

ερ
63

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΙΝΗ ΔΙΔΘΗΚΗ

Δ' ΤΑΞΙΕΩΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΑΝΤΕΓΟΝ Χ.
ΜΙΛΕΩΝ ΜΠΑΣ

ΟΡ
63

Hans

[48]

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΔΩΝΙΚΗ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΔΩΡΕΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ
COLLECTOR'S
ITEMS
KYNH DYTOKH

ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΑΘΗΝΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Δ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ 1972

ΚΙΝΗ ΔΙΘΗΚΗ

ΥΟΙΤΟΜΗΔΑ Δ.

ΟΤΑΝΙΖΜΟΣ ΕΚΩΣΙΩΣ ΔΙΑΣΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΦΗΝΑΣ 1971

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Εἰσαγωγὴ

Τὰ σπουδαιότερα βιβλία τῆς θρησκείας μας είναι ἡ Παλαιὰ καὶ ἡ Καινὴ Διαθήκη. Ἡ λέξι Διαθήκη σημαίνει συμφωνία. Ἡ Καινὴ Διαθήκη είναι ἡ νέα συμφωνία, τὴν ὅποια ἔκαμε δ Θεὸς μὲ δόλους τοὺς ἀνθρώπους νὰ προστατεύῃ αὐτούς, ἃν φυλᾶνε τίς ἐντολές Του. Ἡ νέα αὐτὴ συμφωνία τοῦ Θεοῦ μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἔγινε διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς είναι δ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δ ὅποιος ἦρθε στὸν κόσμο, γιὰ νὰ δόδηγήσῃ τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴ διδασκαλία Του στὴν ἀληθινὴ πίστι καὶ νὰ μᾶς σώσῃ μὲ τὸ αἷμα Του ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἀμαρτίας, τὸ προπατορικὸ ἀμάρτημα. Γι' αὐτὸ στὸ βιβλίο μας «Ιστορίες ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη» θὰ μάθωμε:

1. Τὸν βίο τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
2. Τὴ διδασκαλία Του
3. Τὰ θαύματά Του καὶ
4. Τὰ ἄγια Πάθη καὶ τὴν Ἀνάστασί Του.

Θὰ μάθωμε ἀκόμη α) γιὰ τὴ Θεοτόκο, τὴ Μητέρα τοῦ Χριστοῦ καὶ β) γιὰ τὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο, δ ὅποιος μὲ τὴ διδασκαλία του προετοίμασε τὸν κόσμο νὰ ύποδεχτῇ τὸν Χριστό. "Ολα τὰ παιδιὰ πρέπει ν' ἀγαπήσετε τὸ βιβλίο τοῦτο καὶ νὰ τὸ διαβάσετε μὲ προσοχή, γιὰ νὰ γίνετε ἀληθινοὶ Χριστιανοὶ καὶ καλοὶ ἀνθρωποί, ποὺ θὰ σᾶς ἀγαπᾶ δ Θεὸς καὶ θὰ σᾶς ὁδηγῇ στὸν καλὸ δρόμο καὶ θὰ σᾶς βοηθῇ στὶς δύσκολες στιγμές τῆς ζωῆς σας.

Α'. ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Ἐννησι καὶ τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.

Σὲ μιὰ μικρὴ πόλι τῆς Ἰουδαίας ζοῦσε ὁ εὐσεβὴς Ἰωάκειμ μὲ τὴ γυναῖκα του τὴν Ἀννα. Ἡταν φτωχοί, ἀλλὰ εἴχαν εὐγενικὴ καταγωγή. Ἡταν ἀπόγονοι τοῦ βασιλιᾶ Δαυΐδ. Ἡταν καὶ οἱ δύο τους εὐσεβεῖς καὶ δίκαιοι. Δέν εἶχαν

όμως παιδιά καὶ λυπόνταν πάρα πολύ, γιατί ἡ ἀτεκνία στοὺς Ἐβραίους ἐθεωρεῖτο κακὸν πρᾶγμα. Γι' αὐτὸν παρακαλοῦσαν τὸν Θεόν ν' ἀποκτήσουν ἔνα παιδί, πρὶν πεθάνουν, καὶ μάλιστα ἔδωσαν τὴν ύπόσχεσι ὅτι θὰ τὸ ἀφιέρωναν σ' Αὐτὸν (τὸν Θεό).

‘Ο Θεός, δὲ ὁ ὄποιος ἀκούει τὶς προσευχὲς τῶν εὔσεβῶν ἀνθρώπων, ἀκουσε καὶ τὴν προσευχὴν τοῦ Ἰωακεὶμ καὶ τῆς Ἀννας, καὶ, ὅταν πιὰ ἔφτασαν σὲ μεγάλη ἡλικία, τοὺς ἔδωσε μιὰ κόρη, τὴν ὁποία ὠνόμασαν Μαρία (Μαριάμ). ‘Η κόρη αὐτὴ ἔγινε κατόπιν ἡ Θεοτόκος, δηλαδὴ ἡ Μητέρα τοῦ Θεοῦ, καὶ ὡνομάστηκε Παναγία, γιατὶ ὑπῆρξε ἡ πιὸ ἀγια γυναίκα ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες γυναίκες τοῦ κόσμου. ‘Ο Ἰωακεὶμ καὶ ἡ Ἀννα, ὅταν ἡ Μαρία μεγάλωσε κάπως καὶ δὲν εἶχε πιὰ τόσο ἀνάγκη ἀπὸ τὶς φροντίδες τῆς μητέρας της, τὴν ἔφεραν στὸν Ναὸ τοῦ Σολομῶντος καὶ τὴν ἀφιέρωσαν στὴν ύπηρεσία τοῦ Κυρίου.

Στὸν Ναὸ ἡ Μαρία ἔμεινε, ὡσότου ἔγινε 15 χρονῶν. Στὸ μεταξὺ ὄμως οἱ γονεῖς της πέθαναν καὶ οἱ ἵερεῖς τὴν ἀρραβώνιασαν μὲν ἔναν ἡλικιωμένον, δίκαιο καὶ εὔσεβη ἀνθρωπό, τὸν Ἰωσὴφ ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ, γιὰ νὰ ἔχῃ κάποιον νὰ τὴν προστατεύῃ.

‘Ο Ἰωσὴφ ἦταν ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· καταγόταν καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸ βασιλικὸ γένος τοῦ Δαυΐδ. Ἐμενε στὴ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐργαζόταν ὡς ξυλουργός. ‘Η γέννησι τῆς Θεοτόκου γιορτάζεται στὶς 8 Σεπτεμβρίου καὶ τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου (ἡ εἰσοδος τῆς Μαρίας στὸν Ναὸ) στὶς 21 Νοεμβρίου.

‘Απολυτíκio τῆς γεννήσεως τῆς Θεοτόκου.

«Ἡ γέννησις σου, Θεοτόκε, χαρὰν ἐμήνυσε πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ· ἐκ σου γάρ ἀνέτειλεν ὁ “Ἡλιος τῆς δικαιοσύνης, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν· καὶ λύσας τὴν κατάραν ἔδωκε τὴν εὐλογίαν καὶ καταργήσας τὸν θάνατον, ἔδωρήσατο ἡμῖν ζωὴν τὴν αἰώνιον».

Ἐρωτήσεις.

1) Γιατί τόσα ξτη ο Θεός δέν ἔξεπλήρωνε τὴν ἐπιθυμία τοῦ Ἰωακεὶμ καὶ τῆς Ἀννας; 2) Πῶς πρέπει νὰ γίνεται καὶ ἡ δική μας προσευχή; 3) Ἡ ἀφιέρωσι καὶ ἡ παραμονὴ τῆς Μαρίας στὸν Ναὸν ἔχει σχέσι μὲ τὸν προορισμό της ὡς Μητέρας τοῦ Θεοῦ;

2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

Ἡ Παρθένος Μαρία βρισκόταν πιὰ στὴ Ναζαρέτ, στὸ σπίτι τοῦ μνηστήρα καὶ προστάτη τῆς Ἰωσήφ.

Ἐκεῖ ἔνα ἀνοιξιάτικο πρωϊνὸ παρουσιάστηκε ξαφνικὰ ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ καὶ τῆς εἶπε: «Χαῖρε Κεχαριτωμένῃ· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί». Δηλαδὴ «Χαῖρε σὺ ποὺ εἶσαι γεμάτη ἀπὸ πολλὲς χάρες· ὁ Θεός εἶναι μαζί σου· εἶσαι ἡ πιὸ εὐλογημένη γυναίκα ἀπ’ ὅλες τὶς γυναικες τοῦ κόσμου». Ἡ εὐσεβὴς παρθένος, ὅταν εἶδε τὸν ἄγγελο, τρόμαξε πολὺ καὶ ἀρχισε νὰ σκέφτεται ποιά σημασία εἶχε ὁ χαιρετισμὸς αὐτός. Τότε ὁ Γαβριὴλ, γιὰ νὰ τῆς δώσῃ θάρρος, τῆς εἶπε πάλι: «Μή φοβᾶσαι, Μαρία, διότι ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ πρὸς σὲ εἴναι ἔξαιρετική. Ἰδού, θὰ γεννήσης **νιόν**, τὸν ὅποιον θὰ ὀνομάσης **Ιησοῦν**, ποὺ σημαίνει **Σωτῆρα**. Αὐτὸς θὰ γίνη μεγάλος, θὰ ὀνομαστῇ **Υἱὸς** τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ βασιλεύσῃ αἰώνια».

Ἡ Μαρία ἔλαβε τότε τὸ θάρρος καὶ ρώτησε τὸν Ἀγγελο: «Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ γίνη αὐτό;». Καὶ ὁ Γαβριὴλ τῆς ἀπάντησε: «Πνεῦμα Ἀγιον καὶ δύναμις Θεοῦ θὰ ἔλθῃ σὲ σέ, γι’ αὐτὸ καὶ τὸ παιδὶ ποὺ θὰ γεννήσης θὰ ὀνομαστῇ **Υἱὸς** τοῦ Θεοῦ».

‘Ο Εύαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

Τότε ή Μαρία χαμήλωσε τὸ κεφάλι της καὶ εἶπε μὲ σεβασμό: «'Ιδοὺ ἡ δούλη Κυρίου, ὡς γίνη ὅπως εἴπες» καὶ ἀμέσως ὁ ἄγγελος ἔφυγε.

‘Η χαρμόσυνη αὐτὴ ἄγγελία, τὴν ὅποια ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἔφερε στὴν Παρθένο Μαρία, ὅτι δηλ. θὰ γεννήσῃ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου, λέγεται «Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου» καὶ γιορτάζεται στὶς 25 Μαρτίου. Τότε ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιο:

«Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ Κεφάλαιον καὶ τοῦ ἀπ’ αἰῶνος μυστηρίου ἡ φανέρωσις ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς τῆς Παρθένου γίνεται καὶ Γαβριὴλ τὴν χάριν εὐαγγελίζεται. Διὸ σὺν αὐτῷ τῇ Θεοτόκῳ βοήσωμεν· Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ».

Περίληψι.

‘Ο ἄγγελος Γαβριὴλ ἔρχεται στὴ Ναζαρὲτ καὶ φέρνει στὴν Παρθένο Μαρία τὴ χαρμόσυνη εἰδησι ὅτι θὰ γεννήσῃ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν Λυτρωτὴ τοῦ κόσμου.

Ἐρωτήσεις.

1) Γιατί ὁ ἄγγελος ὀνομάζει τὴν Παρθένο «κεχαριτωμένη» καὶ «εὐλογημένη»; 2) Ἡταν δικαιολογημένη ἡ ἀπορία τῆς Παναγίας, ὅταν ἀκουσε ἀπὸ τὸν ἄγγελο ὅτι θὰ γεννήσῃ υἱόν; 3) Πῶς τελικὰ δέχεται τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ;

3. ‘Η Κοίμησι τῆς Θεοτόκου.

‘Η Παναγία μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἰωσήφ ἔμενε μὲ τὸν Χριστὸ στὴ Ναζαρὲτ, ὁ ὅποιος ἔργαζόταν ὡς μαραγκός, ὅπως καὶ ὁ Ἰωσήφ. Ὁταν ὁ Κύριος ἀρχισε τὸ κοσμοσωτήριο ἔργο Του, Τὸν ἀκολούθησε μέχρι τοῦ σταυρικοῦ Του θανάτου. Κατόπιν τὴν πῆρε μαζί του (στὰ Ἱεροσόλυμα) ὁ ἀγαπημένος μαθητής Του Ἰωάννης καὶ τὴ φρόντιζε σὰν μητέρα του, σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελία ποὺ τοῦ εἶχε δώ-

‘Η Κοίμησι τῆς Θεοτόκου.

σει ὁ Κύριος, ὅταν ἦταν στὸν Σταυρό, λίγες στιγμὲς πρὸ τοῦ θανάτου Του.

“Ἐτσι ἐκεῖ ἡ Παναγία ἔζησε τὰ ὑπόλοιπα χρόνια τῆς ζωῆς της κοντὰ στὸν Ἰωάννη. Ὁταν πιὰ κατάλαβε τὸ τέλος της, ἀνέβηκε στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπως συνήθιζε, καὶ προσευχήθηκε, γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Υἱὸν καὶ Θεόν της, ποὺ ἀποφάσισε νὰ τὴν πάρη μαζὶ Του. Κατόπιν γύρισε στὸ σπίτι της κι ἐτοίμαζε ὅσα χρειάζονταν γιὰ τὸν ἐνταφιασμό της. Ἐνῶ ἡ Παναγία ἔκανε τὶς ἐτοιμασίες τοῦ θανάτου της, σύννεφα φωτεινὰ παρέλαβαν τοὺς Ἀποστόλους ἀπὸ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, ὅπου κήρυξταν, καὶ τοὺς ἔφεραν στὰ Ἱεροσόλυμα. Ἐτσι τὴν πρόφτασαν ζωντανή. Ἔκείνη τότε τοὺς εὐλό-

γησε καὶ τοὺς παρακάλεσε νὰ κηδέψουν τὸ σῶμα τῆς καὶ νὰ τὸ θάψουν στὴ Γεθσημανῆ. Κατόπιν ἔκαμε τὴν τελευταία τῆς προσευχὴν κι ἐπεσε στὸ κρεβάτι τῆς. Σταύρωσε τὰ χέρια τῆς καὶ ἡ ψυχὴ τῆς πέταξε κοντὰ στὸν θρόνο τοῦ Θεοῦ καὶ Υἱοῦ τῆς. Ἐκεῖ ἔξακολουθεῖ νὰ παρακαλῇ τὸν Κύριο νὰ συγχωρῇ τὶς ἀμαρτίες μας καὶ νὰ χαρίζῃ εἰρήνη στὸν κόσμο.

Μετὰ τὸν θάνατο (κοίμησι) τῆς Θεοτόκου οἱ Ἀπόστολοι μὲ εὐλάβεια κήδεψαν τὸ σῶμα τῆς στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆς, ὅπου ἀκόμη ὡς σήμερα οἱ Χριστιανοὶ ὅλου τοῦ κόσμου προσκυνοῦν τὸν τάφο τῆς Παναγίας.

‘Ο θάνατος τῆς Θεοτόκου λέγεται «Κοίμησι τῆς Θεοτόκου» καὶ γιορτάζεται στὶς 15 Αύγουστου. Πρὶν ἀπ’ αὐτὴ γίνεται ἐπὶ δεκαπέντε μέρες αὐστηρὴ νηστεία, ἡ νηστεία τοῦ Δεκαπενταύγουστου.

‘Απολυτίκιο τῆς γιορτῆς.

«Ἐν τῇ γεννήσει τὴν Παρθενίαν ἐφύλαξας, ἐν τῇ κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε. Μετέστης πρὸς τὴν ζωήν, Μήτηρ ὑπάρχουσα τῆς ζωῆς, καὶ ταῖς πρεσβείαις ταῖς σαῖς λυτρουμένη ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

‘Ερωτήσεις.

- 1) ‘Η Παναγία τιμᾶται περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον “Ἄγιο μετὰ τὸν Χριστὸν καὶ πολλοὶ ναοὶ φέρουν τὸ ὄνομά της (ὄνομάζονται μὲ τὸ ὄνομά της)· γιατί; 2) Σὲ κάθε μας προσευχὴ καὶ περίστασι τῆς ζωῆς μας ἐπικαλούμαστε τὸ ὄνομα τῆς Παναγίας· γιατί;

Β. ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

¶ Ἡ Γέννησι τοῦ Προδρόμου.

"Οταν ἦταν βασιλιάς τῆς Ἰουδαίας ὁ Ἡρώδης ὁ Μέγας, ζοῦσε σ' ἔνα δρεινὸν χωριὸν τῆς Ἰουδαίας, κοντά στὴν πόλιν Χεβρών, ὁ Ἱερέας Ζαχαρίας μὲ τὴ γυναικα του Ἐλισάβετ. Ἔταν καὶ οἱ δύο τους εὔσεβεῖς καὶ δίκαιοι καὶ ζοῦσαν ἡσυχα

καὶ εἰρηνικά. Ἡ μόνη τους λύπη καὶ στενοχώρια ἦταν ὅτι, ἐνῶ εἶχαν γεράσει, δὲν εἶχαν ἀκόμη ἀποκτήσει παιδί. Παρ’ ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν ἔπαυαν νὰ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν νὰ τοὺς χαρίσῃ ἔνα παιδί. Τέλος ὁ καλὸς Θεὸς ἀκουσε τὴν προσευχή τους. Κάποτε ἦρθε ἡ σειρὰ¹ τοῦ Ζαχαρία καὶ ἀνέβηκε στὰ Ἱεροσόλυμα νὰ ὑπηρετήσῃ ὡς ἱερέας στὸν Ναό. Τὴν ἡμέρα ποὺ τοῦ ἔπεσε ὁ κλῆρος καὶ μπῆκε μέσα στὸν Ναὸν νὰ θυμιάστη, παρουσιάστηκε μπρός του καὶ στάθηκε στὸ δεξιὸν μέρος τοῦ θυσιαστηρίου ἔνας ἄγγελος.

Ο Ζαχαρίας, μόλις τὸν εἶδε, ταράχτηκε καὶ φοβήθηκε πολύ. Ο ἄγγελος ὅμως τὸν καθησύχασε καὶ τοῦ εἶπε: «Μὴ φοβᾶσαι, Ζαχαρία, γιατὶ ἡ προσευχή σου ἔγινε ἀκουστὴ ἀπὸ τὸν Θεόν καὶ ἡ γυναίκα σου ἡ Ἐλισάβετ θὰ γεννήσῃ παιδί, τὸ δποῖο θὰ ὀνομάσης Ἰωάννη. Γιὰ τὴ γέννησί του θὰ χαρῆς καὶ σὺ ὁ ἴδιος καὶ ὅλος ὁ λαός, γιατὶ τὸ παιδί αὐτὸν θὰ γίνη μεγάλος προφήτης καὶ μὲ τὴ διδασκαλία του θὰ προετοιμάσῃ τὸν λαὸν νὰ δεχτῇ τὸν Λυτρωτὴ τοῦ κόσμου».

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ ἄγγελου φάνηκαν ἀπίστευτα στὸν Ζαχαρία καὶ τὸν ρώτησε μὲ ἀπορία: «Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ γίνη αὐτό, ἀφοῦ ἡ γυναίκα μου κι ἔγώ εἴμαστε γέροντες;». Τότε ὁ ἄγγελος τοῦ ἀποκρίθηκε: «Ἐγώ είμαι ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ καὶ, ἐπειδὴ δὲν πίστεψες, θὰ μείνης ἀφωνος μέχρι τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ γίνουν ὅσα σου εἶπα» καὶ ἀμέσως κατόπιν ἔγινε ἀφαντος. Ο Ζαχαρίας ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔμεινε βουβός, γι’ αὐτὸν καὶ στὸν κόσμο ποὺ περιμένε ἔξω ἀπὸ τὸν Ναὸν καὶ στὴ γυναίκα του, ὅταν ἦρθε στὸ σπίτι του, μὲ νοήματα ἔδωσε νὰ κατολάβουν τί τοῦ εἶχε συμβῆ.

Πραγματικά, ὕστερα ἀπὸ ἐννέα μῆνες ὅτι εἶπε ὁ ἄγγελος στὸν Ζαχαρία ἔγινε. Ἡ Ἐλισάβετ γέννησε ἔνα χαριτωμένο ἀγοράκι. “Ολοι οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γείτονες, ὅταν ἔμαθαν τὸ γεγονός, ἔτρεξαν στὸ σπίτι, γιὰ νὰ συγχαροῦν τοὺς εὐτυχισμένους γονεῖς. “Υστερα ἀπ’ ὄχτὼ μέρες πῆγαν πάλι στὸ σπίτι τοῦ Ζαχαρία οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γνωστοί,

¹ Οι ἱερεῖς τῶν Ἐβραίων ἀνέβαιναν στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ὑπηρετοῦσαν στὸν Ναὸν μὲ ὥρισμένη σειρά.

γιὰ νὰ δώσουν σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα τῶν Ἐβραίων τ' ὄνομα στό παιδί. "Ολοὶ ἔλεγαν ὅτι ἐπρεπε νὰ ὀνομαστῇ Ζαχαρίας, ὅπως ἔλεγαν τὸν πατέρα του. Ἡ Ἐλισάβετ ὅμως, φωτισμένη ἀπὸ τὸ "Αγιον Πνεῦμα, ἐπέμενε ὅτι ἐπρεπε νὰ ὀνομαστῇ Ἰωάννης. Τότε, γιὰ νὰ λύσουν τὸ ζήτημα, ζήτησαν μὲ νοήματα ἀπὸ τὸν Ζαχαρία νὰ ὀρίσῃ αὐτὸς τ' ὄνομα τοῦ παιδιοῦ. Ἐκεῖνος, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε νὰ μιλήσῃ, ζήτησε μία πλάκα, πάνω στὴν ὁποία ἔγραψε τ' ὄνομα Ἰωάννης.

Ἀμέσως λύθηκε ἡ γλῶσσα του καὶ ἀρχισε νὰ μιλῇ ἐλεύθερα καὶ νὰ προφητεύῃ γιὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδιοῦ· ὅτι δηλαδὴ τὸ παιδί αὐτὸ θὰ γίνη προφήτης καὶ θὰ προετοιμάσῃ τὸν δρόμο τοῦ Κυρίου. "Ολοὶ τότε ἔμειναν κατάπληκτοι ἀπὸ τὸ θαῦμα καὶ δόξασαν τὸν Θεό.

Ἡ γέννησι τοῦ Ἰωάννη γιορτάζεται στὶς 24 Ἰουνίου.

Ἀπολυτίκιο τῆς γιορτῆς.

«Προφῆτα καὶ Πρόδρομε τῆς παρουσίας Χριστοῦ, ἀξίως εὐφημῆσαι σε οὐκ εύπορούμεν¹ ἡμεῖς οἱ πάθῳ τιμῶντές σε· στείρωσις γάρ τεκούσης καὶ πατρὸς ἀφωνία λέλυνται τῇ ἐνδόξῳ καὶ σεπτῇ σου γεννήσει καὶ σάρκωσις Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ κόσμῳ κηρύσσεται».

Ἐρωτήσεις.

- 1) Ἔπρεπε τὰ λόγια τοῦ ἀγγέλου νὰ φανοῦν ἀπίστευτα στὸν Ζαχαρία; Θυμηθῆτε παρόμοια περίπτωσι ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη.
- 2) Πῶς κρίνετε τὴν τιμωρία τοῦ Ζαχαρία; 3) Γιατί ἡ γέννησι τοῦ Ἰωάννη ἔδωσε τόση χαρὰ σὲ γονεῖς καὶ συγγενεῖς; 4) Ποιά ἦταν ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἰωάννη;

2. Ἡ ζωὴ καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου στὸν Ἰορδάνη.

Ο Ἰωάννης, ὅταν μεγάλωσε, ἀφησε τοὺς δικούς του καὶ πῆγε στὴν ἔρημο τῆς Ἰουδαίας, ποὺ βρίσκεται στὰ βόρεια

1 Δὲν μποροῦμε.

τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης καὶ πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη. Ἐκεῖ ἀφωσιώθηκε στὴν προσευχὴ καὶ στὴ μελέτη τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ ζοῦσε ἀσκητικά. Ἔτρωγε μέλι ἀπὸ ἄγριες μέλισσες, ἀκρίδες, ποὺ ἔφερνε ὁ ἄνεμος ἀπὸ τὴν ἔρημο τῆς Ἀραβίας, καὶ ἄγρια χόρτα. Φοροῦσε ἑναρ ροῦχο καμωμένο ἀπὸ τρίχες καμήλας καὶ ζωνόταν μὲ μιὰ δερμάτινη ζώνη.

Κατόπιν ἀφησε τὴν ἔρημο καὶ κατέβηκε στὶς πράσινες ἀκροποταμιές τοῦ Ἰορδάνη¹. Ἐκεῖ, φωτιζόμενος ἀπὸ τὸ Ἀγιον Πνεῦμα, ἀρχισε νὰ κηρύττῃ γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ προετοιμάζῃ τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ Τὸν δεχτοῦν λέγοντας: «Μετανοεῖτε, γιατὶ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὴν ὅποια θὰ μᾶς φέρῃ ὁ Μεσσίας, ἔχει πιὰ πλησιάσει». Πολλοὶ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὰ γύρω μέρη ἔτρεχαν στὸν Ἰορδάνη, γιὰ νὰ ἴδοῦν τὸν Ἰωάννη καὶ ν' ἀκούσουν τὸ κήρυγμά του. Αὔτοὺς ποὺ εἰλικρινὰ μετανοοῦσαν καὶ ξομολογιόνταν τὶς ἀμαρτίες τους, τοὺς βάφτιζε στὸν Ἰορδάνη ποταμό. Καί, ἐπειδὴ πολλοὶ νόμιζαν ὅτι ὁ Ἰωάννης εἶναι ὁ Μεσσίας, ὁ Σωτήρας τοῦ κόσμου, τοὺς ἔλεγε: «Ἐγὼ δὲν εἴμαι ὁ Μεσσίας μήτε κανεὶς ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς προφῆτες, ἀλλὰ ἔνας ἀνθρωπὸς ποὺ μὲ τὸ κήρυγμά του ἔτοιμάζει τὸν δρόμο τοῦ Κυρίου». Τοὺς ἔλεγε ἀκόμη ὅτι: «Ἐγὼ σᾶς βαφτίζω μὲ νερό, γιὰ νὰ σᾶς φέρω σὲ μετάνοια. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ ἔρχεται ὕστερα ἀπὸ ἐμένα εἶναι πολὺ ἀνώτερός μου τόσο, ποὺ ἐγὼ δὲν εἴμαι ἄξιος νὰ λύσω οὕτε τὰ λουριά ἀπὸ τὰ παπούτσια του. Αὔτὸς θὰ σᾶς βαφτίση στὸ Ἀγιον Πνεῦμα, γιὰ νὰ σωθῆτε».

Ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης προετοίμαζε τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ δεχτοῦν τὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ, ὀνομάστηκε **Πρόδρομος**· καί, ἐπειδὴ βάφτιζε ὅσους μετανοοῦσαν, πῆρε καὶ τὸ ὄνομα **Βαπτιστής**. Τὸ βάφτισμα ὅμως τοῦ Ἰωάννη ἦταν βάφτισμα μετανοίας, ἐνῶ τὸ βάφτισμα τοῦ Χριστοῦ ἦταν βάφτισμα σωτηρίας.

Ἡ μνήμη τοῦ Ἰωάννη τοῦ Βαπτιστοῦ γιορτάζεται στὶς 7 Ἰανουαρίου.

¹ Κοντὰ στὴν πόλι τῆς Περαίας Βηθαβαρά.

Ἐρωτήσεις.

1) Γιατί ὁ Ἰωάννης ἀποσύρθηκε στὴν ἔρημο; 2) Ποιές δυσκολίες εἶχε ἔκει ἡ ζωὴ του; πῶς τὶς ἔπειρασε; 3) Μὲ ποιές λέξεις ἀρχίζει ὁ Ἰωάννης τὸ κήρυγμά του; Γιατί; 4) Πῶς χαρακτηρίζεται τὸ βάφτισμα τοῦ Ἰωάννη;

Ὡ. Ἡ Ἀποκεφάλισι τοῦ Προδρόμου.

‘Ο Ἰωάννης στὸ κήρυγμά του κατηγοροῦσε μὲ αὐστηρότητα κάθε ἀμάρτωλό, ἀκόμη καὶ τοὺς ἄρχοντες, ὅταν δὲν ζοῦσαν σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὴν ἴδια αὐστηρότητα κατηγοροῦσε καὶ τὸν βασιλιὰ τῆς Ἰουδαίας Ἡρώδη Ἀντίπα¹, γιατί εἶχε πάρει γιὰ γυναικα του τὴν Ἡρώ-

¹ Γιὸ τοῦ Ἡρώδη τοῦ Μεγάλου.

διάδα, τὴ γυναῖκα τοῦ ἀδερφοῦ του Φιλίππου. Γι' αὐτὸ ἡ Ἡρωδιάδα τὸν μισοῦσε καὶ ἥθελε νὰ τὸν φονεύσῃ. Ὁ Ἡρώδης ὅμως δὲν τολμοῦσε νὰ φονεύσῃ τὸν Ἰωάννη, γιατὶ φοβόταν μήπως ἐπαναστατήσῃ ὁ λαός, ὁ ὄποιος τὸν θεωροῦσε μεγάλο Προφήτη. Μὰ καὶ ὁ ἕδιος τὸν ἐκτιμοῦσε καὶ τὸν σεβόταν ὡς ἄνθρωπο δίκαιο καὶ ἄγιο. Γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ ὅμως τὴ γυναῖκα του καὶ ν' ἀναγκάσῃ τὸν Ἰωάννη νὰ πάψῃ νὰ τοὺς κατακρίνῃ, διέταξε καὶ τὸν φυλάκισαν σ' ἔνα σκοτεινὸ φρούριο, ποὺ βρισκόταν πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, ἀνατολικὰ τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης. Ἀλλὰ καὶ στὴ φυλακὴ ὁ Ἰωάννης ἔξακολουθοῦσε νὰ κατηγορῇ τοὺς ἀμαρτωλοὺς βασιλεῖς. Γι' αὐτὸ ἡ Ἡρωδιάδα ζητοῦσε τὴν κατάλληλη εὔκαιρία, γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῇ. Καὶ βρῆκε τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Ἡρώδης γιόρταζε τὰ γενέθλιά του καὶ εἶχε προσκαλέσει σὲ δεῖπνο τοὺς ὀξιωματικούς καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Παλατιοῦ.

Μετὰ τὸ δεῖπνο ἡ Σαλώμη, ἡ κόρη τῆς Ἡρωδιάδας, ἀπὸ τὸν πρῶτο της ἄνδρα, τὸν Φίλιππο, χόρεψε μπρὸς σ' ὅλους τοὺς καλεσμένους πάρα πολὺ ὡραῖα. Ὁ Ἡρώδης ἐνθουσιάστηκε καὶ τῆς ὑποσχέθηκε μὲ ὄρκο νὰ τῆς δώσῃ ὅ, τι τοῦ ζητήσῃ, ἀκόμη καὶ τὸ μισὸ βασίλειό του. Ἡ Σαλώμη τότε μὲ τὴ συμβουλὴ τῆς μητέρας της τοῦ ζήτησε «τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰωάννου ἐπὶ πίνακι», δηλαδὴ τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννη σ' ἔνα πιάτο.

Ο Ἡρώδης, μόλις ἀκούσε τὴν ἐπιθυμία τῆς Σαλώμης, στενοχωρήθηκε πάρα πολύ. Γιὰ νὰ κρατήσῃ ὅμως τὸν ὄρκο του καὶ τὴν ὑπόσχεσί του ποὺ ἔδωσε μπρὸς στοὺς καλεσμένους, διέταξε ν' ἀποκεφαλίσουν τὸν Ἰωάννη. «Ἐτσι κι ἔγινε. Σὲ λίγο ἔνας στρατιώτης ἔφερε «ἐντὸς πινακίου» τὸ κεφάλι τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ ἔδωσε στὴ Σαλώμη· κι ἐκείνη τὸ πῆγε στὴ μητέρα της.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννη, ὅταν ἔμαθαν τὴν ἀποκεφάλισί του, ἥρθαν, πῆραν τὸ σῶμα του καὶ τὸ ἔθαψαν μὲ μεγάλη θλῖψι. Ὁ Ἰωάννης εἶναι ὁ τελευταῖος καὶ ὁ μεγαλύτερος προφήτης τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ή ἀποκεφάλισι τοῦ Ἰωάννη γιορτάζεται στις 29 Αὐγούστου. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ νηστεύουν αὐστηρά.

Απολυτίκιο.

«Μνήμη Δικαίου μετ' ἔγκωμίων» σοὶ¹ δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία² τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε: ἀνεδείχθης γάρ ὅντως³ καὶ προφῆτῶν σεβασμιώτερος, ὅτι καὶ ἐν ρεῖθροις βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν κηρυκτόμενον. «Οθεν⁴ τῆς ἀληθείας ὑπερασθλήσας⁵, χαίρων εύηγγελίσω⁶ καὶ τοῖς ἐν Ἀδῃ Θεόν φανερωθέντα ἐν σαρκί, τὸν αἴροντα τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος».

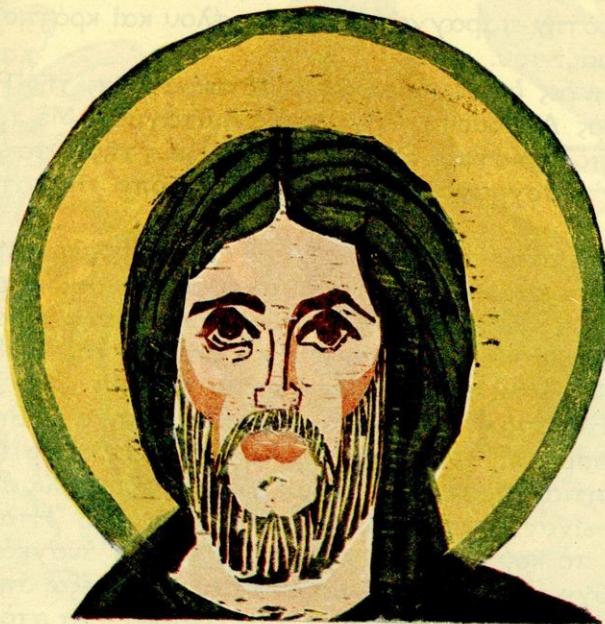
Ἐρωτήσεις.

1) Τί χαρακτηρίζει τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννη; 2) Πῶς θὰ μπορούσατε καὶ σεῖς νὰ γίνετε μικροί Πρόδρομοι; 3) Πῶς βρίσκετε τὸν ὄρκο τοῦ Ἡρώδη;

¹ Γιὰ σένα. ² Ἐπιβεβαίωσι. ³ Πραγματικά. ⁴ Γιὰ τοῦτο. ⁵ Ἐπειδὴ ὑπεράσπισες. ⁶ Ἐφερες τὴν καλὴν εἰδησι.

μισθώσα ἡθύ γέντυνα μίστην πάσσαλον οργήτων πόστησε πολλού
τακά νέπτη τὸν πλεύραν Μήτην ἱακών ποτε γείτονας γέντης πόστησε πότη
φημένην. Οὐτούτη τούτη δοῦλη πάντας ποτε γέντης πότησε πότης πότη

Γ. ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

την πρώτη στοιχεία της απόστολης επιστολής στην Επιφανίην που περιγράφει την ιδέα της ζωής του Ιησού ως φύτο της ζωής και την ιδέα της θανάτου ως φύτο της θανάτου. Η ιδέα της ζωής του Ιησού ως φύτο της ζωής και την ιδέα της θανάτου ως φύτο της θανάτου.

¶ Η Γέννησι τοῦ Κυρίου

Πλησίαζε ἡ μέρα ποὺ ἡ Παρθένος Μαρία θὰ γεννοῦσε τὸν Λυτρωτὴ τοῦ κόσμου. Τότε ἄγγελος Κυρίου παρουσιάστηκε στὸν ὑπνο τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ εἶπε ὅτι ἡ Μαρία μὲ τὴ χάρι τοῦ Ἀγίου Πνεύματος θὰ γεννήσῃ «υἱόν». «Νὰ τὸν

όνομάστης Ἰησοῦ, Σωτῆρα δηλαδή, γιατὶ αὔτὸς θὰ σώσῃ τὸν κόσμο ἀπὸ τὶς ἀμαρτίες του. Καὶ τὴ Μαρία νὰ τὴν κρατήσῃς στὸ σπίτι σου καὶ νὰ τὴν προστατεύῃς». Ο Ἰωσήφ ὑπάκουουσε στὴν παραγγελία τοῦ ἀγγέλου καὶ κράτησε τὴν Παναγία μαζί του.

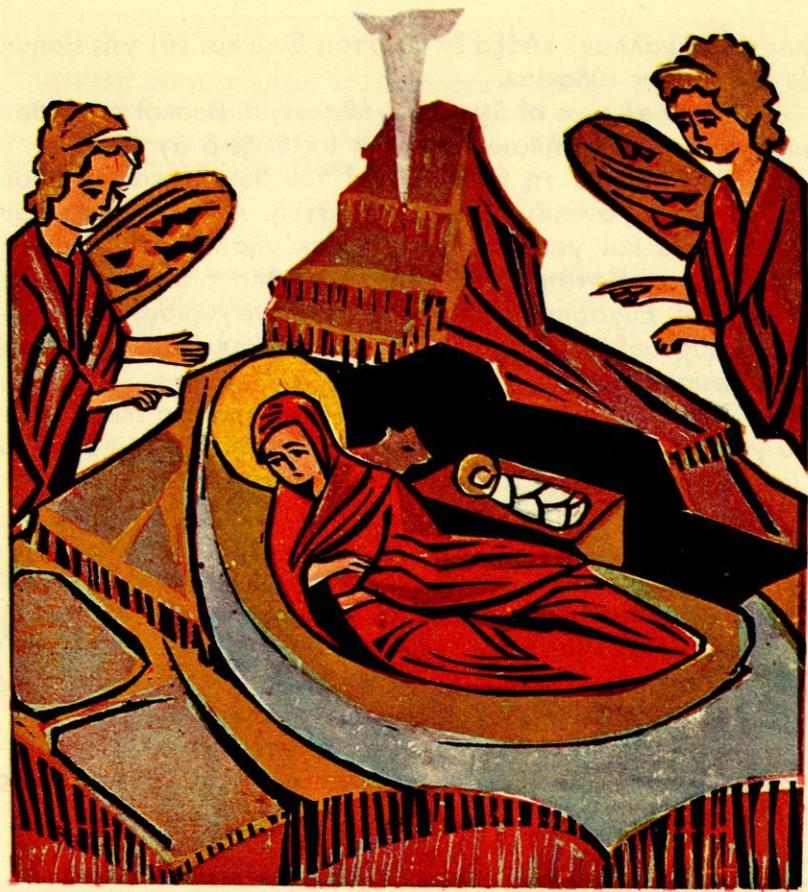
Τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ἀκριβῶς ὁ αὐτοκράτορας τῆς Ρώμης Ὁκταβιανὸς Αὔγουστος ἔβγαλε ἔνα διάταγμα¹. Μὲ τὸ διάταγμα αὐτὸ πρόσταζε ὅλους τοὺς ὑπηκόους τῆς αὐτοκρατορίας του ν' ἀπογραφοῦν ὁ καθένας στὸν τόπο τῆς καταγωγῆς του.

Ἐπειδὴ τότε καὶ ἡ Παλαιστίνη ἦταν ὑποδουλωμένη στὴν Ρώμη, ἔπρεπε καὶ οἱ Ἐβραῖοι ν' ἀπογραφοῦν σύμφωνα μὲ τὴν αὐτοκρατορικὴ διαταγὴ. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἰωσήφ πῆρε τὴν Παρθένο Μαρία καὶ ἔκινησαν γιὰ τὴ Βηθλεὲμ τῆς Ιουδαίας, ποὺ ἦταν ὁ τόπος τῆς καταγωγῆς του.

Ἐπειτα ἀπὸ ἔνα δύσκολο ταξίδι ἔφτασαν στὴ Βηθλεὲμ κατακουρασμένοι. Ἐκεὶ ὅμως βρῆκαν τὸ πανδοχεῖο (χάνι) καὶ τὰ σπίτια τῆς μικρῆς πόλεως γεμάτα ἀπὸ τοὺς ὄνθρωπους ποὺ εἶχαν φτάσει ἐκεὶ γιὰ τὸν ἴδιο σκοπό. Ἡταν χειμώνας καὶ τὸ κρύο δυνατό, γι' αὐτὸ ὁ Ἰωσήφ ἀναγκάστηκε νὰ καταφύγῃ σ' ἔνα σπήλαιο, ποὺ ἦταν κάπου ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι καὶ χρησίμευε γιὰ στάβλος τῶν ζώων. Μέσα στὸ φτωχικὸ καὶ παγερὸ ἐκεῖνο μέρος κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἡ Παναγία γένυνησε τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν λυτρωτή μας Χριστό. Τὸν σπαργάνωσε καὶ Τὸν ἔβαλε «στὴ φάτνη τῶν ἀλόγων»². Σ' ὅλῃ τὴν περιοχὴ τῆς Βηθλεὲμ βασίλευε ἡσυχία καὶ ἐρημιά. Μόνο στὰ χωράφια ποὺ ἦταν γύρω ἀπὸ τὸ σπήλαιο ἀγρυπνοῦσαν μερικοὶ ποιμένες, οἱ ὅποιοι ἔβοσκαν τὰ πρόβατά τους. Ἐνῷ παρακολουθοῦσαν τὰ πρόβατά τους διπλωμένοι στὶς χονδρὲς κάπες τους, ἔξαφνα παρουσιάστηκε μπρός τους ἔνας λευκοφορεμένος ἀγγελος καὶ τοὺς περικύκλωσε ἔνα ὑπέρλαμπρο θεϊκὸ φῶς. Φοβήθηκαν πάρα πολὺ κι ἔμειναν σαστι-

¹ Τὸ 750 ἀπὸ κτίσεως Ρώμης.

² Στὸ μέρος ποὺ ἔριχναν τὶς τροφὲς κι ἔτρωγαν τ' ἀλογα.

‘Η Γέννησι τοῦ Χριστοῦ.

σμένοι. Τότε δ ἄγγελος τοὺς καθησύχασε καὶ τοὺς εἶπε: «Μὴ φοβᾶστε· φέρνω σὲ σᾶς καὶ σ’ ὅλο τὸν κόσμο εὐχάριστη εἰδῆσι. Σήμερα στὴν πόλι Δαυίδ, στὴ Βηθλεέμ, γεννήθηκε ὁ Σωτήρας τοῦ κόσμου, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Πηγαίνετε στὸ σπήλαιο ποὺ εἶναι κοντὰ στὴν πόλι κι ἐκεῖ θὰ βρῆτε τὸ βρέφος σπαργανωμένο μέσα στὴ φάτνη». Καί, πρὶν ἀκόμη τελειώσῃ τὰ λόγια του, ἄνοιξε δ ὁ οὐρανὸς κι ἔνα πλῆθος ἄγγελων, οἱ ὅποιοι ἀνεβοκατέβαιναν, ἐνώθηκαν μαζί του καὶ ὅ-

λοι μαζὶ ἔψαλλαν: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ».

«Οταν σὲ λίγο οἱ ἄγγελοι χάθηκαν, οἱ βοσκοὶ συνῆλθαν κι ἔτρεξαν στὸ σπήλαιο ποὺ τοὺς ὑπέδειξε ὁ ἄγγελος.

Ἐκεῖ βρῆκαν τὴν Θεοτόκο καὶ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸ θεῖον Βρέφος σπαργανωμένο μέσα στὴ φάτνῃ. Ἀμέσως γονάτισαν μ' εὐλάβεια καὶ γεμάτοι πίστι προσκύνησαν τὸν Λυτρωτὴν τοῦ κόσμου. Κατόπιν διηγήθηκαν σ' ὅλους ὅσα τοὺς εἶπε ὁ ἄγγελος. Εὐχαριστημένοι τώρα πιὰ ξαναγύρισαν στὰ ποίμνια τους, δοξάζοντας τὸν Θεὸν γιὰ τὰ θαυμάσια ποὺ εἶδαν καὶ ἄκουσαν.

Ἐτσι ταπεινὰ καὶ φτωχικὰ τὸ χειμωνιάτικο ἐκεῖνο βράδυ γεννήθηκε ὁ Σωτήρας τοῦ κόσμου. «Οταν πιὰ ξημέρωσε, ὁ Ἰωσὴφ τακτοποίησε τὸ θεῖον Βρέφος μὲ τὴ μητέρα του σ' ἔνα φτωχικὸ σπιτάκι τῆς Βηθλεέμ. Ἐκεῖ ὕστερα ἀπὸ ὄχτὼ μέρες σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα τῶν Ἐβραίων ἔδωσαν στὸ νεογέννητο παιδὶ τ' ὄνομα Ἰησοῦς (Σωτήρας), ὅπως τοὺς εἶπε ὁ ἄγγελος. Καὶ μετὰ σαράντα μέρες ἔγινε ἡ Ὑπαπαντή, δηλαδὴ ἡ Παναγία ἔφερε τὸν Ἰησοῦ Χριστὸν στὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος. Ἐκεῖ Τὸν δέχτηκε στὴν ἀγκαλιά του καὶ Τὸν εὐλόγησε ἔνας σεβάσμιος προφήτης, ὁ Συμεών¹.

Ἡ Γέννησι τοῦ Χριστοῦ (τὰ Χριστούγεννα) γιορτάζεται στὶς 25 Δεκεμβρίου καὶ ἡ Ὑπαπαντή τοῦ Χριστοῦ στὶς 2 Φεβρουαρίου.

Τὸ ἀπολυτίκιο τῶν Χριστουγέννων.

«Ἡ γέννησίς Σου Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως· ἐν αὐτῇ γάρ οἱ τοῖς ἀστροῖς λατρεύοντες ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο Σὲ προσκυνεῖν, τὸν Ἡλιον τῆς δικαιοσύνης καὶ Σὲ γιγνώσκειν ἐξ ὑψους ἀνατολήν. Κύριε, δόξα Σοι».

¹ Σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα τῶν Ἐβραίων κάθε ἀρσενικὸ παιδὶ 40 μέρες μετὰ τὴ γέννησί του ἔπρεπε νὰ ὀδηγηθῇ στὸν Ναό, γιὰ νὰ εὐλογηθῇ.

Τὸ Κοντάκιο.

«Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον¹ τίκτει καὶ ἡ γῆ τὸ σπήλαιον τῷ ἀπροσίτῳ² προσάγει. Ἀγγελοι μετὰ ποιμένων δοξολογοῦσι. Μάγοι δὲ μετὰ ἀστέρος δόδοι πορούσι· δι’ ἡμᾶς γάρ ἐγεννήθη Παιδίον νέον, δι’ πρὸ αἰώνων Θεός».

Ἄποστολικὸ ρητό.

«Οτε ἤλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἔξαπέστειλεν ὁ Θεός τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμου». (Γαλατ. δ, 4). Δηλαδὴ ὅταν συμπληρώθηκε ὁ χρόνος, ποὺ εἶχε δρίσει ἡ πανσοφία τοῦ Θεοῦ, ἔξαπέστειλε ὁ Θεός τὸν Υἱὸν αὐτοῦ στὸν κόσμο, ὁ ὅποιος γεννήθηκε ἀπὸ γυναικα κι ἔζησε σύμφωνα μὲ τὸν Μωσαϊκὸ νόμο».

Ἐρωτήσεις.

- 1) Ποῦ γεννήθηκε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ βασιλιάς τοῦ κόσμου; τί φανερώνει τοῦτο; 2) Ποιοί συντροφεύουν τὸ Θεῖον Βρέφος τὴν παγερή ἐκείνη υγχτα τοῦ Δεκεμβρίου; 3) Πῶς ὁ Οὐρανὸς καὶ ἡ Γῆ ἐκδηλώνουν τὴ συμμετοχή τους στὸ κοσμοσωτήριο αὐτὸ γεγονός; 4) Γιατί δι’ Χριστὸς ὄνομάζεται Σωτήρ, Λυτρωτής τοῦ κόσμου; Θυμηθῆτε ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη τὴν παρακοή τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εύας. 5) Ποιοί εἶχαν τὴ μεγάλη θεῖκή χάρι νὰ ἰδοῦν καὶ νὰ προσκυνήσουν πρῶτοι τὸν Λυτρωτή - Χριστό;

ἢ Ἡ προσκύνησι τῶν Μάγων

Μετὰ τὴ γέννησι τοῦ Χριστοῦ τρεῖς Μάγοι³ τῆς Ἀνατολῆς, δηλ. σοφοὶ ἀνθρώποι, οἱ ὅποιοι ἀσχολοῦνταν μὲ τὴν ἱατρική, τὴν ἐξήγησι τῶν ὀνείρων καὶ τὴ μελέτη τῶν ἀστρων, εἶδαν στὸν οὐρανὸ τῆς πατρίδας τους ἐνα ὑπέρλαμπρο καὶ ἀσυνήθιστο ἀστρο. Ἀπὸ τὸ ἀστέρι αὐτὸ κάταλαβαν ὅτι γεννήθηκε ὁ μεγάλος βασιλιάς (ὁ Μεσσίας Χριστὸς), ποὺ περί-

¹ Τὸν ὑπερούσιον, τὸν Θεόν.

² Τῷ ἀπροσίτῳ = στὸν ἀπλησίαστο.

³ Ὁ Βαλτάσαρ, ὁ Γασπάρ καὶ ὁ Μελχιώρ.

μενε ὁ κόσμος¹, καὶ ἀποφάσισαν νὰ πᾶνε νὰ Τὸν βροῦν καὶ νὰ Τὸν προσκυνήσουν. Καβάλα λοιπὸν στὶς καμῆλες τους μὲ πλούσια δῶρα καὶ ἀκολουθώντας τὸ ἀστέρι ἔφτασαν στὰ Ἱεροσόλυμα. Καθὼς ὅμως ἐμπαιναν στὴν πόλι, τὸ ἀστέρι χάθηκε. Γι' αὐτὸ ἄρχισαν νὰ ρωτοῦν ποῦ γεννήθηκε «ὅ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων», γιὰ νὰ τὸν προσκυνήσουν. 'Ο Ἡρώδης ποὺ βασίλευε τότε στὴν Ἰουδαία, ὅταν ἀκουσε ὅτι τρεῖς Μάγοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ ζητοῦν κάποιον νεογέννητο βασιλιά, ταράχηκε πάρα πολύ, γιατὶ νόμισε ὅτι πρόκειται γιὰ ἐπίγειο βασιλιά, ὁ ὄποιος θὰ τοῦ ἔπαιρνε τὴ βασιλεία. Γι' αὐτὸ κάλεσε ἀμέσως τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς Γραμματεῖς, δηλ. τοὺς πιὸ μορφωμένους τῶν Ἰουδαίων, καὶ ζήτησε νὰ τοῦ εἰποῦν ποῦ γράφουν τὰ ἱερὰ τους βιβλία ὅτι θὰ γεννηθῇ ὁ Χριστός. 'Εκεῖνοι τοῦ ἀποκρίθηκαν ὅτι σύμφωνα μὲ τοὺς ἀρχαίους Προφῆτες ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας) θὰ γεννηθῇ στὴ Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας.

Τότε ὁ Ἡρώδης κάλεσε κρυφὰ τοὺς Μάγους καὶ τοὺς ρώτησε πόσος καιρὸς εἶχε περάσει ἀπὸ τότε ποὺ πρωτοεῖδαν τὸ ἀστέρι. "Ηθελε ἀπὸ αὐτὸ νὰ ὑπολογίσῃ καὶ νὰ μάθῃ τὴν ἡλικία τοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ Τὸν ἀνακαλύψῃ καὶ νὰ Τὸν φονεύσῃ. Σύμφωνα μὲ ὅσα τοῦ εἴπαν οἱ Μάγοι, βρῆκε ὅτι ὁ νέος βασιλιάς ἔπρεπε νὰ ἥταν περίπου δύο χρόνων.

"Οταν ἔμαθε αὐτὸ ποὺ ἥθελε, τοὺς εἶπε: «'Ο Μεσσίας γεννήθηκε στὴ Βηθλεέμ. Πηγαίνετε λοιπὸν ἐκεὶ νὰ μάθετε ἀκριβῶς γιὰ τὴ γέννησί του καὶ, ὅταν τὸν βρῆτε, ἐλᾶτε πάλι ἀπὸ ἐδῶ νὰ μοῦ εἰπῆτε, γιὰ νὰ πάω κι ἐγὼ νὰ τὸν προσκυνήσω». Οἱ Μάγοι εὐχαριστημένοι καὶ ἀνύποπτοι ξεκίνησαν γιὰ τὴ Βηθλεέμ. Μόλις προχώρησαν λίγο ἔξω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, παρουσιάστηκε πάλι τὸ λαμπρὸ ἀστέρι ποὺ τοὺς ὠδηγοῦσε. Τὸ ἀκολούθησαν καὶ πάλι τότε οἱ Μάγοι καὶ προχωρώντας ἔφτασαν στὴ Βηθλεέμ. "Οταν ἔφτασαν ἐκεῖ, τὸ

¹ Οἱ Μάγοι ἤξεραν ὅτι θὰ γεννηθῇ κάποτε ὁ «Μέγας Βασιλεὺς», δηλ. ὁ Σωτήρας (Χριστὸς) τοῦ κόσμου, διότι εἴχαν μελετήσει τὰ ἱερὰ βιβλία τῶν Ἐβραίων, τὰ ὄποια εἴχαν διαδώσει μεταξὺ τῶν Ἐθνικῶν οἱ διασκορπισμένοι Ἰουδαῖοι.

Ἡ προσκύνησι τῶν Μάγων.

ἀστέρι στάθηκε πάνω ἀπὸ τὸ σπίτι, μέσα στὸ ὅποιο ἦταν τὸ παιδί. Χωρὶς κανένα δισταγμὸς τότε οἱ Μάγοι μπῆκαν μέσα σ' αὐτό, ὅπου βρῆκαν ὁλόκληρη τὴν ἄγια οἰκογένεια. Γονάτισαν καὶ προσκύνησαν τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου καὶ Τοῦ πρόσφεραν ὡς δῶρα **χρυσόν**, γιὰ νὰ δείξουν ὅτι εἶναι βασιλιάς, **λίβανον**, γιὰ νὰ δείξουν ὅτι εἶναι Θεός, καὶ **σμύρναν**, γιὰ νὰ δείξουν ὅτι ὡς ἀνθρωπος θὰ δοκιμάσῃ θάνατο. Εὐχαριστημένοι τώρα οἱ Μάγοι ἐτοιμάστηκαν νὰ γυρίσουν

στὰ Ἱεροσόλυμα, γιὰ νὰ εἰδοποιήσουν καὶ τὸν Ἡρώδη, ὅπως εἶχαν ὑποσχεθῆ. Τὴν υὔχτα ὅμως ἄγγελος Κυρίου παρουσιάστηκε στὸν ὑπνὸν τους καὶ τοὺς εἴπε νὰ μὴν ἔξαγγυρίσουν στὸν Ἡρώδη, γιατὶ σκέφτεται νὰ κάμη κακὸ στὸ Παιδί. Γι' αὐτὸν καὶ αὐτοὶ ἔφυγαν γιὰ τὴν πατρίδα τους ἀπὸ ἄλλον δρόμο.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Πῶς οἱ Μάγοι κατάλαβαν ὅτι γεννήθηκε κάποιος μεγάλος βασιλιάς (ὁ Μεσσίας); 2) Πῶς ἀκουσε ὁ Ἡρώδης τὴν εἰδησι ὅτι γεννήθηκε νέος βασιλιάς; Γιατί; 3) Πῶς σᾶς φαίνεται τὸ σχέδιο του; 4) Πῶς τὸν χαρακτηρίζετε; 5) Νὰ ἐπαναλάβετε τὴν σημασία τῶν δώρων τῶν Μάγων.

3. Ὁ Ἡρώδης καὶ ἡ φυγὴ στὴν Αἴγυπτο.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησι τῶν Μάγων, τὸ ἕδιο βράδυ, ὁ Ἅγγελος Κυρίου παρουσιάστηκε στὸ ὄνειρο τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ εἴπε: «Ἄφοῦ σηκωθῆς, πάρε τὸ παιδί καὶ τὴ μητέρα του καὶ πήγαινε στὴν Αἴγυπτο καὶ νὰ μείνης ἐκεῖ, ὥστου ἐγὼ πάλι σὲ εἰδοποιήσω πότε νὰ γυρίσης, γιατὶ ὁ Ἡρώδης ζητεῖ ν' ἀνακαλύψῃ τὸ παιδί, γιὰ νὰ τὸ φονεύσῃ».

Ο Ἰωσήφ ὑπάκουσε ἀμέσως στὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἕδια νύχτα, πρὶν ἀκόμη ξημερώσῃ, πῆρε τὴ Θεοτόκο καὶ τὸν Ἰησοῦν κι ἔφυγε κρυφὰ στὴν Αἴγυπτο.

Στὸ μεταξὺ ὁ Ἡρώδης περίμενε μὲν ἀνυπομονησία τὴν ἐπιστροφὴ τῶν Μάγων. «Οταν ὅμως εἶδε ὅτι δὲν ἔξαγγύρισαν, κατάλαβε ὅτι τὸν γέλασαν. Θύμωσε πολὺ κι ἔστειλε στρατιῶτες του νὰ σφάξουν ὅλα τὸ ἀρσενικὰ νήπια ἀπὸ δύο χρόνων καὶ κάτω, τὰ δόποια θὰ ἔβρισκαν στὴ Βηθλεὲμ καὶ στὰ περίχωρά της. Μὲ τὸ τρόπο αὐτὸν ὑπολόγιζε ὅτι θὰ φύνειε καὶ τὸν Χριστὸ καὶ ἔτσι δὲν θὰ εἶχε φόβο νὰ τοῦ πάρῃ τὴ βασιλεία.

Ἡ παράδοσι λέει ὅτι δεκατέσσερες χιλιάδες ἀρσενικὰ

Η φυγή στήν Αἴγυπτο.

παιδιά θανατώθηκαν μέσα σὲ μιὰ νύχτα. 'Ο Χριστὸς ὅμως σώθηκε, γιατὶ βρισκόταν ἀσφαλισμένος στήν Αἴγυπτο. 'Ο Θεὸς τιμώρησε πολὺ αὐστηρὰ τὸν Ἡρώδη γιὰ τὸ μεγάλο ἔγκλημα ποὺ ἔκαμε. Ἀρρώστησε ἀπὸ μιὰ βαρείᾳ ἀρρώστια καὶ μετὰ δύο ἔτη πέθανε μέσα σὲ φριχτούς πόνους. Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἡρώδη ὁ Ἰωσὴφ εἰδοποιήθηκε ἀπὸ τὸν ὄγγελο ὃτι πέθαναν οἱ ἔχθροι τοῦ παιδιοῦ κι ἔφερε πάλι τὴν ἀγία οἰκογένεια στήν Παλαιστίνη. Δὲν πῆγε ὅμως νὰ κατοικήσῃ στὴ

Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας, γιατὶ ἐκεῖ βασιλιάς ἦταν ὁ σκληρὸς γιὸς τοῦ Ἡρώδη Ἀρχέλαος. Προτίμησε τὴν Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, στὴν ὅποια βασίλευε ὁ ἄλλος γιὸς τοῦ Ἡρώδη, ὁ Ἡρώδης ὁ Ἀντίπας, ὁ ὅποιος ἦταν μαλακώτερος. Ἐτσι ἐκπληρώθηκε καὶ ἡ προφητεία γιὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστό, ὅτι θὰ ὀνομαζόταν «Ναζωραῖος».

Ἐρωτήσεις.

- 1) Πραγματοποιήθηκε τὸ φοβερὸ σχέδιο τοῦ Ἡρώδη; Γιατί;
- 2) Αὐτὸς ποὺ ὁ Θεὸς ἔστειλε γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων ἔπρεπε νὰ φονευθῇ, πρὶν προφτάσῃ νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργο του; 3) Μποροῦμε ἔμεις οἱ ἀνθρωποι ν' ἀλλάξωμε τὶς βουλές τοῦ Θεοῦ;

4. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετὴς στὸν Ναό.

Οἱ Ἐβραῖοι εἶχαν ἔνα μόνο Ναό, τὸν Ναὸ τοῦ Σολομῶντος στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ πίστευαν ὅτι ὁ Θεὸς μόνο ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ λατρεύεται. Γι' αὐτὸ καθένας τους μιὰ φορὰ τὸν χρόνο τουλάχιστο πήγαινε στὰ Ἱεροσόλυμα, γιὰ νὰ προσκυνήσῃ στὸν Ναό. Οἱ περισσότεροι φρόντιζαν νὰ πηγαίνουν στὰ Ἱεροσόλυμα τὸ Πάσχα¹, ποὺ ἦταν ἡ μεγαλύτερη γιορτή τους καὶ διαρκοῦσε ἑφτὰ ἡμέρες (ἀπὸ 14 - 21 τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου Νισσάν). Καὶ ἡ Παναγία μὲ τὸν Ἰωσὴφ σὰν καλοὶ Ἰσραηλίτες πήγαιναν ταχτικὰ στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ γιόρταζαν τὸ Πάσχα. "Οταν ὁ Ἰησοῦς ἔγινε δώδεκα χρόνων, τὸν πῆραν γιὰ πρώτη φορὰ μαζί τους καὶ γιόρτασαν τὸ Πάσχα μὲ μεγαλύτερη χαρά. "Οταν τελείωσε ἡ γιορτή, ὁ Ἰωσὴφ μὲ τὴ Μα-

¹ Πάσχα, λέξι ἐβραϊκὴ καὶ σημαίνει πέρασμα (= διάβασι). Οἱ Ἐβραῖοι γιόρταζαν τὸ Πάσχα μὲ μεγάλη λαμπρότητα, γιὰ νὰ θυμοῦνται τὴ διάβασι τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ τὴν ἀπελευθέρωσί τους ἀπὸ τοὺς Αἴγυπτίους, οἱ δποῖοι τοὺς βασάνιζαν ἐπὶ 430 ἔτη, ποὺ ἔμειναν δοῦλοι τους.

ρία, μαζί μὲ ἄλλους συμπατριῶτες καὶ συγγενεῖς ξεκίνησαν, γιὰ νὰ ἐπιστρέψουν στὴ Ναζαρέτ.

“Οταν βρόδυσασε καὶ μαζεύτηκαν ὅλοι, γιὰ νὰ ξεκουράστοῦν καὶ νὰ διανυκτερεύσουν, εἶδαν ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν ἦταν μαζὶ μὲ τ’ ἄλλα παιδιά οὕτε κοντά σὲ ἄλλη συγγενικὴ ἢ γνωστή τους οἰκογένεια. Κατάλαβαν τότε ὅτι θὰ εἶχε μείνει στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ στενοχωρημένοι γύρισαν νὰ Τὸν βροῦν.

Τρεῖς ἡμέρες γύριζαν μὲ ἀγωνία στὰ διάφορα μέρη τῆς πόλεως ζητώντας Τὸν. Τέλος τὴν τρίτη μέρα Τὸν βρήκαν στὸν Ναὸν νὰ κάθεται καὶ νὰ συνομιλῇ μὲ τοὺς ἵερεis καὶ διδασκάλους. Τοὺς ἤκουγε μὲ προσοχὴ καὶ τοὺς ἔκανε τέτοιες ἐρωτήσεις, ποὺ δὲν ἦταν σὲ θέσι ν’ ἀπαντήσουν. “Ολοι τους θαύμαζαν καὶ ἀποροῦσαν γιὰ τὴ σοφία Του καὶ τὶς ὀρθὲς ἀπαντήσεις ποὺ ἔδινε. “Οταν οἱ γονεῖς Του Τὸν εἶδαν ἥσυχο νὰ συνομιλῇ μὲ τοὺς μορφωμένους κι ἐπίσημους Ἐβραίους, ἀπόρησαν. ‘Η μητέρα Του μάλιστα Τὸν πλησίασε καὶ Τοῦ εἶπε μὲ τρυφερότητα: «Παιδί μου, γιατί μᾶς τὸ ἔκαμες αὐτό; Τρεῖς ἡμέρες τώρα Σὲ ζητοῦμε μὲ ἀγωνία». Τότε ὁ Ἰησοῦς ἥσυχα καὶ σοβαρὰ τῆς εἶπε: «Γιατί μέ ζητεῖτε; δὲν ξέρετε ὅτι ἔγώ πρέπει νὰ μένω στὸ σπίτι τοῦ Πατέρα μου;». Οἱ γονεῖς Του δὲν κατάλαβαν τί σήμαιναν τὰ λόγια αὐτά. ‘Η μητέρα Του ὅμως τὰ διατηροῦσε πάντοτε στὴν καρδιά της. ‘Αμέσως κατόπιν ὁ Ἰησοῦς ἀκολούθησε τοὺς γονεῖς Του καὶ οἱ τρεῖς τώρα χαρούμενοι ἐπέστρεψαν στὴ Ναζαρέτ.

‘Εκεὶ στ’ ὅμορφο χωριὸ τῆς Γαλιλαίας ὁ Ἰησοῦς ζοῦσε μὲ τοὺς γονεῖς Του, τοὺς ὄποιους ἀγαποῦσε καὶ σεβόταν. Μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα μεγάλωνε κατὰ τὸ σῶμα καὶ ξεχώριζε γιὰ τὴ σοφία καὶ τὰ πολλὰ καὶ θεϊκά Του χαρίσματα.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Πῶς σᾶς φαίνεται ἡ ἀπάντησι τοῦ Ἰησοῦ στὴ μητέρα Του;
- 2) Τί δείχνει ἡ κατόπιν συμπεριφορά Του; Φροντίστε νὰ τὴν μιμηθῆτε.

5. Ἡ βάπτισι τοῦ Κυρίου.

Στὴ Ναζαρὲτ ὁ Χριστὸς βοηθοῦσε τὸν γέροντα Ἰωσῆφ στὴν ἐργασία του καὶ, ὅταν ἔκεινος πέθανε, συνέχισε νὰ ἐργάζεται ὡς ἔυλουργός, γιὰ νὰ τρέφεται Αὔτὸς καὶ ἡ μητέρα Του. "Οταν πιὰ ἔγινε τριάντα χρόνων, ἀφῆσε τὴ Ναζαρὲτ καὶ ἦρθε στὸν Ἰορδάνη ποταμό, γιὰ νὰ βαφτιστῇ ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τὸν Βαπτιστή.

Καθὼς πλησίαζε ἀνάμεσα στὸ πλῆθος, ὁ Ἰωάννης μὲ τὴ φώτισι τοῦ Ἀγίου Πνεύματος κατάλαβε ἀμέσως ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ Μεσσίας, ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ, ποὺ περίμενε ὁ κόσμος. Διέκοψε τὸ κήρυγμά του καὶ εἶπε: «Νά, ὁ Μεσσίας, γιὰ τὸν ὅποιο σᾶς ἔλεγα, ποὺ θὰ σώσῃ τὸν κόσμο ἀπὸ τὶς ἀμαρτίες».

"Ο Ἰωάννης, ἐπειδὴ αἰσθανόταν ὅτι εἶναι ἀνάξιος νὰ βαφτίσῃ τὸν ἀναμάρτητο Χριστό, τοῦ εἶπε: «Ἐγὼ ἔχω ἀνάγκη νὰ βαφτιστῶ ἀπὸ Σένα καὶ Σὺ ἔρχεσαι νὰ Σὲ βαφτίσω ἔγώ;».

"Ο Ἰησοῦς Χριστὸς ὅμως τοῦ ἀποκρίθηκε: «Ἰωάννη, καλὰ σκέφτεσαι, ἀλλὰ πρέπει νὰ μὲ βαφτίσης. Εἶναι θέλημα τοῦ Θεοῦ». Καὶ, χωρὶς νὰ περιμένῃ ἄλλο, μπῆκε μέσα στὸν Ἰορδάνη. Τότε ὁ Ἰωάννης ὑπάκουε, πλησίασε καὶ Τὸν βάφτισε.

Μόλις ὁ Χριστὸς βγῆκε ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ, ἀμέσως ἀνοιξαν οἱ οὐρανοὶ καὶ τὸ "Ἀγιον Πνεῦμα κατέβηκε σὰν περιστέρι, «ἐν εἴδει περιστερᾶς», καὶ στάθηκε πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι Του. Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκούστηκε ψηλὰ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἡ βροντερὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ ποὺ ἔλεγε: «Αὔτὸς εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, στὸν ὅποιον ἀνέθεσα τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου». "Ετσι στὸν Ἰορδάνη κατὰ τὴ βάπτισι τοῦ Χριστοῦ φανερώθηκε ἡ Ἀγία Τριάς, δηλ. ὁ Πατέρας, ὁ Υἱός Του (ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς) καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον.

"Ἡ βάπτισι τοῦ Χριστοῦ γιορτάζεται στὶς 6 Ἰανουαρίου. Λέγεται καὶ Θεοφάνεια ἢ Ἐπιφάνεια, γιατὶ τὴν ἡμέρα αὐτὴ φανερώθηκε ὁ Θεός· καὶ «Φῶτα», γιατὶ τὴν ἡμέρα αὐτὴ κατὰ τοὺς πρώτους Χριστιανικοὺς χρόνους φωτίζονταν (βαφτίζονταν) πολλοὶ ἄνθρωποι καὶ γίνονταν Χριστιανοί.

Απολυτίκιο.

«Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου Σου, Κύριε, ἡ Τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις· Τοῦ γάρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει Σοι, ἀγαπητόν Σε Υἱὸν ὀνομάζουσα· καὶ τὸ πνεῦμα ἐν εἴδει περιστερᾶς ἔβεβαίου τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές. Ὁ ἐπιφανεῖς Χριστὲ ὁ Θεός καὶ τὸν κόσμον φωτίσας, δόξα Σοι».

Ἐρωτήσεις.

- 1) Πῶς ἀναγνωρίζει ὁ Ἰωάννης τὸν Χριστό;
- 2) Γιατί ὁ Ἰωάννης δειλιάζει νὰ βαφτίσῃ τὸν Χριστό;
- 3) Πῶς γιορτάζομε σήμερα τὴν βάπτισι τοῦ Χριστοῦ;
- 4) Πότε βαφτίζονται σήμερα οἱ Χριστιανοί καὶ ποιά ἀξία ἔχει τὸ βάπτισμα γιὰ τοὺς Χριστιανούς;

Ἡ ἐκλογὴ τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου.

‘Ο Χριστὸς μετὰ τὴν βάπτισί Του ἔμεινε 40 μέρες στὴν ἔρημο τῆς Ἰουδαίας. Ἐκεῖ νήστευε καὶ προσευχόταν στὸν Πατέρα Του νὰ Τὸν βοηθήσῃ στὸ μεγάλο ἔργο, ποὺ ἐπρόκειτο ν’ ἀρχίσῃ, τὴν σωτηρία δηλαδὴ τοῦ κόσμου ἀπὸ τὴν ἄμαρτία.

‘Απὸ τὴν ἔρημο γύρισε στὴν Γαλιλαία, ἀπ’ ὅπου εἶχε σκοπὸν ν’ ἀρχίσῃ τὸ κοσμοσωτήριο ἔργο Του. Πρὶν ὅμως ἀρχίσῃ νὰ διδάσκῃ, ἔκαμε τὴν ἐκλογὴ τῶν δώδεκα μαθητῶν Του.

Μία ἡμέρα, ὅπως περπατοῦσε κοντὰ στὴ λίμνη Γεννησαρέτ¹, εἶδε δύο ἀδερφούς, τὸν Ἀνδρέα καὶ τὸν Σίμωνα (Πέτρο) νὰ ψαρεύουν. Τοὺς πλησίασε καὶ τοὺς εἶπε: «Ἀφῆστε τὰ δίχτυα σας κι ἐλάßτε μαζί μου καὶ θὰ σᾶς κάμω νὰ ψαρεύετε ἀνθρώπους». Οἱ δύο ἀδερφοί ἀφησαν ἀμέσως τὰ δίχτυα τους καὶ Τὸν ἀκολούθησαν. Αὔτοὶ ἔγιναν οἱ πρῶτοι μαθηταί Του. ‘Ο Σίμων γιὰ τὴν πίστι του ὠνομάστηκε ἀπὸ τὸν Χριστὸ Πέτρος.

Καθὼς προχώρησε λίγο πιὸ πέρα, εἶδε δύο ἄλλους ἀ-

¹ Λέγεται καὶ λίμνη τῆς Τιβεριάδος ἡ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας.

Ο Ιησοῦς προσκαλεῖ τοὺς πρώτους ἀπόστολους.

δερφούς, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη. Ἡταν μέσα στὴ βάρκα τους μαζὶ μὲ τὸν πατέρα τους τὸν Ζεβεδαῖο, κι ἐτοίμαζαν τὰ δίχτυα τους γιὰ ψάρεμα. Τοὺς πλησίασε καὶ τοὺς κάλεσε καὶ αὐτούς. Κι ἐκεῖνοι μὲ προθυμίᾳ ἀφῆσαν τὸν πατέρα τους, τὰ δίχτυα τους καὶ τὴ βάρκα τους καὶ Τὸν ἀκολούθησαν. Ἐπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες συνάντησε τὸν Φίλιππο καὶ τοῦ εἶπε: «Ἀκολούθησέ με». Ἐκεῖνος ὅμως, προτοῦ Τὸν ἀκολουθήση, ἔτρεξε ἐνθουσιασμένος νὰ συναντήσῃ τὸν πατριώτη

καὶ στενὸ φίλο του, τὸν Ναθαναήλ. Τὸν βρῆκε καθισμένο κάτω ἀπὸ μιὰ συκιά καὶ τοῦ εἶπε: «Βρήκαμε τὸν Χριστό, γιὰ τὸν δόποιον ἔγραψαν ὁ Μωϋσῆς καὶ οἱ ἄλλοι προφῆτες. Εἶναι ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ! »Ελα νὰ τὸν γνωρίσῃς».

«Ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ», τὴν μικρὴ καὶ ἄσημη αὔτη πόλι, «μπορεῖ νὰ βγῆ κανένα καλό;», ἀπάντησε μὲ ἀπορίᾳ ὁ Ναθαναήλ. «Ἐλα νὰ ἴδης», τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Φίλιππος. Τέλος ὁ Ναθαναήλ πείστηκε καὶ ἀκολούθησε τὸν Φίλιππο.

«Οταν ὁ Χριστὸς τοὺς εἶδε νὰ πλησιάζουν, κοίταξε μὲ καλωσύνη τὸν Ναθαναήλ καὶ εἶπε γι' αὐτὸν: «Νά ἔνας πραγματικὸς Ἰσραηλίτης, ποὺ δὲν ἔχει καμμιὰ κακία στὴν καρδιά του». «Ἀπὸ ποὺ μὲ γνωρίζεις, Κύριε;», τὸν ρώτησε ἐκεῖνος. «Προτοῦ νὰ σὲ φωνάξῃ ὁ Φίλιππος, ἐγὼ σὲ εἶδα ποὺ ἥσουν κάτω ἀπὸ τὴν συκιά», τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Κύριος.

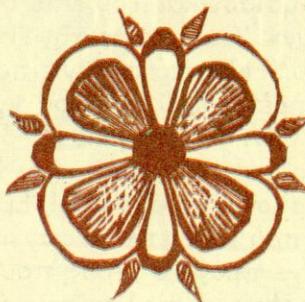
Τότε ὁ Ναθαναήλ φώναξε μὲ θαυμασμό: «Διδάσκαλε, πραγματικὰ, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Σὺ εἶσαι ὁ βασιλιὰς τοῦ Ἰσραὴλ». Καὶ ἀκολούθησε μαζὶ μὲ τὸν Φίλιππο τὸν Χριστό. «Ἔγινε ἔνας ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους Του καὶ εἶναι γνωστὸς μὲ τ' ὄνομα Βαρθολομαῖος.

«Ἐτσι σιγά - σιγά ὁ Χριστὸς ἔκαμε τὴν ἐκλογὴ καὶ τῶν ἀλλων ἔξι μαθητῶν Του κι ἔγιναν δώδεκα, οἱ δόποιοι εἶναι οἱ ἔξης: 'Ο Ἀνδρέας (πρῶτος) καὶ ὁ Πέτρος (Σίμων), παιδιὰ τοῦ Ἰωνᾶ· ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης, παιδιὰ τοῦ Ζεβεδαίου· ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Ναθαναήλ ἢ Βαρθολομαῖος· ὁ Θωμᾶς καὶ ὁ Ματθαῖος ἢ Λευΐ, ὁ τελώνης· ὁ Ἰάκωβος ὁ μικρός, ὁ γιὸς τοῦ Ἀλφαίου καὶ ὁ Λεββαῖος ἢ Θαδδαῖος· ὁ Σίμων ὁ Κανανίτης καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης. Οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου ἦταν ὄλοι ἄνθρωποι ἀπλοϊκοὶ καὶ ἀγράμματοι καὶ οἱ περισσότεροι ψαράδες στὴ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας. Κατάγονταν ἀπὸ τὴν Γαλιλαία, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ἰούδα, ὁ δόποιος ἦταν ἀπὸ τὴν πόλι Καριώθ τῆς Ἰουδαίας καὶ γι' αὐτὸ λεγόταν Ἰσκαριώτης (ἄνδρας ἀπὸ τὴν Καριώθ). 'Ονομάζονται καὶ Ἀπόστολοι, γιατὶ αὐτοὺς ἀπέστειλε μετὰ τὸν Σταυρικὸ θάνατο καὶ τὴν Ἀνάληψί Του ὁ Χριστὸς νὰ συνεχίσουν τὸ ἔργο Του. 'Ο Ἀνδρέας, ἐπειδὴ ἦταν ὁ πρῶτος - πρῶτος μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ὡνομάστηκε καὶ Πρωτόκλητος.

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς δώδεκα αὐτοὺς μαθητάς, οἱ ὄποιοι ἀκολούθησαν φανερὰ τὸν Χριστό, ἥταν καὶ πολλοὶ ἄλλοι κρυφοί, ὅπως ὁ Νικόδημος, ὁ Ἰωσὴφ ὁ βουλευτὴς καὶ ἄλλοι περίπου 70. Καὶ μερικὲς εὔσεβεῖς γυναῖκες, οἱ ὄποιες ἀκολουθοῦσαν καὶ ὑπηρετοῦσαν τὸν Κύριο, ὅπως ἡ Μαρία, ἡ συγγενής τῆς Θεοτόκου, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Σαλώμη, ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία, οἱ ἀδερφές τοῦ Λαζάρου. Ἡ μνήμη τῶν δώδεκα ἀποστόλων γιορτάζεται στὶς 30 Ἰουνίου.

Ἐρωτήσεις.

1) Γιατί ὁ Χριστὸς προτίμησε ν' ἀρχίσῃ νὰ διδάσκῃ ἀπὸ τὴ Γαλιλαία; 2) Γιατί, πρὶν ἀρχίσῃ τὸ ἔργο Του, ἔξελεξε τοὺς δώδεκα μαθητάς Του; 3) Πῶς ὁ Χριστὸς ὑποδέχεται τὸν Ναθαναήλ; 4) Τί φανερώνουν οἱ λόγοι τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Ναθαναήλ «Πρωτοῦ νὰ σὲ φωνάξῃ ὁ Φίλιππος, σὲ εἶδα κάτω ἀπὸ τὴ συκιά;».

Δ. ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ¹ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

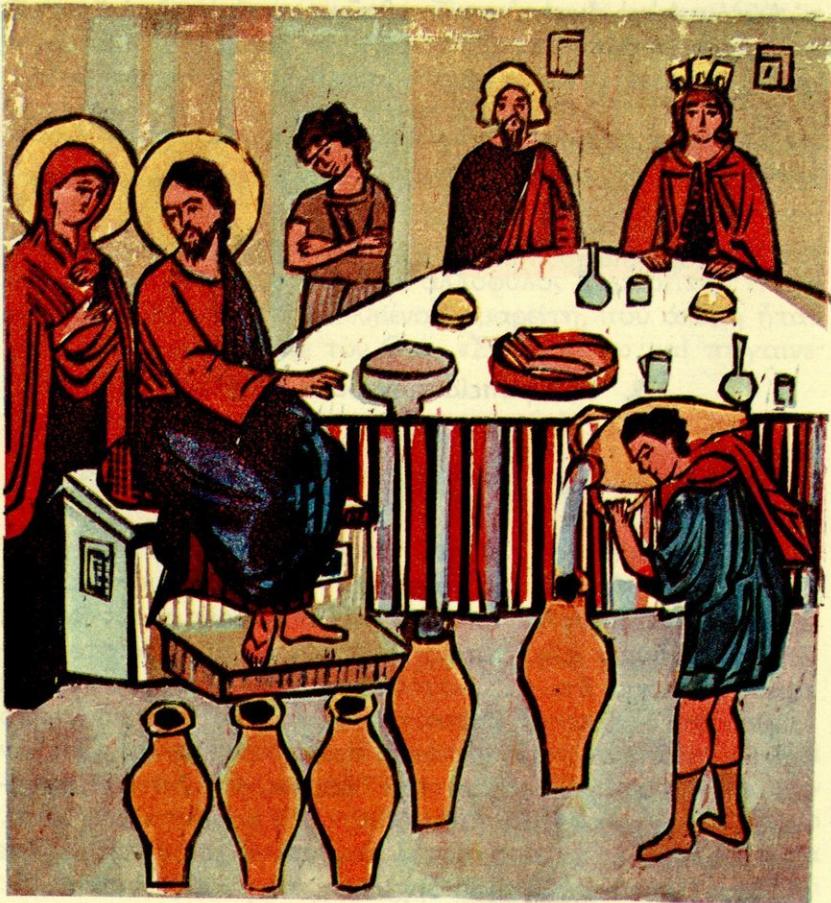
† Ο γάμος στήν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας.

Στὴν πόλι Κανὰ τῆς Γαλιλαίας γινόταν ἔνας γάμος. Οἱ νεόνυμφοι φαίνεται ὅτι ἦταν συγγενεῖς τῆς Θεοτόκου, γι' αὐτὸ ἦταν καλεσμένοι στὸν γάμο ἡ Παναγία καὶ ὁ Ἰησοῦς μὲ τοὺς πρώτους μαθητάς Του. "Οταν τελείωσε ἡ τελετὴ τοῦ γάμου, ὅλοι οἱ καλεσμένοι κάθησαν νὰ φᾶνε καὶ κατόπιν νὰ διασκεδάσουν. Ἐπειδὴ ὅμως ἦταν πολλοί, τὸ κρασὶ τελείωσε γρήγορα καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ γαμπροῦ ἀρχισαν νὰ στενοχωριοῦνται.

"Η Θεοτόκος κατάλαβε τοῦτο καὶ, ἐπειδὴ νόμισε ὅτι ἦταν κατάλληλη ἡ στιγμὴ, γιὰ νὰ δείξῃ ὁ Ἰησοῦς τὴ θεϊκὴ Του δύναμι, Τὸν πλησίασε καὶ Τοῦ εἶπε σιγὰ - σιγὰ στ' αὐτί: «Κρασὶ δὲν ἔχουν». Ό Χριστὸς τῆς εἶπε ὅτι δὲν ἔχει ἔρθει ἀκόμη ἡ ὥρα Του. Ή Θεοτόκος δὲν εἶπε τίποτε ἄλλο, φώναξε μόνο τοὺς ὑπηρέτες τοῦ σπιτιοῦ καὶ δείχνοντας τὸν Χριστό τοὺς εἶπε: «Ο, τι σᾶς εἶπῃ νὰ τὸ κάμετε μὲ προθυμία».

Στὴν εἰσοδο τοῦ σπιτιοῦ ὑπῆρχαν ἔξι λίθινες στάμνες μὲ νερό, τὸ ὅποιο χρησιμοποιοῦσαν οἱ Ἐβραῖοι, γιὰ νὰ πλένουν τὰ χέρια τους πρὸ καὶ μετὰ τὸ φαγητό. Σὲ λίγο ὁ Χριστὸς σηκώθηκε, πῆγε πρὸς τὸ μέρος, ποὺ ἦταν οἱ στάμνες, καὶ κάλεσε τοὺς ὑπηρέτες νὰ τὶς γεμίσουν ὥς ἐπάνω μὲ καθαρὸ νερό. Ἔκεινοι ἔκαμαν μὲ προθυμία ὅ, τι τοὺς εἶπε. Κατόπιν ὁ Χριστὸς εὐλόγησε τὶς στάμνες καὶ εἶπε στοὺς ὑπηρέτες νὰ δῶσουν στὸν ἀρχιτρίκλινο, στὸν ἄνθρωπο δηλαδὴ ποὺ εἶχε ἀναλάβει τὴ φροντίδα γιὰ τὸν γάμο, νὰ πιῇ. Αὐτὸς τότε εἶδε ὅτι δὲν ἦταν νερό, ἀλλὰ ἔνα ἔξαιρετικὸ κρασί. Φώναξε ἀμέσως τὸν γαμπρὸ καὶ τοῦ εἶπε: «Οἱ ἄνθρωποι ποὺ κά-

¹ Τὰ θαύματα είναι πράξεις ἀνώτερες ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη δύναμι, τὰ ὅποια ἔκαμε ὁ Χριστὸς μὲ τὴ θεϊκὴ Του παντοδυναμία, γιὰ νὰ εὔεργετήσῃ τοὺς ἀνθρώπους.

‘Ο γάμος τῆς Κανᾶ.

νουν τραπέζι συνηθίζουν νὰ προσφέρουν πρῶτα τὸ καλὸ κρασὶ καὶ, ὅταν μεθύσουν οἱ καλεσμένοι, προσφέρουν τὸ κατώτερο. Σὺ ὅμως ἔκαμες τὸ ἀντίθετο. Κράτησες τὸ καλὸ κρασὶ γιὰ τὸ τέλος». ‘Ο ἀρχιτρίκλινος ἀποροῦσε πῶς βρέθηκε τὸ ἔξαιρετικὸ αὐτὸ κρασὶ καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ εἰπῆ. Οἱ ὑπηρέτες ὅμως, ποὺ εἶχαν βάλει τὸ νερὸ στὶς στάμνες, φανέρωσαν τὸ θαῦμα. Τότε ὅλοι θαύμασαν γι’ αὐτὸ καὶ οἱ μαθηταί Του πίστεψαν

σ' Αύτόν. Αύτὸς εἶναι τὸ πρῶτο θαῦμα, μὲ τὸ ὄποιο ὁ Χριστὸς φανέρωσε τὴν θεϊκὴν Του δύναμι.

Συμπέρασμα.

Οἱ ἀθῶες οἰκογενειακὲς διασκεδάσεις εἶναι ἀπαραίτητες. Κάνουν χαρούμενη τὴν ζωὴν μας.

Ἐρωτήσεις.

‘Η παρουσία τοῦ Χριστοῦ στὸν γάμο τί θέλει νὰ δείξῃ;

 ‘Η θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν.

‘Η λέπρα εἶναι μιὰ φοβερὴ ἀρρώστια καὶ μεταδίδεται πολὺ εὔκολα.

Στὰ χρόνια τοῦ Χριστοῦ, ὅσους ἔπασχαν ἀπὸ τὴν μεταδοτικὴν αὐτὴν ἀρρώστια, τοὺς ἀπαγόρευαν νὰ πλησιάζουν ἄλλους ἀνθρώπους καὶ τοὺς ἀνάγκαζαν νὰ ζοῦν στοὺς ἀγροὺς καὶ στὶς ἐρημιές. Δέκα τέτοιοι δυστυχισμένοι ἀρρωστοί (λεπροί) ἀκούσαν ὅτι ὁ Χριστὸς θεραπεύει ἀσθένειες. Κάποτε ἔμαθαν ὅτι ὁ Χριστὸς βρισκόταν σὲ κάποιο κοντινὸν χωριὸν καὶ θὰ περνοῦσε, γιὰ νὰ πάῃ στὴν Ἱερουσαλήμ. Ἡρθαν καὶ περίμεναν στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου, ἀπὸ ὅπου θὰ περνοῦσε. Πραγματικά, σὲ λίγο ὁ Χριστὸς φάνηκε νὰ ἔρχεται. Τὸν ἀκολουθοῦσαν οἱ μαθηταί Του καὶ ἄλλοι πολλοί. Τότε οἱ δυστυχισμένοι λεπροὶ ἀρχισαν νὰ φωνάζουν δυνατά: «Κύριε Ἰησοῦ, λυπήσου μας καὶ κάνε μας καλά». ‘Ο Χριστός, ὅταν τοὺς εἶδε, τοὺς λυπήθηκε καὶ τοὺς εἶπε: «Πηγαίνετε νὰ παρουσιαστῆτε στοὺς ἱερεῖς». Σύμφωνα μὲ τὸν νόμο κάθε λεπρὸς ποὺ θεραπεύόταν ἔπρεπε νὰ παρουσιαστῇ στοὺς ἱερεῖς, γιὰ νὰ βεβαιώσουν τὴν θεραπεία του καὶ νὰ τοῦ δώσουν τὴν ἀδειὰ νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν οἰκογένειά του καὶ νὰ συναναστρέφεται ἐλεύθερα τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Πραγματικά, στὸν δρόμο ποὺ πήγαιναν ἔγιναν καλὰ καὶ οἱ δέκα. Τότε ὁ ἔνας ἀπὸ αὐτούς, ἀντὶ νὰ συνεχίσῃ τὸν

δρόμο του, γιατί νὰ παρουσιαστῇ στοὺς Ἱερεῖς, γύρισε ἀμέσως πίσω καὶ συνάντησε τὸν Κύριο. Ἔπεισε στὰ πόδια Του καὶ Τὸν εὐχαριστοῦσε ὀλόθερμα. Αὐτὸς ποὺ γύρισε ἦταν Σαμαρείτης, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἐννέα ἦταν Ἰουδαῖοι.

Οἱ Ἰησοῦς, μόλις τὸν εἶδε, τοῦ εἶπε μὲ παράπονο: «Δὲν καθαρίστηκαν καὶ οἱ δέκα; οἱ ἄλλοι ἐννέα ποῦ εἰναι;». Καὶ γυρίζοντας πρὸς τοὺς μαθητὰς τοὺς εἶπε: «Δὲν θεώρησαν ὑποχρεωσί τους νὰ γυρίσουν καὶ οἱ ἄλλοι, γιατί νὰ δοξάσουν τὸν Θεό, παρὰ μόνο αὐτὸς ὁ ἀλλόφυλος Σαμαρείτης;». Καὶ κατόπιν εἶπε στὸν θεραπευμένο Σαμαρείτη, ποὺ ἀκόμη ἦταν γονατιστὸς καὶ δόξαζε τὸν Θεό: «Σήκω πάνω καὶ πήγαινε· ἡ πίστι σου σ' ἔσωσε».

Παρατηρήσεις.

1) Νὰ συγκρίνετε καὶ νὰ χαρακτηρίσετε τοὺς ἐννέα Ἰουδαίους λεπτρούς μὲ τὸν Σαμαρείτη. 2) Μὲ ποιόν ἀπὸ τοὺς δέκα λεπτρούς θέλετε νὰ μοιάζετε;

3. Η θεραπεία τοῦ Παραλύτου στὴ Βηθεσδᾶ.

Πλησίαζε τὸ Πάσχα, ἡ μεγάλη γιορτὴ τῶν Ἐβραίων, καὶ ὁ Χριστὸς βρισκόταν στὰ Ἱεροσόλυμα. Τὰ Ἱεροσόλυμα τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὅπως ὅλες σχεδὸν οἱ πόλεις, εἶχαν γύρω - γύρω τεῖχος, γιατί νὰ προφυλάγωνται ἀπὸ τοὺς ἔχθρούς. Σὲ διάφορα σημεῖα τοῦ τείχους ὑπῆρχαν πύλες (μεγάλες πόρτες), γιατί νὰ πηγαίνουν οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ ζῶα τους στοὺς ἀγρούς καὶ στὶς ἄλλες ἐργασίες τους. Μία ἀπ' αὐτὲς τὶς πύλες τὴν ἔλεγαν Προβατική, γιατὶ ἀπ' αὐτὴν περνοῦσαν τὰ πρόβατα, τὰ ὅποια πήγαιναν νὰ τὰ θυσιάσουν. Κοντὰ ἐκεῖ ὑπῆρχε καὶ μιὰ δεξαμενὴ (κολυμβήθρα) γεμάτη νερό. Ἐβραϊκὰ τὴν ἔλεγαν Βηθεσδᾶ (= οἴκος εὐσπλαχνίας) καὶ γύρω ἀπ' αὐτὴν ὑπῆρχαν πέντε στοὺς (ὑπόστεγα, καμάρες). Στὴν Κολυμβήθρα αὐτὴ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ κατέβαινε ἄγγελος Κυρίου, ἀνατάραζε τὸ νερὸ κι ἔτσι γινόταν θαυματουργό. Μετὰ τὴν

Ἡ θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ τῆς Βηθεσδα.

ταραχὴ τοῦ νεροῦ ἀπὸ τὸν ἄγγελο, ὃποιος ἀρρωστος ἔμπαινε πρῶτος μέσα στὴ δεξαμενὴ γινόταν καλά, ἀπ’ ὃποια ἀρρώστια κι ἀν ἐπασχε. Γι’ αὐτὸ κάτω ἀπὸ τὶς στοὺς τῆς Βηθεσδᾶς ὑπῆρχαν πάντοτε διάφοροι ἀσθενεῖς (κουτσοί, τυφλοί, κουλοί, παραλυτικοί κ.λπ.).

Ἐνα Σάββατο, ποὺ δὲ Κύριος πέρασε ἀπὸ ἐκεῖ, εἶδε μεταξὺ τῶν ἀρρώστων κι ἔναν παράλυτο, ποὺ περίμενε ἐκεῖ 38 διλόκλητα χρόνια. Ὁ Χριστὸς τὸν λυπήθηκε, πλησίασε καὶ τοῦ εἶπε: «Θέλεις νὰ γίνης καλά;». «Κύριε, αὐτὸ θέλω, ἀλλὰ

δὲν ἔχω κανένα νὰ μὲ βάλη μέσα στὴν κολυμβήθρα, μόλις ταραχτῇ τὸ νερό. Ὡσότου νὰ συρθῶ ἐγὼ πρὸς τὰ ἐκεῖ, προλαβαίνει κάποιος ἄλλος καὶ πέφτει πρὶν ἀπὸ μένα, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος.

Τότε ὁ Χριστὸς τοῦ εἶπε: «Σήκω πάνω, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ περιπάτει». Ἀμέσως ὁ παραλυτικὸς σηκώθηκε, φορτώθηκε τὸ κρεβάτι του καὶ χαρούμενος ἔφυγε γιὰ τὸ σπίτι του. Ἦταν ὅμως Σάββατο ἐκείνη τὴν ἡμέρα καὶ σύμφωνα μὲ τὸν Μωσαϊκὸν νόμο δὲν ἐπιτρεπόταν νὰ κάνῃ κανεὶς καμμὶὰ ἀπολύτως ἐργασία. Οὔτε καὶ φιλανθρωπικὴ πρᾶξι. Γι’ αὐτὸ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, ὅταν τὸν εἰδαν νὰ φεύγῃ μὲ τὸ κρεβάτι στοὺς ὕμους του, τὸν σταμάτησαν καὶ θυμωμένα τοῦ εἶπαν: «Εἶναι Σάββατο σήμερα καὶ δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ σηκώσῃς τὸ κρεβάτι σου».

«Ἐκεῖνος ποὺ μὲ ἔκαμε καλὰ μοῦ εἶπε νὰ σηκώσω τὸ κρεβάτι μου καὶ νὰ περπατήσω», ἀποκρίθηκε ὁ παράλυτος. «Καὶ ποιός εἶναι αὐτός;», τὸν ρωτοῦσαν μὲ ἀγανάκτησι οἱ Ἰουδαῖοι. Μὰ ὁ παράλυτος δὲν ἤζερε τί ν’ ἀπαντήσῃ, γιατὶ ὁ Χριστός, μόλις τὸν ἔκαμε καλά, ἔφυγε ἀμέσως.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ὁ Κύριος συνάντησε τὸν ἄλλοτε παράλυτο στὸν Ναὸ καὶ τοῦ εἶπε: «Πρόσεξε, ἔγινες καλά· νὰ μὴν ἀμαρτήσης πιὰ, γιὰ νὰ μὴν πάθης χειρότερα». Τότε ὁ θεραπευμένος παράλυτος, ἀφοῦ εύχαριστησε τὸν Κύριο, ἔφυγε κι ἔλεγε στοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Χριστὸς τὸν ἔκαμε καλά. Αὐτοὶ ὅμως, ἀντὶ νὰ χαροῦν γι’ αὐτό, ὡργίστηκαν ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ καὶ ζητοῦσαν τὴν κατάλληλη εὐκαιρία νὰ Τὸν φονεύσουν μὲ τὴν κατηγορία ὅτι δὲν σέβεται τὸν Νόμο καὶ θεραπεύει τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Οἱ Ἰουδαῖοι διαμαρτυρήθηκαν καὶ ἀγανάχτησαν, γιατὶ ὁ Χριστὸς τὸ Σάββατο θεράπευσε τὸν παράλυτο. Είχαν δίκιο; Γιατί;
- 2) Ποιές ἐργασίες μποροῦμε νὰ κάνωμε τὴν Κυριακὴ καὶ τὶς ἄλλες γιορτές;

Ἡ Θεραπεία τοῦ παραλύτου τῆς Καπερναούμ.

Κάποτε ὁ Χριστὸς βρισκόταν πάλι στὴν Καπερναούμ. "Οταν τοῦτο ἔγινε γνωστό, πολλοί, ποὺ εἶχαν ἀκούσει γιὰ τὰ θαύματά Του καὶ ἥθελαν νὰ Τὸν ἰδοῦν καὶ ἀπὸ κοντά, ἔτρεξαν στὸ σπίτι ποὺ εἶχαν ἐφίλοξενεῖτο. Μαζεύτηκαν ὅμως ἐκεὶ τόσοι πολλοί, ώστε μήτε στὴν πόρτα δὲν ὑπῆρχε τόπος νὰ σταθῇ κανείς. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν καὶ πολλοὶ Γραμματεῖς¹ καὶ Φαρισαῖοι², ποὺ εἶχαν ἔρθει ἀπ' ὅλη τὴν Γαλιλαία καὶ τὴν Ἰουδαία ἀκόμη. 'Ο Χριστὸς ἀρχισε τότε νὰ διδάσκῃ τὸ συγκεντρωμένο ἐκεῖνο πλῆθος. Τότε ἥρθαν τέσσερες ἀνθρώποι, οἱ ὅποιοι πάνω σ' ἓνα ξύλινο κρεβάτι (φορεῖο) ἔφεραν στὸν Χριστὸν ἕναν παράλυτο, γιὰ νὰ τὸν θεραπεύσῃ. 'Απὸ τὸν πολὺ ὅμως κόσμο δὲν μποροῦσαν νὰ περάσουν μέσα στὸ σπίτι καὶ νὰ πλησιάσουν τὸ Χριστό. Γι' αὐτὸ ἀνέβηκαν ἐπάνω στὴ στέγη, ὅπου μὲ πολὺ κόπο ἀνέβασαν καὶ τὸ κρεβάτι μὲ τὸν παράλυτο. Κατόπιν χάλασαν ἕνα μέρος τῆς στέγης ἀκριβῶς ἐπάνω ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ στεκόταν ὁ Χριστὸς καὶ δίδασκε, καὶ μὲ σχοινιὰ κατέβασαν τὸ κρεβάτι μαζὶ μὲ τὸν παράλυτο μπρὸς στὸν Χριστό.

'Ο Χριστός, ὅταν εἶδε τὸν ἄρρωστο μπρός Του, θαύμασε τὴ μεγάλη πίστι τοῦ παραλύτου καὶ τῶν ἀνθρώπων ποὺ τὸν ἔφεραν καὶ συγκινημένος τοῦ εἶπε: «Παιδί μου, σοῦ

¹ Γραμματεῖς λέγονταν ἐκεῖνοι ποὺ μελετοῦσαν κι ἔξηγοῦσαν τὸν Νόμο τοῦ Μωϋσέως.

² Οἱ Φαρισαῖοι ἀποτελοῦσαν τὴν ἀνώτερη τάξι τῶν Ἐβραίων. Νόμιζαν ὅτι μόνον αὐτοὶ ἦταν καλοὶ ἀνθρώποι. Τοὺς ἄλλους τοὺς περιφρονοῦσαν καὶ τοὺς θεωροῦσαν ἀνάξιους νὰ συγκριθοῦν μαζὶ τους. 'Επίστης νόμιζαν ὅτι ὁ Θεὸς εὐχαριστιέται μόνο μὲ τὴν ἔξωτερικὴ λατρεία, γι' αὐτὸ ὅ, τι ἔκαναν, τὸ ἔκαναν ἐπιδειχτικά. Προσεύχονταν ἐπιδειχτικά, νήστευαν δύο φορὲς τὴν ἐβδομάδα καὶ ντύνονταν μὲ ἴδιαίτερη φορεσιά, ποὺ δὲν τὴ φοροῦσαν ἄλλοι. Γιὰ ὅλα αὐτὰ ἦταν πολὺ ὑπερήφανοι. Καὶ ὁ κόσμος τοὺς πίστευε πραγματικὰ ὡς τοὺς πιὸ μορφωμένους, εὐσεβεῖς καὶ ἡθικοὺς ἀνθρώπους. Δὲν ἦταν ὅμως καὶ στὴν πραγματικότητα, γιατὶ οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς στὰ κρυφὰ ἔκαναν μεγάλες παρανομίες.

συγχωροῦνται οἱ ἄμαρτίες σου». Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ὅταν ἀκουσαν τοὺς λόγους αὐτοὺς τοῦ Χριστοῦ, ἀρχισαν νὰ σκέφτωνται μέσα τους καὶ νὰ λένε: «Τί βλασφημίες εἶναι αὐτὲς ποὺ λέει αὐτός; Ποιός ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Θεὸν ἔχει τὴ δύναμι νὰ συγχωρῇ τὶς ἄμαρτίες;».

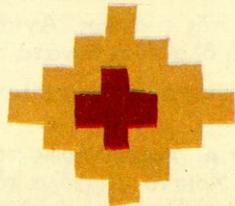
Ο Χριστὸς ὅμως, ποὺ κατάλαβε τὶς πονηρὲς σκέψεις τους, τοὺς εἶπε: «Γιατί σκέφτεστε πονηρά; Τί εἶναι εὔκολωτερο νὰ εἴπω στὸν παράλυτο συγχωροῦνται οἱ ἄμαρτίες σου ἢ σήκω πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου;». Καὶ, γιὰ νὰ τοὺς δείξῃ ὅτι ἔχει τὴν ἔξουσία νὰ συγχωρῇ ἄμαρτίες, λέει στὸν παράλυτο: «Σήκω, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου». Ἀμέσως ὁ παράλυτος σηκώθηκε, πῆρε τὸ κρεβάτι του καὶ γεμάτος ἀπὸ ὑγεία ἔφυγε γιὰ τὸ σπίτι του. «Ολοι ἐκεῖνοι ποὺ παραβρέθηκαν ἐκεῖ θαύμαζαν καὶ δόξαζαν τὸν Θεό, λέγοντας ὅτι ποτὲ ὡς τώρα δὲν εἴδαμε τέτοια παράδοξα πράγματα.

Εὐαγγελικὸ ρῆτο.

«Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κάγω ἀναπαύσω ὑμᾶς». Δηλαδὴ ἐλάτε κοντά μου ὅσοι κοπιάζετε καὶ είστε φορτωμένοι ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἄμαρτίσας κι ἐγὼ θὰ σᾶς ἀναπαύσω καὶ θὰ σᾶς ξεκουράσω (Ματθ. 11, 28).

Ἐρωτήσεις.

- 1) Τί φανερώνει ἡ πρᾶξι τῶν τεσσάρων ἀνθρώπων ποὺ ἔφεραν τὸν παράλυτο; 2) Οἱ σκέψεις τῶν Γραμματέων καὶ τῶν Φαρισαίων προέρχονταν ἀπὸ ἀγνὰ ἐλατήρια; 3) Ποιός ἦταν ὁ βαθύτερος σκοπός τους; 4) Γιατί ὁ Χριστὸς, πρὶν θεραπεύσῃ τὸν παράλυτο, τοῦ συγχωρεῖ τὶς ἄμαρτίες;

5. Η Θεραπεία τοῦ τυφλοῦ τῆς Ἱεριχοῦ.

Κάποτε ὁ Χριστός, περιοδεύοντας τὴν Ἰουδαία, πλησίαζε στὴν πόλιν Ἱεριχώ. Οἱ κάτοικοι, ὅταν τὸ ἔμαθαν, ἔτρεξαν νὰ Τὸν ὑποδεχτοῦν καὶ κατόπιν νὰ Τὸν συνοδεύσουν μέσα στὴν πόλιν. Στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου, ἀπ' ὅπου περνοῦσε, καθόταν ἐνας τυφλός καὶ ζητοῦσε ἐλεημοσύνη. Μόλις ἀκουσε τὸν θύρωβο, ποὺ ἔκαναν οἱ ἄνθρωποι ποὺ συνάδευαν τὸν Χριστό, ρώτησε νὰ μάθῃ τί συμβαίνει. «Οταν τοῦ εἴπαν ὅτι περνᾶ ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ἀρχισε νὰ φωνάζῃ δυνατά, γιὰ νὰ τὸν ἀκούσῃ: «Ἴησοῦ, ἀπόγονε τοῦ Δαυΐδ, ἐλέησέ με». Μερικοί, ἀπ' αὐτοὺς ποὺ προχωροῦσαν ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν Χριστό, τὸν μάλωναν καὶ τοῦ ἔλεγαν νὰ σιωπήσῃ, γιὰ νὰ μὴν ἐνοχλῇ τὸν Κύριο. Ἐκεῖνος ὅμως φώναζε δυνατώτερα: «Ἀπόγονε τοῦ Δαυΐδ, ἐλέησέ με».

Ο Χριστὸς τότε σταμάτησε καὶ εἶπε νὰ φέρουν κοντά Του τὸν τυφλό. «Οταν τὸν ἔφεραν, τὸν ρώτησε: «Γιατί φωνάζεις; Τί θέλεις νὰ σοῦ κάμω;». «Κύριε, θέλω νὰ ξαναϊδῶ. Κύριε, θέλω τὸ φῶς μου», εἶπε μὲ φωνὴ παρακλητικὴ ὁ τυφλός. Ο Χριστὸς εἶδε τὴ μεγάλη πίστι τοῦ τυφλοῦ καὶ τοῦ εἶπε: «Ἄναβλεψε, ἡ πίστι σου σ' ἔσωσε». Ἀμέσως τότε ὁ τυφλὸς ἀνοιξε τὰ μάτια του καὶ ξαναβρῆκε τὸ φῶς του. Γεμάτος τώρα χαρὰ ἀκολούθησε καὶ αὐτὸς μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους τὸν Χριστό, δοξάζοντας τὸν Θεό. Καὶ ὁ ἄλλος κόσμος ποὺ εἶδε τὸ θαῦμα δόξαζε τὸν Θεὸν γιὰ τὴ μεγάλη δύναμι ποὺ ἔδωσε στὸν Χριστό.

Παρατήρησι.

Μεγάλη ἡ δύναμι τῆς πίστεως. Ἀγία Γραφή: «Πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι». Δηλαδὴ ὅλα εἰναι δυνατὰ γιὰ ἐκεῖνον ποὺ πιστεύει.

Ἐρωτήσεις.

1) Τί φανερώνουν οἱ παρακλήσεις τοῦ τυφλοῦ; 2) Γιατί δὲν παύει νὰ παρακαλῇ τὸν Χριστὸ παρ' ὅλα τὰ μαλώματα τῶν ἄλλων; 3) Ο τυφλὸς μετὰ τὴ θεραπεία του ἀκολούθησε τὸν Χριστό, δοξάζοντας τὸν Θεό. Πῶς τὸν χαρακτηρίζετε;

¶ 6. Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ.

Ἐνα Σάββατο, καθώς ὁ Χριστὸς περνοῦσε μὲ τούς μαθητάς Του ἀπὸ κάποιο δρόμο τῆς Ἱερουσαλήμ, εἶδε ἔναν ἐκ γενετῆς τυφλὸ ποὺ ζητοῦσε ἐλεημοσύνη. Τότε οἱ μαθηταὶ Του Τὸν ρώτησαν: «Διδάσκαλε, ποιός ἀμάρτησε; Αὔτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, γιὰ νὰ γεννηθῇ τυφλός;». Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπάν-

τησε: «Οὔτε αὐτὸς φταίει γι' αὐτὸ οὔτε οἱ γονεῖς του. Ἐλλὰ γεννήθηκε τυφλός, γιὰ νὰ φανερωθοῦν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ». Καί, ἀφοῦ εἶπε αὐτά, ἔφτυσε κάτω στὸ χῶμα, ἔκαμε πηλό, ἄλειψε μ' αὐτὸν τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ καὶ τοῦ εἶπε νὰ πάη νὰ πλυθῆ στὴν Κολυμβήθρα (δεξαμενὴ) τοῦ Σιλωάμ¹. Ἐκεῖνος πῆγε κι ἔκαμε, ὅπως τοῦ εἶπε ὁ Χριστὸς, καὶ ἀμέσως ἀπόχτησε τὸ φῶς του. Χαρούμενος τότε καὶ δοξάζοντας τὸν Θεό, γύρισε στὸ σπίτι του. «Ολοι ὅσοι τὸν ἤξεραν ἀποροῦσαν κι ἐλεγαν: «Αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ τυφλὸς ποὺ ζητοῦσε ἐλεημοσύνη; Πῶς τώρα βλέπει!». Καὶ ἀρχισαν νὰ τὸν ρωτοῦν πῶς ἄνοιξαν τὰ μάτια του. Τότε ὁ τυφλὸς τοὺς διηγήθηκε μὲ λεπτομέρεια πῶς ὁ Χριστὸς τὸν ἔκαμε καλά. Ἐπειδὴ ὅμως μερικοὶ δὲν πίστεψαν στοὺς λόγους του, τὸν παρουσίασαν στοὺς Φαρισαίους. Ἐλλὰ καὶ σ' αὐτοὺς ὁ τυφλὸς ἐπανέλαβε ὅσα εἶχε είπει καὶ στοὺς ἄλλους ποὺ τὸν ρώτησαν. Οἱ Φαρισαῖοι τότε ἀρχισαν νὰ κατηγοροῦν τὸν Χριστό, γιατὶ ἐργάστηκε τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου. «Εἶναι ἀμαρτωλός», ἐλεγαν, «ἀφοῦ δὲν τηρεῖ τὸν Νόμο κι ἐργάζεται τὸ Σάββατο». Μὰ ἄλλοι ἐλεγαν: «Ἀφοῦ εἶναι ἀμαρτωλός, πῶς κάνει τέτοια θαύματα!». Τότε οἱ Φαρισαῖοι ρώτησαν καὶ πάλι τὸν τυφλό: «Σὺ τί λές γιὰ τὸν ἄνθρωπο αὐτόν?». «Ἐγὼ λέγω», εἶπε ἐκεῖνος, «ὅτι εἶναι προφήτης».

Τέλος οἱ Φαρισαῖοι, γιὰ νὰ βεβαιωθοῦν καλύτερα γιὰ τὸ θαῦμα, κάλεσαν τοὺς γονεῖς τοῦ ἄλλοτε τυφλοῦ καὶ τοὺς ρώτησαν ἂν αὐτὸς εἶναι τὸ παιδί τους. Ἐκεῖνοι βεβαίωσαν ὅτι: «Πραγματικὰ αὐτὸς εἶναι τὸ παιδί μας καὶ γεννήθηκε τυφλό· πῶς τώρα βλέπει καὶ ποιὸς τοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια δὲν γνωρίζομε. Ἀν θέλετε νὰ μάθετε περισσότερα, ρωτᾶστε τὸν Ἰδιο, γιατὶ καὶ ἡλικία ἔχει καὶ εἶναι σὲ θέσι νὰ σᾶς τὰ εἰπῆ».

Τότε οἱ Φαρισαῖοι κάλεσαν πάλι τὸν θεραπευμένο τυφλὸ καὶ τοῦ εἶπαν: «Νὰ δοξάζης τὸν Θεό, ποὺ σοῦ ἔδωσε τὸ φῶς σου, καὶ ὅχι τὸν Χριστό, γιατὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἀμαρ-

¹ Ή Σιλωάμ ἦταν μία κολυμβήθρα (δεξαμενὴ) στὰ νότια μέρη τῶν Ἱεροσολύμων, τῆς ὁποίας τὸ νερό ἐρχόταν ἀπὸ τὴν πηγὴ τῆς Βηθεσδᾶ. Σιλωάμ = ἀπεσταλμένος.

τωλός, ἀφοῦ ἐργάζεται τὸ Σάββατο». Κι ἐκεῖνος τοὺς εἶπε: «Ἄν εἰναι ἀμαρτωλὸς ἢ ὅχι δὲν ξέρω· γνωρίζω ὅμως πολὺ καλὰ ὅτι, ἐνῶ προηγουμένως ἡμουν τυφλός, τώρα βλέπω». Κατόπιν τοὺς εἶπε: «Γιατί μὲ ρωτᾶτε τόσο πολύ; μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ γίνετε μαθηταὶ Του;». Θύμωσαν τότε οἱ Φαρισαῖοι καὶ τοῦ εἶπαν: «Ἐμεῖς εἴμαστε μαθηταὶ τοῦ Μωϋσῆ, ἐνῶ αὐτὸς μᾶς εἰναι ἄγνωστος καὶ δὲν ξέρομε ἀπὸ ποῦ εἰναι καὶ ἀπὸ ποῦ ἔρχεται». «Αὐτὸς εἰναι τὸ περίεργο», εἶπε ὁ τυφλός, «ὅτι, ἐνῶ ἔσεις δὲν ξέρετε τίποτε γι' αὐτόν, ὅμως ἔμενα μοῦ ἀνοιξε τὰ μάτια, καὶ ξέρομε ὅλοι πολὺ καλὰ ὅτι ὁ Θεὸς μόνο τοὺς εὔσεβεῖς ἀνθρώπους καὶ τοὺς δίκαιους ἀκούει».

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν τολμηρὴ αὐτὴ ἀπάντησι τοῦ τυφλοῦ οἱ Φαρισαῖοι θύμωσαν καὶ τὸν ἔδιωξαν λέγοντας: «Σὺ ἔνας ἀμαρτωλὸς θέλεις νὰ μᾶς διδάξῃς;».

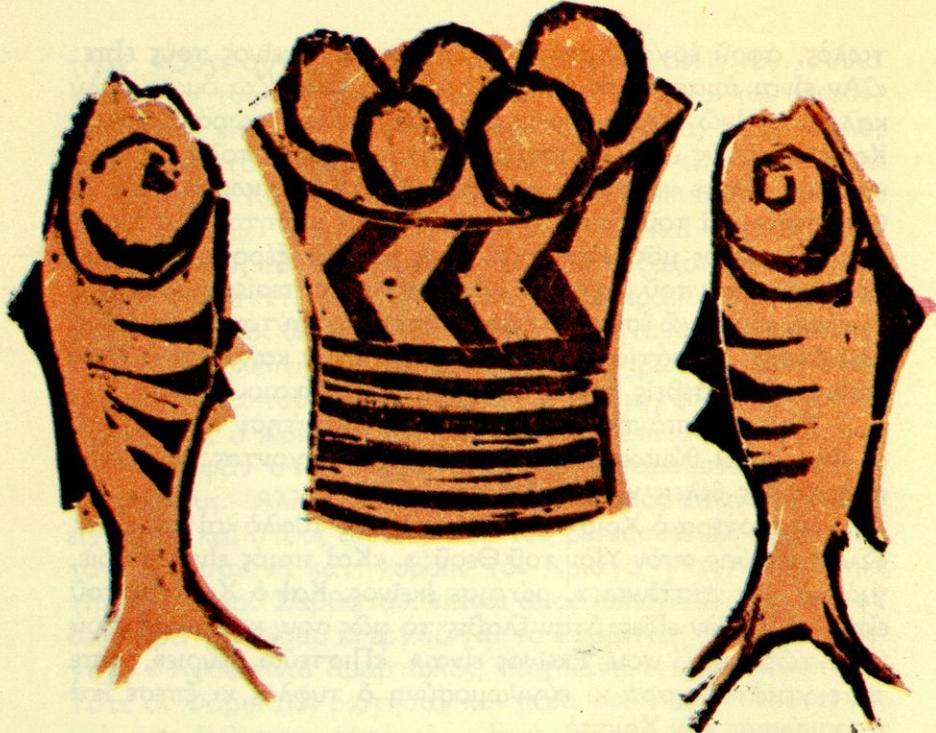
Ἀργότερα ὁ Χριστὸς συνάντησε τὸν τυφλὸν καὶ τοῦ εἶπε: «Σὺ πιστεύεις στὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ;». «Καὶ ποιός εἰναι, Κύριε, γιὰ νὰ τὸν πιστέψω;», ρώτησε ἐκεῖνος. Καὶ ὁ Χριστὸς τοῦ εἶπε: «Καὶ Τὸν εἶδες, ὅταν ἔλαβες τὸ φῶς σου, καὶ αὐτὸς ποὺ μιλεῖ τώρα μαζί σου Ἐκεῖνος εἰναι». «Πιστεύω, Κύριε», εἶπε τότε γεμάτος χαρὰ κι εὐγνωμοσύνη ὁ τυφλὸς κι ἔπεσε καὶ προσκύνησε τὸν Χριστό.

Εὐαγγελικὸ ρητό.

«Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου», λέει ὁ Χριστὸς, «ὁ ἀκολουθῶν ἔμοι οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς». Δηλ. ἔγὼ εἶμαι τὸ φῶς ὅλου τοῦ κόσμου, ἐκεῖνος ποὺ μὲ ἀκολουθεῖ δὲν θὰ βρεθῇ στὸ σκοτάδι τῆς ἀμαρτίας, ἀλλὰ θὰ ἔχῃ μέσα του τὸ πνευματικὸν φῶς, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀληθινὴν πηγὴν τῆς ζωῆς, τὸν Θεό. (Ἰωάν. 8,12).

Ἐρωτήσεις.

- 1) Τί ἐπιτιώκουν οἱ Φαρισαῖοι μὲ τὴ συμπεριφορά τους καὶ τὶς πολλὲς ἐρωτήσεις ποὺ κάνουν στὸν τυφλὸν καὶ στοὺς γονεῖς του;
- 2) Νὰ συγκρίνετε τὴ στάσι τῶν γονέων καὶ τοῦ τυφλοῦ ἀπέναντι τῶν Φαρισαίων. Τί διακρίνετε; 3) Γιατί οἱ Φαρισαῖοι δὲν πέτυχαν τὸν σκοπό τους; 4) Πῶς φέρεται ὁ τυφλὸς πρὸς τὸν Κύριο, ὅταν ἔμαθε ὅτι Αὐτὸς τὸν θεράπευσε; 5) Ποιά αἰσθήματα δείχνει στὸν εὐεργέτη του;

 Ο χορτασμὸς τῶν πέντε χιλιάδων ἀνθρώπων.

“Οταν ἔγινε ἡ ἀποκεφάλισι τοῦ Προδρόμου, ὁ Χριστὸς βρισκόταν στὴν Καπερναούμ. Ἡ εἰδησὶ τὸν λύπησε πολύ. Γι’ αὐτὸ πῆρε τοὺς μαθητάς Του καὶ μ’ ἔνα πλοῖο πέρασε στὸ ἀπέναντι μέρος, στὴν ἔρημο τῆς πόλεως Βηθσαϊδά. Ἡθελε ἐκεῖ μακριὰ ἀπὸ τὸν κόσμο νὰ ξεκουραστῇ καὶ νὰ προσευχηθῇ. Ο κόσμος δὲ τὸν ἀκολούθησε ἀπὸ τὴν ξηρὰ περπατώντας καὶ σιγὰ - σιγὰ στὸ ἔρημικὸ ἐκεῖνο μέρος μαζεύτηκαν χιλιάδες ἄνδρες, γυναικες καὶ παιδιά. Ο Κύριος, ὅταν εἶδε τόσους ἀνθρώπους συγκεντρωμένους στὴν ἔρημο, τοὺς λυπήθηκε, γιατὶ τοῦ φάνηκαν σὰν πρόβατα χωρὶς βοσκό. Τοὺς πλησίασε, θεράπευσε τοὺς ἀσθενεῖς τους καὶ ἀρχισε νὰ τοὺς διδάσκῃ.

‘Η διδασκαλία ὅμως συνεχίστηκε ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ ὁ ἥλιος ἀρχισε νὰ κλίνῃ (γέρνη) πρὸς τὴ δύσι του. Τότε οἱ μαθηταὶ πλησίασαν τὸν Χριστὸ καὶ Τοῦ εἶπαν: «Ο τόπος ἐδῶ εἰναι ἔρημος καὶ ἡ ὥρα πέρασε, ἀφησε τὸν κόσμο νὰ φύγη νὰ πάγι στὰ γειτονικὰ χωριὰ ν’ ἀγοράσῃ τρόφιμα». Ο Χριστὸς ὅμως τοὺς εἶπε: «Δὲν εἰναι ἀνάγκη νὰ φύγουν· δῶστε τους σεῖς νὰ φᾶνε». «Μὰ Κύριε», εἶπαν, «δὲν ἔχομε παρὰ μόνο πέντε ἄρτους κρίθινους καὶ δύο ψάρια». «Φέρτε αὐτὰ ἐδῶ», εἶπε ὁ Χριστός, «καὶ πέστε στὰ πλήθη νὰ καθήσουν κάτω παρέες - παρέες». Οἱ μαθηταὶ ἔκαμαν, ὅπως τοὺς εἶπε ὁ Κύριος. Τότε ὁ Χριστὸς στάθηκε ἀνάμεσα στὰ πλήθη, σήκωσε τὰ μάτια Του στὸν ούρανὸ κι εὐλόγησε τοὺς ἄρτους καὶ τὰ ψάρια. Κατόπιν τὰ κομμάτιασε καὶ τὰ ἐδῶσε στοὺς μαθητὰς νὰ τὰ μοιράσουν στὰ πεινασμένα πλήθη. Ἡταν ἐκεῖ πέντε χιλιάδες ἄνδρες ἐκτὸς ἀπὸ τὰ γυναικόπαιδα. Ἐφαγαν ὅλοι, χόρτασαν καὶ περίσσεψαν πολλὰ κομμάτια, τὰ δόποια οἱ μαθηταὶ μάζεψαν καὶ γέμισαν δώδεκα κοφίνια. Τὸ καταπληκτικὸ αὐτὸ θαῦμα ἔγινε ἀφορμὴ νὰ διαδοθῇ περισσότερο ἡ φήμη τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ δοξαστῇ τ’ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

‘Η ἐκκλησία μας ψάλλει:

Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείνασαν· οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν Κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται (δὲν θὰ στερηθοῦν) παντὸς ἀγαθοῦ.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Γιατί ὁ Χριστὸς δὲν ἀκουσε τὴ σύστασι τῶν μαθητῶν Του ν’ ἀφήσῃ τὸν κόσμο νὰ φύγῃ; 2) Τί φανερώνει τὸ μεγάλο αὐτὸ θαῦμα; 3) Οἱ μαθηταὶ συγκεντρώνουν τὰ περισσεύματα. Τί μᾶς διδάσκει ἡ πρᾶξι αὐτή;

Μετὰ τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ καὶ, προτοῦ ἀκόμη τὸ μεγάλο ἔκεινο πλῆθος διαλυθῆ, ὁ Χριστὸς εἶπε στοὺς μαθητάς Του νὰ μποῦν στὸ πλοϊο, νὰ περάσουν στὴν ἀπέναντι παραλία τῆς λίμνης κι ἔκει νὰ Τὸν περιμένουν. Ἐκεῖνος ἀνέβηκε στὸ βουνό, ποὺ ἦταν ἔκει κοντά, νὰ προσευχηθῇ καὶ νὰ περάσῃ τὴν νύχτα Του ἥσυχα.

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα, ἐνῶ τὸ πλοϊο βρισκόταν στὸ μέσο τῆς λίμνης, ξέσπασε δυνατὸς ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα σηκωνόταν σὲ πελώρια κύματα. Οἱ μαθηταὶ προσπαθοῦσαν κωπηλατώντας νὰ προχωρήσουν πρὸς τὴν παραλία. Ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωναν. Ἡ τρικυμία ἦταν μεγάλη, ὁ ἄνεμος ἀντίθετος καὶ κινδύνευαν νὰ πνιγοῦν. Ὁ Χριστὸς ὅμως δὲν τοὺς ἐγκατέλειψε. Κατὰ τὰ ξημερώματα ἔτρεξε νὰ βρεθῇ κοντά τους, περπατώντας ἐπάνω στὰ κύματα. Ὅταν οἱ μαθηταὶ Του Τὸν εἶδαν νὰ περπατῇ πάνω στ' ἀφρισμένα κύματα, φοβήθηκαν, γιατὶ νόμισαν ὅτι ἦταν φάντασμα καὶ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν.

‘Ο Κύριος ὅμως, γιὰ νὰ τοὺς καθησυχάσῃ, τοὺς εἶπε: «Ἐγὼ εἴμαι· μή φοβᾶστε». Ἀμέσως γνώρισαν τὴ φωνή Του καὶ προσπαθοῦσαν νὰ πλησιάσουν, γιὰ νὰ Τὸν πάρουν μαζί τους. Ὁ Πέτρος μάλιστα, γιὰ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι πραγματικὰ ἦταν ὁ Κύριος, Τοῦ εἶπε: «Κύριε, ἂν εἰσαι Σύ, πρόσταξέ με νὰ ἔρθω σὲ Σὲ περπατώντας ἐπάνω στὰ νερά». «Ἐλα», τοῦ εἶπε ὁ Κύριος, καὶ ὁ Πέτρος πήδησε ἀπὸ τὸ πλοϊο καὶ ἄρχισε νὰ περπατῇ πάνω στὴ θάλασσα καὶ νὰ πηγαίνη πρὸς τὸν Χριστό, σὰ νὰ πατοῦσε σὲ στεριά.

“Οταν ὅμως σκέφτηκε ὅτι ὁ ἄνεμος εἶναι δυνατὸς καὶ φοβήθηκε, ἄρχισε νὰ βυθίζεται καὶ φώναξε δυνατά: «Κύριε, σῶσε με». Ὁ Κύριος ἀμέσως ἀπλώσε τὸ χέρι του, τὸν ἔπιασε καὶ τοῦ εἶπε: «Ολιγόπιστε, γιατὶ δείλιασες;».

“Ετσι, κρατώντας ὁ Κύριος τὸν Πέτρο ἀπὸ τὸ χέρι, ἔφτασε στὸ πλοϊο. Μόλις ἀνέβηκαν ἐπάνω, ἔπαψε ἀμέσως ὁ ἄνεμος. Οἱ μαθηταὶ κατάπληκτοι ἀπὸ τὸ θαῦμα καὶ μὲ σταθερώτερη τώρα τὴν πίστι τους στὸν Χριστό, γονάτισαν μ' εὐλά-

βεια μπρός Του και Τοῦ εἶπαν: «Αληθινά, Σύ εῖσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

Μετὰ τὴν ἄγρια ἐκείνη τρικυμία ἡ θάλασσα ἡμέρωσε κι ἔνα ἐλαφρὸ ἀεράκι τοὺς βοήθησε νὰ φτάσουν γρήγορα στὴν Καπερναούμ.

Ἐρωτήσεις.

1) Μετὰ τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ ὁ Χριστὸς μένει στὴν ἔρημο μόνος. Γιατί; Τί φανερώνει τοῦτο; 2) Ὁ Χριστὸς ἤξερε ὅτι οἱ μαθηταὶ Του βρίσκονται στὴ θάλασσα· γιατὶ ἐπιτρέπει τὸν ἄνεμο καὶ τὴν τρικυμία; 3) Ἐχομε κανένα φόβο, ὅταν ἔρωμε ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι μαζί μας;

9. Ἡ θεραπεία τοῦ δούλου τοῦ ἑκατοντάρχου.

“Οταν ὁ Χριστὸς ἔμπαινε στὴν Καπερναούμ μὲ τοὺς μαθητάς Του, ἦρθε μπρός Του ἔνας Ρωμαῖος ἑκατόνταρχος, δῆλος ἀξιωματικὸς τοῦ Ρωμαϊκοῦ στρατοῦ. Αὐτὸς διοικοῦσε ἑκατὸ στρατιῶτες¹ καὶ ὑπηρετοῦσε στὴν Καπερναούμ. Ἦταν καλὸς ἄνθρωπος καὶ ὅλοι στὴν Καπερναούμ τὸν ἀγαποῦσαν. Αὐτὸς εἶχε τὸν δοῦλο του, τὸν ὅποιον ἀγαποῦσε πολύ, βαριὰ ἄρρωστο ἀπὸ παραλυσία καὶ κινδύνευε νὰ πεθάνῃ. Ἐπειδὴ πίστευε ὅτι μόνο ὁ Χριστὸς μποροῦσε νὰ τὸν κάμη καλά, Τὸν παρακαλοῦσε μὲ θερμὰ λόγια νὰ τὸν θεραπεύσῃ. Ὁ Χριστὸς συγκινήθηκε ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἑκατοντάρχου γιὰ τὸν δοῦλο του καὶ τοῦ εἶπε: «Θὰ ἔρθω νὰ τὸν θεραπεύσω».

‘Ο ἑκατόνταρχος θεώρησε ὅτι τοῦτο ἦταν μεγάλη τιμὴ γι’ αὐτὸν καὶ Τοῦ εἶπε: «Κύριε, δὲν εἶμαι ἀξιος, γιὰ νὰ ἔρθησε στὸ σπίτι μου. Οὔτε εἶναι ἀνάγκη νὰ κουράζεσαι. Πὲς ἔναν μόνο λόγο καὶ ἀμέσως θὰ θεραπευτῇ ὁ δοῦλος μου. Γιατὶ κι ἐγώ, ποὺ εἶμαι ἄνθρωπος κι ἔχω ἄλλους ἀνωτέρους μου, μόλις δώσω μιὰ διαταγή, ἐκτελεῖται ἀμέσως ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες μου». “Οταν ὁ Κύριος ἀκουσε τὰ γεμάτα πίστι αὐτὰ λό-

¹ “Οπως ὁ δικός μας λοχαγός.

για τοῦ ξένου ἀξιωματικοῦ, θαύμασε καὶ εἶπε σ' αὐτοὺς ποὺ Τὸν ἀκολουθοῦσαν: «Σᾶς βεβαιώνω ὅτι οὗτε στοὺς Ἰσραηλίτες δὲν βρῆκα τόση μεγάλη πίστι». Κι ἔπειτα γυρίζοντας στὸν ἑκατόνταρχο τοῦ εἶπε: «Πήγαινε καὶ ἂς γίνη σύμφωνα μὲ τὴν πίστι σου».

Καὶ πραγματικὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ ἐτοιμοθάνατος δοῦλος ἔγινε ἐντελῶς καλά. Ὁ ἑκατόνταρχος εὔχαριστησε τὸν Χριστὸν μὲ δάκρυα χαρᾶς κι εὐγνωμοσύνης καὶ γύρισε στὸ σπίτι του, ὅπου βρῆκε τὸν ὑπηρέτη του ἐντελῶς καλά.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Τί φανερώνει ἡ ἀπάντησι τοῦ ἑκατοντάρχου στὸν Χριστό;
- 2) Πῶς χαρακτηρίζετε τὸν ἑκατόνταρχο; 3) Γιατί ὁ Χριστὸς θεράπευσε τὸν δοῦλο ἐνὸς εἰδωλολάτρη;

¶ Ἡ θεραπεία τῆς κόρης τῆς Χαναναίας.

Κάποτε ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς μαθητάς Του βρέθηκε στὰ σύνορα τῶν δύο Φοινικικῶν πόλεων Τύρου καὶ Σιδῶνος¹. Ὄταν αὐτὸ ἔγινε γνωστό, ἔτρεξαν πολλοί, γιὰ νὰ Τὸν ἰδοῦν καὶ νὰ ζητήσουν τὴ βοήθειά Του. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἥρθε μπρός Του καὶ μιὰ γυναίκα Χαναναία, ἡ ὁποία φώναζε μὲ σπαραγμό: «Ἐλέησέ με, Κύριε, Υἱὲ τοῦ Δαυΐδ, ἡ κόρη μου βασανίζεται φριχτὰ ἀπὸ πονηρὸ δαιμόνιο». Ὁ Χριστὸς δὲν τῆς ἔδωσε καμμιὰ ἀπάντησι· καί, γιὰ νὰ φανερωθῇ ἡ μεγάλη πίστη της, τὴν ἀφῆσε νὰ ἔρχεται ἀπὸ πίσω καὶ νὰ φωνάζῃ. Οἱ μαθηταί Του τότε, ἐπειδὴ λυπήθηκαν γιὰ τὴν κατάστασι τῆς

¹ Πόλεις τοῦ σημερινοῦ Κράτους τοῦ Λιβάνου.

δυστυχισμένης μητέρας, Τὸν πλησίασαν καὶ Τοῦ εἶπαν: «Κάμε της αὐτὸ ποὺ μὲ τόσο σπαραγμὸ Σοῦ ζητεῖ καὶ ἀφησέ την νὰ φύγη, γιατὶ μᾶς ἀκολουθεῖ ἀπὸ κοντὰ καὶ φωνάζει». Καὶ ὁ Κύριος τοὺς ἀποκρίθηκε δυνατά: «Ἐχω ἔρθει μόνο γιὰ τὰ χαμένα πρόβατα τοῦ Ἰσραὴλ» (δηλ. νὰ σώσω τοὺς ἀμαρτωλοὺς Ἰσραηλίτες).

Ἐκείνη ὅμως δὲν ἔχασε τὴν πίστι τῆς. Ἡρθε κοντὰ στὸν Ἰησοῦ καὶ, ἀφοῦ γονάτισε μπρός Του, μὲ τὰ δάκρυα ποτάμι στὰ μάτια ἔξακολούθησε νὰ Τὸν παρακαλῇ. «Κύριε, βοήθησέ με». Ἀλλὰ ὁ Χριστὸς μὲ δυνατὴ φωνὴ τῆς εἶπε: «Δὲν εἶναι καλὸ νὰ πάρῃ κανεὶς τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὰ παιδιά του καὶ νὰ τὸ ρίξῃ στὰ σκυλάκια». Καὶ ἡ Χαναναία, χωρὶς νὰ χάσῃ τὸ θάρρος καὶ τὴν πίστι τῆς, τοῦ εἶπε ἔξυπνα καὶ ταπεινά: «Ναί, Κύριε, ἔτσι εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὰ σκυλάκια τρῶνε ἀπὸ τὰ ψίχουλα ποὺ πέφτουν ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ κυρίου τους».

Ο Χριστὸς θαύμασε τὴ μεγάλη πίστι τῆς ξένης γυναίκας καὶ τῆς εἶπε μὲ συμπάθεια: «Ὦ γυναίκα, ἡ πίστι σου εἶναι μεγάλη. Ἄς γίνη, ὅπως ἀκριβῶς θέλεις». Καὶ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ κόρη της ἔγινε ἐντελῶς καλά.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Τί ἐκαμε τὴ δυστυχισμένη ἐκείνη μητέρα νὰ φτάσῃ στὸν Χριστό;
- 2) Τί τὴν χαρακτηρίζει;
- 3) Γιατὶ ὁ Χριστὸς δείχνει στὴν ἀρχὴ τοῦ ἀδιαφορία στὸν πόνο τῆς;
- 4) Τί σᾶς ἐκαμε μεγαλύτερη ἐντύπωσι;

¶ Ἡ ἀνάστασι τοῦ γιοῦ τῆς χήρας στὴ Ναΐν.

Ο Χριστός, περιοδεύοντας κάποτε στὴ Γαλιλαία, ἔφτασε στὴ μικρὴ καὶ ὅμορφη πόλι Ναΐν (=ώραία). Τὸν ἀκολουθοῦσαν οἱ μαθηταί Του καὶ πολὺς κόσμος. Καθὼς ἔμπταινε στὴν πόλι, συνάντησε μιὰ κηδεία¹, τὴν ὅποια ἀκολουθοῦσε πολὺς κόσμος. Εἶχε πεθάνει ὁ μονάκριβος γιὸς μᾶς χήρας γυναίκας,

¹ Τὰ νεκροταφεῖα βρίσκονταν ἔξω καὶ μακριὰ ἀπὸ τὶς πόλεις.

ή ὅποια ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητα γιὰ τὸ μεγάλο κακὸ ποὺ τὴ βρῆκε.

‘Ο Κύριος συγκινήθηκε ἀπὸ τὸν πόνο τῆς δυστυχισμένης μητέρας, πῆγε κοντά της καὶ τῆς εἶπε σπλαχνικά: «Μὴν κλαῖσ». Ἐπειτα πλησίασε τὸ φέρετρο, ἐνῶ ἔκεινοι ποὺ τὸ κρατοῦσαν στάθηκαν. Ἀπλωσε τότε τὸ χέρι Του στὸ νεκρὸ σῶμα τοῦ παιδιοῦ καὶ τοῦ εἶπε: «Νέε, σὲ σένα τὸ λέγω, σήκω ἐπάνω».

‘Αμέσως τὸ νεκρὸ παιδὶ σηκώθηκε, κάθησε στὸ φέρετρό του καὶ ἄρχισε νὰ μιλῇ. ‘Ο Χριστὸς τότε τὸ πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸ ἔδωσε στὴν πονεμένη μητέρα του. Ἐκείνη μὲ δάκρυα χαρᾶς κι εὐγνωμοσύνης εὐχαρίστησε τὸν Χριστὸ καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ σπίτι της. ‘Ο ἄλλος κόσμος φοβισμένος καὶ κατάπληκτος δόξαζε τὸν Θεὸ κι ἔλεγε ὅτι «μεγάλος προφήτης βρίσκεται μεταξύ μας» καὶ ὅτι «ὁ Θεὸς ἐπισκέφτηκε τὸν λαό Του». Τὸ θαῦμα αὐτὸ διαδόθηκε ὅχι μόνο στὰ γύρω μέρη, ἀλλὰ καὶ σ’ ὅλη τὴν Γαλιλαία καὶ τὴν Ἰουδαία.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Ποιό εἶναι τὸ πιὸ συγκινητικὸ σημεῖο στὸ παραπάνω θαῦμα;
- 2) Μετὰ τὴ θεραπεία τοῦ δούλου τοῦ ἑκατοντάρχου ἔρχεται ἡ ἀνάστασι τοῦ νεκροῦ νέου. Ποιό συμπέρασμα βγαίνει; 3) Πῶς παρουσιάζεται ὁ Χριστός;

12. Ἡ ἀνάστασι τῆς κόρης τοῦ Ἰαείρου.

Τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Χριστὸς στὴν Καπερναούμ ἔξέλεξε γιὰ μαθητή του τὸν Ματθαῖο, φιλοξενήθηκε ἀπὸ αὐτὸν στὸ σπίτι του. Μετὰ τὸ φαγητό, ἐνῶ δίδασκε τὸν συγκεντρωμένο κόσμο, ἔρχεται μπρός Του μὲ ἀγωνία ἔνας σεβάσμιος ἀνθρώπος. Ἡταν ὁ Ἰάειρος, ὁ ἀρχισυνάγωγος¹ τῆς Καπερναούμ. Εἶχε τὴν δωδεκαετὴ μονάκριβη κόρη του ἐτοιμοθάνατη.

¹ Ο ἀρχισυνάγωγος ἦταν σεβαστὸς Ἐβραῖος, ὁ ὅποιος ἦταν ὥρισμένος, γιὰ νὰ διευθύνῃ τὴν τάξι, ὅταν οἱ Ἐβραῖοι μαζεύονταν στὴ συναγωγὴ (ἐκκλησία).

‘Η ἀνάστασι τῆς κόρης τοῦ Ἰαείρου.

‘Ο δυστυχής πατέρας ἔπεισε γονατιστὸς στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ, Τὸν προσκύνησε καὶ κλαίγοντας Τοῦ εἶπε: «Κύριε, τὸ κορίτσι μου πεθαίνει, ἔλα νὰ βάλης ἐπάνω του τὸ χέρι Σου καὶ εἴμαι βέβαιος πώς θὰ σωθῇ καὶ θὰ ζήσῃ». ‘Ο Κύριος τὸν λυπήθηκε καὶ ἀμέσως ξεκίνησε μαζί του γιὰ τὸ σπίτι του. Τὸν ἀκολουθοῦσαν οἱ μαθηταί Του καὶ πολὺς κόσμος. ‘Ἐνῶ ὅμως βάδιζαν, ἦρθε ἔνας ὑπηρέτης τοῦ Ἰαείρου καὶ τοῦ εἶπε ὅτι τὸ κορίτσι πέθανε καὶ νὰ μὴν κουράζῃ ἄδικα τὸν Διδάσκαλο νὰ ῥθῇ ὡς τὸ σπίτι. ‘Ο κοσμένος ἔμεινε τότε ἀκί-

νητος και ἄφωνος κοίταζε τὸν Κύριο. Κι ἐκεῖνος τοῦ εἶπε: «Μὴ φοβᾶσαι. Μόνο πίστευε και θὰ σωθῇ ἡ κόρη σου». Και συνέχισαν τὸν δρόμο τους. "Οταν ἔφτασαν στὸ σπίτι, ἀκουσαν κλάματα και μοιρολόγια, τὰ ὅποια ἐπιβεβαίωναν ὅτι πραγματικὰ τὸ κορίτσι εἶχε πεθάνει. 'Αλλὰ ὁ Ἱάσιρος δὲν ἀπελπίστηκε, γιατὶ πίστευε στὸν Χριστό. 'Ο Χριστός, ὅταν μπῆκε στὸ σπίτι τοῦ ἀρχισυναγώγου, εἶπε σ' αὐτοὺς ποὺ ἔκλαιγαν: «Γιατί κάνετε θόρυβο και κλαίτε; Τὸ κορίτσι δὲν τέθανε, ἀλλὰ κοιμᾶται».

'Εκεῖνοι ὅμως Τὸν περιγελοῦσαν, γιατὶ ἦταν βέβαιοι ὅτι τὸ κορίτσι ἦταν πεθαμένο. 'Ο Κύριος ὅμως, ἀδιαφορώντας γι' αὐτό, προχώρησε πρὸς τὸ δωμάτιο, ὅπου βρισκόταν τὸ νεκρὸ κορίτσι, και διέταξε τοὺς μαζεμένους ἐκεῖ νὰ βγοῦν ὅλοι ἔξω. Κράτησε μόνο τοὺς τρεῖς μαθητάς Του, τὸν Πέτρο, τὸν Ἱάκωβο και τὸν Ἰωάννη και τοὺς γονεῖς τῆς νεκρῆς κόρης. "Επειτα, ἀφοῦ πλησίασε τὸ νεκρικὸ κρεβάτι, ἐπιασε τὸ κορίτσι ἀπὸ τὸ χέρι και τοῦ εἶπε: «Κόρη μου, σὲ σένα τὸ λέγω, σήκω πάνω». Και ἀμέσως τὸ πεθαμένο κορίτσι σηκώθηκε, πήδησε ἀπὸ τὸ κρεβάτι του και περπατοῦσε. 'Ο Χριστὸς τότε διέταξε νὰ τοῦ δώσουν νὰ φάη, γιατὶ ἦταν πολὺ ἔξαντλημένο ἀπὸ τὴν ἀρρώστια του. Οἱ γονεῖς τῆς κόρης κατάπληκτοι ἔπεσαν στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ και Τὸν εὐχαριστοῦσαν μ' εὐγνωμοσύνη γιὰ τὸ μεγάλο καλὸ ποὺ τοὺς ἔκαμε. 'Ο Κύριος τοὺς εἶπε νὰ μήν εἰποῦν σὲ κανένα τίποτε και ἀμέσως ἔφυγε μὲ τοὺς μαθητάς Του. Τὸ θαύμα ὅμως διαδόθηκε σ' ὅλη τὴν χώρα ἐκείνη και ὅλοι δόξαζαν τὸν Θεό.

Περίληψι.

'Ο Χριστός, ὅταν βρέθηκε στὴν Καπερναούμ, πῆγε στὸ σπίτι τοῦ ἀρχισυναγώγου Ἱασίρου και ἀνάστησε τὴν πεθαμένη δωδεκάχρονη κόρη του.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Τί ἀνάγκασε τὸν Ἱάσιρο νὰ βθῆ στὸν Χριστὸ και νὰ πέσῃ στὰ πόδια Του;
 - 2) Τί φανερώνουν οἱ λόγοι του «... Ἑλα νὰ βάλης τὸ χέρι Σου και εἶμαι βέβαιος πως θὰ σωθῇ και θὰ ζήσῃ»;
 - 3) Ποιό τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μεγάλης πίστεως τοῦ Ἱασίρου;
- Θυμηθῆτε ἀλλα θαύματα ποὺ προηλθαν ἀπὸ μεγάλη πίστι.

¶ 13. Ἡ Ἀνάστασι τοῦ Λαζάρου.

Ἐξω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ κοντὰ στὸ ὅρος τῶν Ἐλαιῶν ἦταν τὸ ὅμορφο χωριούδακι Βηθανία. Ἐκεῖ ἔμενε ὁ φίλος τοῦ Χριστοῦ Λάζαρος μὲ τὶς ἀδερφές του, τὴ Μάρθα καὶ τὴ Μαρία. Ὁ Χριστὸς ἀγαποῦσε πολὺ τὸν Λάζαρο καὶ, κάθε φορὰ ποὺ πήγαινε στὴ Βηθανία, ἔμενε στὸ σπίτι του.

Κάποτε, ποὺ ὁ Χριστὸς βρισκόταν στὴν Περαία¹, ὁ Λά-

¹ Στὴν πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη περιοχὴ τῆς Παλαιστίνης.

ζαρος ἀρρώστησε πολὺ βαριά. Οἱ ἀδερφές του εἰδοποίησαν ἀμέσως τὸν Χριστὸν νὰ ἔρθῃ νὰ τὸν κάμη καλά. ‘Ο Χριστός, ὅταν ἔμαθε τὴν ἀσθένεια τοῦ Λαζάρου, δὲν ἀνησύχησε καὶ εἶπε στοὺς μαθητάς Του: «Αὕτη ἡ ἀσθένεια τοῦ Λαζάρου δὲν εἶναι γιὰ θάνατο, ἀλλὰ γιὰ νὰ δοξαστῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ» (δηλ. ὁ Ἡδιος). “Εμεινε ἐκεῖ ἀκόμη δύο ἡμέρες, ἀλλὰ στό μεταξὺ ὁ Λάζαρος πέθανε. Τὴν τρίτη μέρα εἶπε πάλι στοὺς μαθητάς Του: «Ο φίλος μας ὁ Λάζαρος κοιμήθηκε, ὃς πᾶμε νὰ τὸν ξυπνήσω».

Ἐκεῖνοι νόμισαν ὅτι πραγματικὰ ὁ Λάζαρος εἶχε κοιμηθῆ καὶ Τοῦ εἶπαν: «Κύριε, ὁ Ὂπνος θὰ τοῦ κάμη καλό». Τότε τοὺς εἶπε καθαρὰ πιά: «Ο Λάζαρος πέθανε καὶ πρέπει νὰ πᾶμε γρήγορα κοντά του στὴ Βηθανία».

“Οταν ἔφτασε ἐκεῖ ἡ εἰδησι ὅτι ἔρχεται ὁ Χριστός, ἡ Μάρθα ἔτρεξε πρώτη νὰ Τὸν προϋπαντήσῃ. ‘Η Μαρία ἔμεινε στὸ σπίτι μὲ τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους ποὺ εἶχαν πάσι νὰ τὶς παρηγορήσουν.

Μόλις ἡ Μάρθα πλησίασε τὸν Χριστό, Τοῦ εἶπε μὲ σπαραγμό: «Κύριε, ἀν ἥσουν ἐδῶ, δὲν θὰ πέθαινε ὁ ἀδερφός μου. Ἀλλὰ καὶ τώρα ξέρω ὅτι κάθε τὶ ποὺ θὰ ζητήσῃς ἀπὸ τὸν Θεὸν θὰ Σοῦ τὸ δώση». «Θ’ ἀναστηθῆ ὁ ἀδερφός σου», τῆς εἶπε ὁ Κύριος. ‘Η Μάρθα τότε Τοῦ εἶπε: «Ξέρω, Κύριε, ὅτι ὁ ἀδερφός μου θ’ ἀναστηθῆ τότε, ποὺ θ’ ἀναστηθοῦν ὅλοι οἱ νεκροί». «Ἐγὼ είμαι ἡ Ἀνάστασι καὶ ἡ Ζωή», τῆς εἶπε ὁ Χριστός, «καὶ ὅποιος πιστεύει σ’ ἐμένα, καὶ ἀν πεθάνῃ, θὰ ζήσῃ· τὸ πιστεύεις αὐτό»; ‘Η Μάρθα τότε ἀποκρίθηκε: «Ναί, Κύριε, ἔγὼ ἔχω πιστέψει ὅτι Σύ είσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ποὺ ἥρθε στὸν κόσμο». Καί, ἀφοῦ εἶπε αὐτά, ἔτρεξε στὸ σπίτι καὶ εἶπε κρυφὰ στὴν ἀδερφή της ὅτι ἥρθε ὁ Διδάσκαλος καὶ τὴ φωνάζει.

‘Ἀμέσως τότε οἱ δύο ἀδερφές ἔτρεξαν στὸ μέρος ποὺ ἥταν ὁ Χριστός. Τὶς ἀκολούθησαν καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ποὺ ἥταν στὸ σπίτι.

“Οταν οἱ δύο ἀδερφές ἔφτασαν στὸ μέρος ποὺ ἥταν ὁ Χριστός, ἡ Μαρία ἔπεσε στὰ πόδια Του καὶ Τοῦ εἶπε μὲ παράπονο: «Κύριε, ἀν ἥσουν ἐδῶ, δὲν θὰ πέθαινε ὁ ἀδερφός μου». Καὶ ἀρχισαν ὅλοι τους νὰ κλαίνε. ‘Ο Κύριος τότε συγκινή-

θηκε καὶ ζήτησε νὰ Τὸν ὁδηγήσουν στὸν τάφο τοῦ Λαζάρου. "Οταν ἔφτασαν ἐκεῖ, ὁ Χριστὸς συγκρατώντας τὴ συγκίνησί Του, πλησίασε καὶ εἶπε νὰ σηκώσουν τὴν πέτρα ποὺ ἔκλεινε τὴν εἰσόδο τοῦ τάφου. Ἡ Μάρθα τότε τοῦ εἶπε: «Κύριε, θὰ μυρίζῃ πιά, γιατὶ εἶναι τέσσερες ἡμέρες πεθαμένος». «Δέν σοῦ εἶπα, Μάρθα, ὅτι ἀν πιστεύης, θὰ ἴδης τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ», τῆς εἶπε ὁ Χριστὸς καὶ πλησίασε περισσότερο πρὸς τὸν τάφο, ἀπὸ τὸν ὅποιο στὸ μεταξὺ εἶχαν σηκώσει τὴν πέτρα ποὺ τὸν ἔκλεινε. Ἀφοῦ ἔκαμε μιὰ ὀλόθερμη προσευχὴ στὸν οὐράνιο πατέρα Του, εἶπε μὲ δυνατὴ φωνή: «Λάζαρε, δεῦρο (=ἔλα) ἔξω». Ἀμέσως ὁ νεκρὸς Λάζαρος σηκώθηκε καὶ ζωντανὸς βγῆκε ἀπὸ τὸν τάφο, διπλωμένος μὲ τὸ σάβανο καὶ τίς ἄσπρες ταινίες, μὲ τὶς ὅποιες συνήθιζαν οἱ Ἐβραῖοι νὰ δένουν τοὺς νεκρούς.

"Ο Χριστὸς εἶπε νὰ τὶς λύσουν καὶ νὰ τὸν ἀφήσουν ἐλεύθερο νὰ περπατήσῃ. Οἱ δύο ἀδερφὲς ἀπὸ εὐγνωμοσύνη ἔπεσαν καὶ φίλησαν τὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ καὶ κατόπιν, κλαίγοντας ἀπὸ συγκίνησι, ἀγκάλιασαν καὶ φιλοῦσαν τὸν ζωντανὸ πιὰ ἀδερφό τους. "Ολοὶ οἱ Ἰουδαῖοι ποὺ ἦταν ἐκεῖ ἔμειναν κατάπληκτοι καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς πίστεψαν στὸν Χριστό.

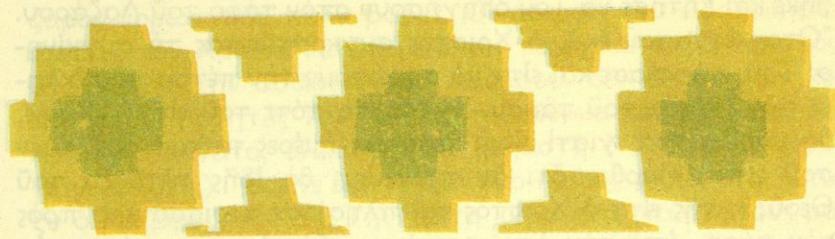
"Ἡ ἀνάστασι τοῦ Λαζάρου γιορτάζεται τὸ Σάββατο πρὶν ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων καὶ λέγεται Σάββατο τοῦ Λαζάρου καὶ ψάλλεται τὸ ἔξῆς ἀπολυτίκιο.

Απολυτίκιο.

«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ Σοῦ πάθους πιστούμενος, ἐκ νεκρῶν ἕγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστὲ ὁ Θεός. "Οθεν καὶ ἡμεῖς ὡς οἱ παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες, Σοὶ τῷ Νικητῇ τοῦ θανάτου βοῶμεν. "Ωσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὁνόματι Κυρίου».

Ἐρωτήσεις.

- 1) Ποιά ἀλλα θαύματα ἀναστάσεως νεκρῶν μάθαμε;
- 2) Ποιά διαφορὰ ὑπάρχει στὴν ἀνάστασι τοῦ Λαζάρου ἀπὸ τὴν ἀνάστασι τοῦ γιοῦ τῆς χήρας τῆς Ναΐν καὶ τῆς κόρης τοῦ Ἰασίρου;
- 3) Ἡ συγκίνησι τοῦ Χριστοῦ τί φανερώνει;

Ε. Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

—ΘΙ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ

‘Ο Κύριος πολλές φορές, γιὰ νὰ δώσῃ ζωντανὰ στὸν πολὺ κόσμο νὰ καταλάβῃ τὴ διδασκαλία Του, ἔπαιρνε διάφορες σκηνὲς ἀπὸ τὴν καθημερινὴ ζωὴ καὶ τὶς διηγιόταν σὰν ἴστορίες. Τὶς ἔπλαθε ὅμορφα καὶ ὄλοι τὶς ἀκουγαν μ’ εὔχαριστησι. Οἱ ἴστορίες αὐτὲς λέγονται **παραβολὲς** καὶ, ἐνῶ εἶναι ἀπλές, κρύβουν βαθὺ θεῖο νόημα. Μὲ τὶς παραβολὲς ὁ κάθε ἀνθρωπὸς μπορεῖ νὰ καταλάβῃ εύκολώτερα τὴ θεία διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Γι’ αὐτὸ ὁ Κύριος μιλοῦσε πολὺ συχνὰ μὲ παραβολές.

—Η παραβολὴ τοῦ σπορέα.

Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ἀκολουθοῦσσαν καὶ ἀκουγαν τὸν Χριστὸ τὸ ἔκαναν ἀπὸ περιέργεια, χωρὶς νὰ θέλουν νὰ δεχτοῦν τὴ διδασκαλία Του καὶ νὰ πιστέψουν. Γι’ αὐτὸ μιὰ μέρα ὁ Κύριος εἶπε τὴν ἔξῆς παραβολή:

«Ἐνας γεωργὸς πῆγε στὸ χωράφι του νὰ σπείρη σιτάρι. Καὶ, καθὼς ἔσπερνε, ἄλλοι σπόροι ἔπεσαν κοντὰ στὸν δρόμο καὶ τοὺς ἔφαγαν τὰ πετεινὰ τ’ ούρανοῦ. Ἄλλοι ἔπεσαν σ’ ἔδαφος πετρῶδες, ὅπου δὲν ὑπῆρχε πολὺ χῶμα. Φύτρωσαν γρήγορα, ἀλλά, μόλις χτύπησε ὁ ἥλιος, ξεράθηκαν, γιατὶ δὲν εἶχαν βαθειές ρίζες. Ἄλλοι πάλι ἔπεσαν σὲ μέρος, ποὺ ὑπῆρχαν ρίζες καὶ σπόροι ἀπὸ ἀγκάθια. Ἐκεī φύτρωσαν καὶ μεγάλωσαν, ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὸ σιτάρι μεγάλωσαν καὶ τ’ ἀγκάθια καὶ τὸ ἔπνιξαν τελείως.

“Ἄλλοι τέλος ἔπεσαν σὲ καθαρὸ κι εύφορο ἔδαφος. Ἐκεī φύ-

τρωσαν κανονικά, μεγάλωσαν κι ἔκαμαν καρπό, ἄλλοι ἐκατό, ἄλλοι ἔξήντα καὶ ἄλλοι τριάντα φορὲς περισσότερο».

Κανεὶς ὅμως δὲν κατάλαβε τὸ νόημα τῆς παραβολῆς. Γι' αὐτὸ οἱ μαθηταὶ ρώτησαν τὸν Κύριο τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὐτή. Τότε ὁ Χριστός, ἔξηγώντας τὴν παραβολή, εἶπε: «Σπόρος εἰναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, γεωργὸς εἰναι ὁ ἕδιος ὁ Χριστός, (οἱ Ἀπόστολοι καὶ ὅσοι συνεχίζουν τὸ ἔργο τους) καὶ γῆ εἰναι οἱ καρδιές τῶν ἀνθρώπων, στοὺς ὅποιούς διδάσκεται (σπείρεται) ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

Μὲ τὸν δρόμο μοιάζουν οἱ ἀνθρωποί ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἔχουν τὴν καρδιά τους σκληρὴ ἀπὸ τὴν ἀμαρτία καὶ δὲν προσέχουν τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν ἀκοῦν. Δὲν τοὺς ἀφήνει ὁ Διάβολος νὰ προσέξουν, γιὰ νὰ μή πιστέψουν καὶ σωθοῦν.

Μὲ τὸ πετρῶδες ἔδαφος μοιάζουν οἱ ἀνθρωποί ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἀκοῦν μὲν χαρὰ κι ἐνθουσιασμὸ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ὁ ἐνθουσιασμός τους εἰναι προσωρινὸς καὶ ἡ πίστι τους δὲν ἔχει σταθερότητα καὶ ὁ σπόρος τῆς θείας διδασκαλίας δὲν ριζώνει βαθιὰ στὶς καρδιές τους. Γι' αὐτὸ μὲ τὴν πρώτη δυσκολία ἡ δοκιμασία λησμονοῦν τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ καὶ πέφτουν πάλι στὴν ἀμαρτία.

Μὲ τὴ γῆ ποὺ εἰναι γεμάτη ἀγκάθια μοιάζουν οἱ ἀνθρωποί ἐκεῖνοι, ποὺ μὲ εὔχαριστησι ἀκοῦν καὶ δέχονται τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, ὁ ὅποιος ριζώνει καὶ βλαστάνει μέσα στὶς καρδιές τους. Μένει ὅμως ἀτροφικὸς καὶ ἄκαρπος (δηλ. δὲν φέρνει ἀποτέλεσμα), γιατὶ ἀπασχολοῦνται πολὺ μὲ τὶς φροντίδες γιὰ τὴν καθημερινὴ ζωή, γιὰ τὴν ἀπόκτησι πλούτου καὶ τὶς διασκεδάσεις.

Τέλος μὲ τὴν καλὴ καὶ εὔφορη γῆ μοιάζουν οἱ ἀνθρωποί οἱ ὅποιοι ἀκοῦν τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ μὲ καλὴ καὶ καθαρὴ καρδιά, τὸν κρατοῦν μὲ ὑπομονὴ κι ἔκτελοῦν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. "Ετσι καὶ τὸν ἔαυτό τους σώζουν καὶ στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους γίνονται χρήσιμοι καὶ ὡφέλιμοι, ἄλλος περισσότερο καὶ ἄλλος λιγάτερο».

Περιληπτικὴ ἔξήγησι τῆς παραβολῆς.

Γεωργὸς = ὁ Κύριος, (οἱ Ἀπόστολοι, οἱ ἱεροκήρυκες). Σπόρος =

ό λόγος τοῦ Θεοῦ. Γῆ = οἱ ἄνθρωποι. Δρόμος = οἱ σκληρόκαρδοι καὶ δουλοὶ τοῦ Σατανᾶ. Πετρῶδες ἔδαφος = οἱ ὀλιγόπιστοι καὶ ἄστατοι στὴν πίστι. Ἀκανθῶδες ἔδαφος (γῆ γεμάτη ἀγκάθια) = οἱ πολυάσχολοι μὲ τὶς φροντίδες τῆς ζωῆς. Γῆ γόνιμη καὶ ὁγαθή = οἱ καλοὶ Χριστιανοὶ οἱ γεμάτοι μὲ καλὰ καὶ θεάρεστα ἔργα.

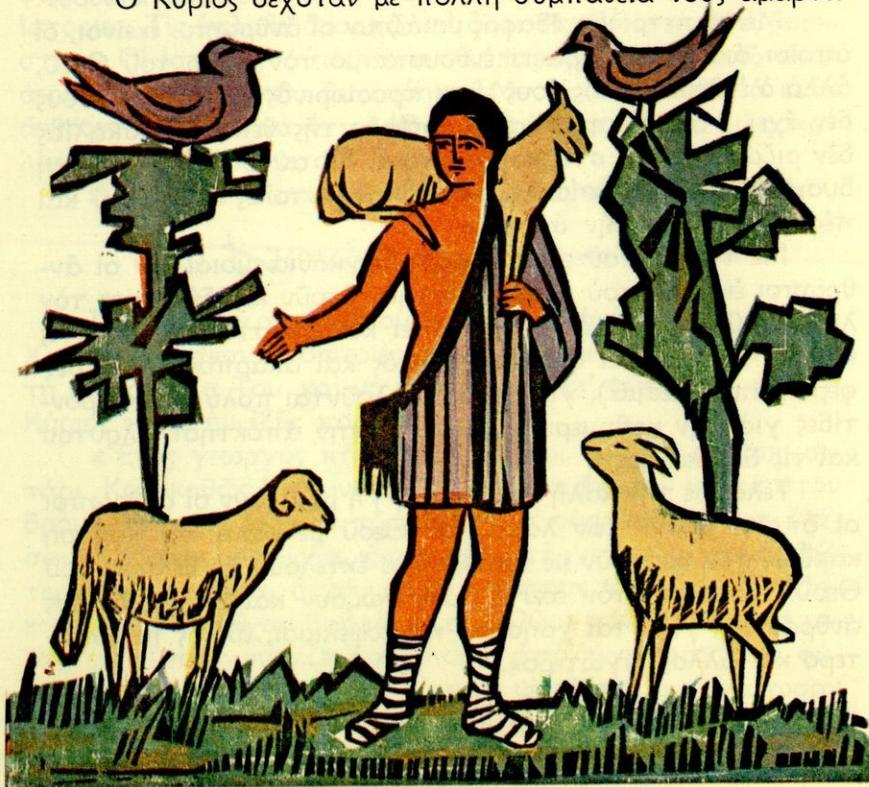
Ἐρωτήσεις.

1) Γιατί ὁ Χριστὸς ἐδῶ δίδαξε μὲ παραβολή; 2) Μὲ ποιοὺς ἀπὸ τοὺς ἀκροατὰς τοῦ Θείου λόγου πρέπει νὰ μοιάζωμε;

Ἡ παραβολὴ τοῦ χαμένου προβάτου.

‘Ο Κύριος δεχόταν μὲ πολλὴ συμπάθεια τοὺς ἀμαρτω-

λούς καὶ συναναστρεφόταν τοὺς τελῶνες¹, τοὺς δόποίους περιφρονοῦσαν οἱ Ἐβραῖοι. Πολλὲς φορὲς μάλιστα ἔτρωγε καὶ μαζὶ τους. Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὅμως Τὸν κατηγοροῦσαν γι’ αὐτὸν καὶ ξεσήκωναν τὸν κόσμο ἐναντίον Του.

Μιὰ μέρα λοιπόν, ποὺ ἀρχισαν τίς ἴδιες κατηγορίες, τοὺς εἶπε τὴν παραβολὴν τοῦ χαμένου (ἀπολωλότος) προβάτου:

«Ποιός ἀπὸ σᾶς, ἢν ἔχῃ ἑκατὸν πρόβατα καὶ χάσῃ τὸ ἔνα, δὲν ἀφήνει τὰ ἐνευήντα ἐννέα μόνα τους σὲ ἐρημικὸν μέρος καὶ δὲν πηγαίνει νὰ βρῆ τὸ χαμένο; Καὶ ὅταν τὸ βρῆ, τὸ βάζει στοὺς ὄμοιους του καὶ τὸ φέρνει χαρούμενος καί, μόλις φτάσῃ στὸ σπίτι του, προσκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονες καὶ τοὺς λέει: “Ἐλάτε νὰ χαρῆτε καὶ σεῖς μαζί μου, γιατὶ βρῆκα τὸ χαμένο πρόβατό μου,,». «Σᾶς βεβαιώνω λοιπόν», ἔξακολούθησε ὁ Χριστός, «ὅτι μιὰ τέτοια χαρὰ γίνεται καὶ στοὺς οὐρανοὺς γιὰ ἔναν ἀμαρτωλὸν ποὺ μετανοεῖ. Πιὸ μεγάλη χαρὰ γίνεται γι’ αὐτὸν παρὰ γιὰ ἐνευήντα ἐννέα δικαίους, ποὺ δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ μετάνοια».

~~3~~ Ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου.

Γιὰ νὰ διδάξῃ ὁ Χριστὸς παραστατικώτερα μὲ πόση χαρὰ καὶ ἀγάπη ὁ Θεὸς δέχεται ἔναν ἀμαρτωλὸν ποὺ μετανοεῖ εἰλικρινά, εἶπε καὶ τὴν ἔξῆς παραβολή:

«Ἐνας ἀνθρωπος εἶχε δυὸς γιούς. Όντερος ἀπ’ αὐτοὺς εἶπε μιὰ ἡμέρα στὸν πατέρα του νὰ τοῦ δώσῃ τὸ μερίδιό του ἀπὸ τὴν περιουσία τους. Καὶ ὁ πατέρας μοίρασε καὶ στὰ δύο παιδιά τὴν περιουσία του.

“Υστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ὁ νεώτερος μάζεψε ὅσα τοῦ εἶχε δώσει ὁ πατέρας του κι ἔφυγε σὲ μακρινὴ χώρα. Ἐκεῖ

¹ Οἱ Τελῶνες ἥταν Ἰουδαῖοι ἐνοικιασταὶ τῶν φόρων ἢ ὑπάλληλοι τῶν Ρωμαίων, γιὰ νὰ εἰσπράττουν τοὺς φόρους. Πολλὲς φορὲς ὅμως ἔκλεβαν καὶ ἀδικοῦσαν τὸν λαὸν, εἰσπράττοντας περισσότερα ἀπ’ ὅ, τι ἔπρεπε. Γι’ αὐτὸν τὸ ὄνομα «τελῶνης» κατάντησε νὰ σημαίνῃ μεγάλος ἀμαρτωλὸς καὶ ὅλοι τοὺς μισοῦσαν καὶ τοὺς περιφρονοῦσαν.

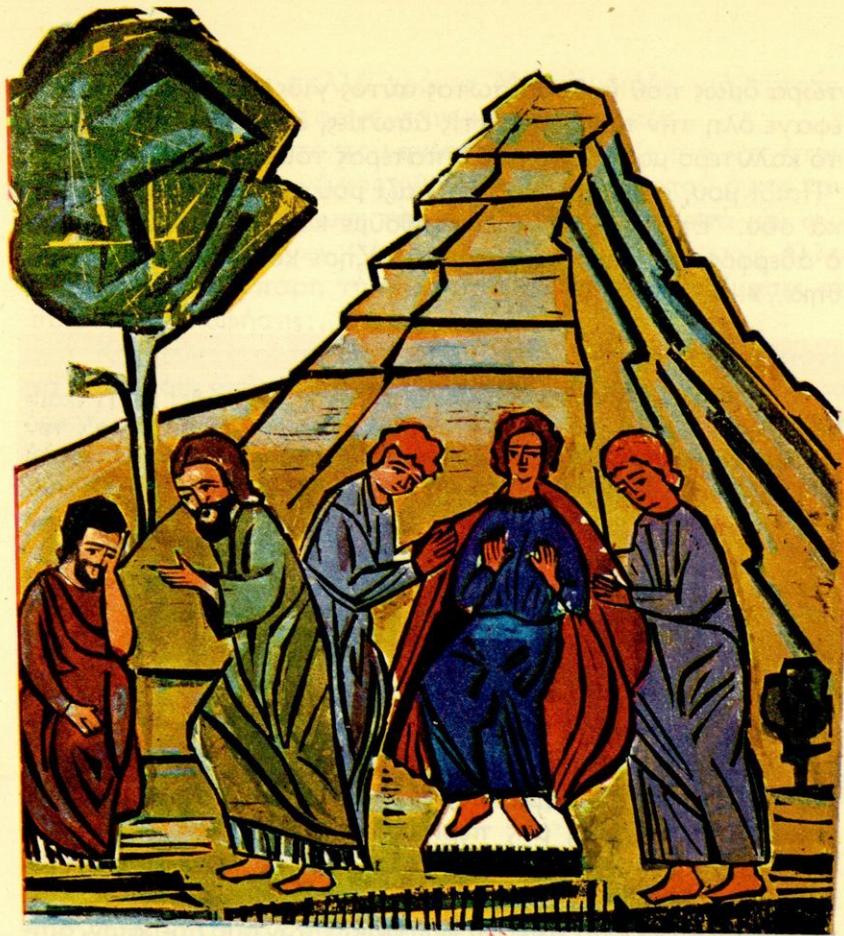
σιγά - σιγά ξόδεψε ὅλη τὴν περιουσία του σὲ διασκεδάσεις καὶ ἀσωτίες καὶ ἄρχισε νὰ ζῆ δυστυχισμένα. Ἐπιπλέον στὴ μακρινὴ ἐκείνη χώρα ἔπεσε καὶ μεγάλη πεῖνα.

‘Αναγκάστηκε τότε νὰ πάρῃ ὑπηρέτης σ’ ἐναν πλούσιο τῆς χώρας ἐκείνης, ὁ ὅποιος τὸν ἔστειλε στὰ χωράφια νὰ βόσκῃ χοίρους. Ἀλλὰ κι ἐκεὶ πεινοῦσε καὶ προσπαθοῦσε νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰ χαρούπια (ξυλοκέρατα) ποὺ ἔτρωγαν οἱ χοῖροι. Μὰ καὶ ἀπ’ αὐτὰ δὲν τοῦ ἔδιναν, γιατὶ ἔπρεπε νὰ τρέφωνται οἱ χοῖροι καλά. Ἐτσι περνοῦσε τὶς ἡμέρες του δυστυχισμένα. Μιὰ μέρα ὅμως, ἐκεὶ ποὺ σκεφτόταν τὴν κατάστασι στὴν ὅποια ἔφτασε, συνῆλθε καὶ εἶπε: ‘Πόσοι ὑπηρέτες στὸ σπίτι τοῦ πατέρα μου ἔχουν ἄφθονο ψωμί, ἐνῶ ἔγὼ πεθαίνω ἀπὸ τὴν πεῖνα. Θὰ σηκωθῶ καὶ θὰ ξαναγυρίσω στὸν πατέρα μου, θὰ πέσω στὰ πόδια του καὶ θὰ τοῦ εἰπῶ, : ‘Πατέρα μου, ἀμάρτησα στὸν Θεὸν καὶ σὲ σένα καὶ δὲν είμαι πιὰ ἄξιος νὰ ὀνομαστῶ παιδί σου, πάρε με σὰν ἐναν ὑπηρέτη σου,,,. Πραγματικά, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, ἄφησε τὴν ξένη χώρα κι ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς δυσκολίες, μ’ ἔνα ραβδί στὸ χέρι, μὲ σχισμένα ἐνδύματα καὶ ξυπόλυτος ἔφτασε στὴν πατρίδα του, στὸ πατρικό του σπίτι.

‘Ο γέρος πατέρας του, μόλις τὸν ἀντίκρυσε ἀπὸ μακριά, παρ’ ὅλα τὰ γεράματά του ἔτρεξε, τὸν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν καταφιλοῦσε στοργικά, ἐνῶ ἐκεῖνος ταπεινωμένος τοῦ ἔλεγε: ‘Πατέρα μου, ἀμάρτησα στὸν Θεὸν καὶ σὲ σένα καὶ δὲν είμαι ἄξιος νὰ ὀνομαστῶ παιδί σου,,.

‘Αλλὰ ὁ πατέρας του τὸν διέκοψε καὶ εἶπε στοὺς δούλους του ποὺ εἶχαν μαζευτῆ ἐκεῖ: ‘Φέρτε γρήγορα τὴν πιὸ καλὴ φορεσιὰ καὶ ντύστε τον, βάλτε του στὸ χέρι δαχτυλίδι καὶ δῶστε του παπούτσια νὰ φορέσῃ. Σφάξτε καὶ τὸ καλοθρευμένο μοσχάρι «τὸν μόσχο τὸν σιτευτὸ» νὰ φᾶμε ὅλοι μαζὶ καὶ νὰ διασκεδάσωμε, γιατὶ τὸ παιδί μου αὐτὸς ἤταν νεκρὸς καὶ ξανάζησε καὶ χαμένο καὶ βρέθηκε,,.

Οἱ ὑπηρέτες ἔκαμαν, ὅπως διέταξε ὁ πατέρας· καὶ σὲ λίγο ὅλοι στὸ σπίτι ἄρχισαν νὰ διασκεδάζουν. Μόνο ὁ μεγαλύτερος γιὸς ἔλειπε· ἤταν στὰ χωράφια. Τὴν ὥρα ὅμως ποὺ αὐτὸς γύριζε, ὅταν ἔφτασε στὸ σπίτι καὶ ἀκούσε τὴ μουσική,

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου.

τὰ τραγούδια καὶ τοὺς χορούς, ρώτησε ἔναν ὑπιηρέτη νὰ μάθῃ τί συμβαίνει. "Οταν ἔμαθε ὅτι αὐτὰ γίνονται γιὰ τὸν ἀδερφό του ποὺ γύρισε ἀπὸ τὰ ξένα, θύμωσε πολὺ καὶ δὲν ἤθελε νὰ μπῇ στὸ σπίτι. 'Ο πατέρας, ὅταν τὸ πληροφορήθηκε αὐτό, βγῆκε καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ ρθῇ νὰ χαρῇ μαζί τους. Τότε ἐκεῖνος πικραμένος εἶπε: "Τόσα χρόνια σὲ ὑπηρετῶ καὶ ὅ,τι μοῦ λέσ τὸ κάνω. Καὶ ὅμως ποτὲ δὲν μοῦ ἔδωσες ἔνα κατσικάκι νὰ διασκεδάσω κι ἐγὼ μὲ τοὺς φίλους μου."

τώρα ὅμως ποὺν ἥρθε ὁ ἄσωτος αὐτὸς γιός σου, ὁ ὅποιος σοῦ
ἔφαγε ὅλη τὴν περιουσία στὶς ἀσωτίες, ἔσφαξες γιὰ χάρι του
τὸ καλύτερο μοσχάρι,,,. Καὶ ὁ πατέρας τοῦ εἶπε μὲ καλωσύνη:
“Παιδί μου, σὺ εἶσαι πάντοτε μαζί μου καὶ ὅσα ἔχω εἶναι δι-
κά σου. ”Ἐπρεπε νὰ εὔχαριστηθοῦμε καὶ νὰ χαροῦμε, γιατὶ
ὅ ἀδερφός σου ἦταν νεκρὸς καὶ ἀνέζησε καὶ χαμένος καὶ βρέ-
θηκε,, ».

Ἐρωτήσεις.

1) Ποιό εἶναι τὸ βαθύτερο νόημα τῆς παραβολῆς; 2) Τί ἔκαμε
τὸν ἄσωτο γιὸν νὰ συνέλθῃ; 3) Νὰ συγκρίνετε τὴν συμπεριφορὰ τοῦ
πατέρα καὶ τοῦ μεγαλύτερου ἀδερφοῦ. Νὰ διαβάσετε τὴν παραβολὴ
στὸ βιβλίο τῆς Π. Δέλτα, «Ἡ Ζωὴ τοῦ Χριστοῦ», σελ. 237, 238.

4. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου.

Μιὰ μέρα ποὺν ὁ Χριστὸς δίδασκε σὲ μιὰ πόλι πέρα ἀπὸ
τὸν Ἰορδάνη, τὸν πλησίασε ἔνας ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ τὸν ἀκου-
γαν καὶ Τοῦ εἶπε: «Κύριε, πὲς στὸν ἀδερφό μου νὰ μοιράσωμε
δίκαια τὴν πατρική μας περιουσία».

‘Ο Χριστὸς τοῦ ἀποκρίθηκε ὅτι δὲν ἔχει τέτοιο δικαίωμα,
γιατὶ δὲν Τὸν διώρισε κανεὶς δικαστὴ ἢ διαιτητὴ τους. Καὶ,
παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὴ φιλονεικία τῶν δύο ἀδερφῶν, διη-
γήθηκε τὴν παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου.

«Κάποτε κάποιου πλουσίου τὰ κτήματα ἔκαμαν πολὺ¹
μεγάλη ἐσοδεία καὶ στενοχωριόταν, γιατὶ δὲν ἤξερε τί νὰ
κάμη τοὺς καρποὺς τῶν χωραφιῶν του. Ἡμέρες καὶ νύχτες
βασανιζόταν, γιὰ νὰ βρῆ μιὰ λύσι. Τέλος, ὕστερα ἀπὸ πολ-
λὲς σκέψεις, τὴ βρῆκε.

“Νά τί θὰ κάμω,,, εἶπε, “θὰ γκρεμίσω τὶς παλιές μου
ἀποθῆκες ποὺν εἶναι μικρές καὶ θὰ χτίσω μεγαλύτερες. Σ’
αὐτές θὰ βάλω ὅλα τὰ προϊόντα μου. Καὶ τότε θὰ εἰπῶ στὴν
ψυχή μου,: “Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ ἀποθηκευμένα, ποὺ

φτάνουν νὰ ζήσης πολλὰ χρόνια. Μὴ σὲ νοιάζῃ γιὰ τίποτε.
Ξεκουράσου λοιπόν, φάγε, πίνε καὶ διασκέδαζε,,,.

Αφοῦ ἔκαμε αὐτὸ ποὺ σκέφτηκε καὶ νόμιζε πιὰ ὅτι ἦταν εύτυχισμένος, ἔπεισε νὰ κοιμηθῇ ξένοιαστος. Προτοῦ ὅμως καλά-καλὰ κοιμηθῆ, ἄκουσε τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ βαρειὰ καὶ αὐστηρὴ ποὺ τοῦ ἔλεγε: “Αφρον, αὐτὴ τὴ νύχτα χωρὶς ἄλλο δὲ Χάρος θὰ σου πάρη τὴν ψυχή. “Οσα πλούτη ἔτοίμασες σὲ ποιὸν θὰ τ’ ἀφήστης;,,».

Καὶ τελειώνοντας δὲ Χριστὸς εἶπε: «Ἐτσι θὰ ἔχῃ αὐτὸ τὸ τέλος κάθε ἀνθρωπος, ποὺ θησαυρίζει ύλικὰ ἀγαθὰ γιὰ τὸν ἐαυτόν του καὶ δὲν φροντίζει νὰ κάνῃ καλές πράξεις σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, δηλαδὴ νὰ βοηθῇ τοὺς φτωχούς καὶ δυστυχεῖς ἀνθρώπους».

Ἐρωτήσεις.

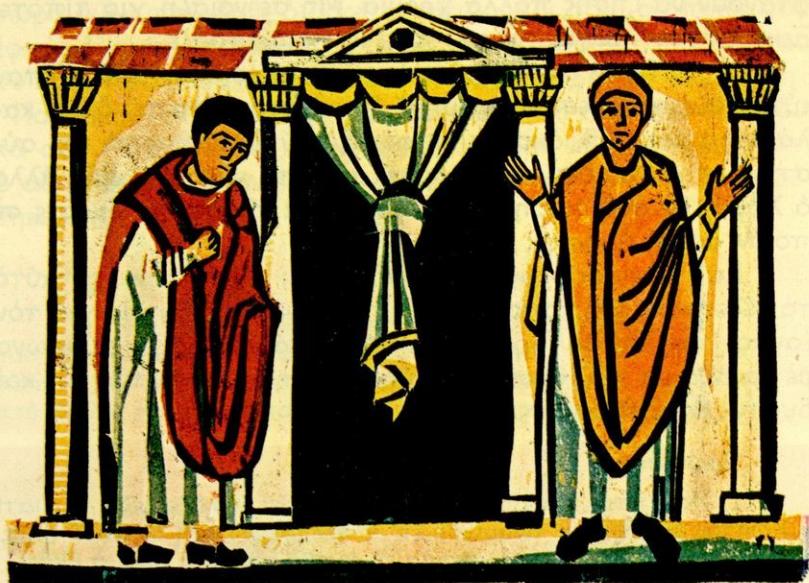
- 1) Ποια ἦταν ἡ αἰτία τῆς φιλονεικίας τῶν δύο ἀδερφῶν; 2) Γιατί δὲ Χριστὸς ἀρνήθηκε ν’ ἀναμιχθῆ (ν’ ἀνακατευτῆ) στὴ διαφορά τους; 3) Πῶς πρέπει νὰ χρησιμοποιούμε τ’ ἀγαθὰ ποὺ μᾶς δίνει δὲ Θεός;

5. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνη καὶ Φαρισαίου.

Οἱ Φαρισαῖοι ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἦταν ὑπερήφανοι καὶ ὑπερόπτες (ἀκατάδεκτοι) κι ἔλεγαν ὅτι μόνο αὐτοὶ εἶναι καλοὶ ἀνθρωποι καὶ περιφρονοῦσαν ὅλους τοὺς ἄλλους. Ὁ Χριστός, γιὰ νὰ χτυπήσῃ τὴν ὑπερηφάνεια καὶ τὴν κακὴ συμπεριφορά τῶν Φαρισαίων, εἶπε τὴν ἔξῆς παραβολή:

«Μιὰ ἡμέρα δύο ἀνθρωποι πῆγαν στὸν Ναὸ (στὰ ‘Ιεροσόλυμα) νὰ προσευχηθοῦν. Ὁ ἕνας ἦταν Φαρισαῖος καὶ δὲ ἄλλος Τελώνης. Ἀφοῦ μπῆκαν στὸν Ναό, δὲ καθένας ἀπὸ διαφορετικὴ θέσι καὶ μὲ διαφορετικὸ τρόπο, ἀρχισαν τὴν προσευχή τους.

‘Ο Φαρισαῖος στάθηκε περήφανα στὴ μέση τοῦ Ναοῦ, γιὰ νὰ τὸν βλέπουν ὅλοι, καὶ μὲ φωνὴ δυνατὴ ἀρχισε νὰ λέψῃ: “Θεέ μου, Σ’ εὐχαριστῶ, γιατὶ δὲν είμαι σὰν τοὺς ἄλλους

‘Ο Τελώνης καὶ ὁ Φαρισαῖος.

ἀνθρώπους, οἱ δῆποι εἶναι κλέφτες, ἀδικοι, ἀνήθικοι ἢ ὅπως εἶναι αὐτὸς ὁ Τελώνης. Νηστεύω δύο φορὲς τὴν ἑβδομάδα (Δευτέρα - Πέμπτη) καὶ ἀπ' ὅσα ἀποκτῶ (κερδίζω) δίνω τὸ ἔνα δέκατο στοὺς φτωχούς,, ‘Ο Τελώνης ὅμως εἶχε σταθῆ ταπεινὰ σὲ μιὰ ἄκρη, στὸ πίσω μέρος τοῦ Ναοῦ, καὶ δὲν τολμοῦσε οὕτε τὰ μάτια του νὰ σηκωσῃ ψηλὰ στὸν οὐρανό. Ντροπιασμένος γιὰ τὶς ἀμαρτίες του χτυποῦσε τὸ στῆθος του¹ κι ἔλεγε μὲ λύπη: “Θεέ μου, συγχώρεσέ με τὸν ἀμαρτωλό,,».

“Οταν τελείωσε τὴν παραβολὴν αὐτὴν ὁ Χριστός, εἶπε στοὺς ἀκροατάς Του: «Σᾶς βεβαιώνω ὅτι ὁ Θεός συγχώρησε τὸν ἀμαρτωλὸν Τελώνη, ποὺ ἦταν ταπεινὸς καὶ μετάνοιωσε εἰλικρινά, καὶ ὅχι τὸν ὑπερήφανο Φαρισαῖο. Γιατὶ ὅποιος ὑψώνει τὸν ἑαυτό του ταπεινώνεται ἀπὸ τὸν Θεό, ἐνῶ ὅποιος ταπεινώνει τὸν ἑαυτό του αὐτὸς τιμᾶται καὶ ὑψώνεται».

¹ Τὸ στῆθος ἔθεωρεῖτο ἔδρα τῶν κακῶν ἐπιθυμιῶν.

Παρατήρησι.

‘Η ύπερηφάνεια είναι μισητή ἀπ' ὅλους. Μάθετε τὸ ρητό: «Πᾶς δὲ ὑψῶν ἔαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἔαυτὸν ὑψωθήσεται (Λουκ. 18, 14).

Ἐρωτήσεις.

1) Νὰ συγκρίνετε τὴ στάσι τοῦ Φαρισαίου καὶ τοῦ Τελώνη. Τί σᾶς κάνει ἐντύπωσι; 2) Ποιά είναι ἡ αἰτία, ποὺ δὲ Θεός δὲν συγχώρησε τὸν Φαρισαῖο;

6. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη.

Μιὰ μέρα, ποὺ δὲ Χριστὸς δίδασκε τὸν λαό, σηκώθηκε ἔνας νομικὸς¹ καὶ μὲ σκοπὸν νὰ πειράξῃ τὸν Κύριο καὶ ν' ἀποδείξῃ στὸν κόσμο ὅτι δὲν ξέρει τὸν Νόμο, Τὸν ρώτησε: «Διδάσκαλε, τί πρέπει νὰ κάμω, γιὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνια ζωή;» (νὰ κερδίσω δηλαδὴ τὸν Παράδεισο;).

‘Ο Χριστὸς ὅμως κατάλαβε τὸν σκοπό του καί, ἀντὶ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ, τὸν ρώτησε: «Τί γράφει γι' αὐτὸ δό Νόμος τοῦ Μωυσῆ; Πῶς τὸ καταλαβαίνεις αὐτὸ ποὺ διαβάζεις;». Καὶ δὲ πονηρὸς νομικός, γιὰ νὰ μὴ ντροπιαστῇ, εἶπε: «Ν' ἀγαπήσης τὸν Θεό μὲ ὅλη τὴν ψυχή σου καὶ μὲ ὅλη τὴ δύναμί σου καὶ τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἔαυτό σου».

«Σωστὰ ἀποκρίθηκες», τοῦ εἶπε δό Χριστός. «Κάνε τα λοιπὸν αὐτὰ καὶ νὰ εἰσαι βέβαιος ὅτι θὰ κερδίσης τὴν αἰώνια ζωή.» «Καὶ ποιός είναι ὁ πλησίον μου;», ρώτησε πάλι ὁ νομικός, γιὰ νὰ περιπλέξῃ τὴ συζήτησι. Τότε δό Χριστός, ἀντὶ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ, εἶπε αὐτὴ τὴν παραβολή:

«Μιὰ φορὰ ἔνας Ἰουδαῖος κατέβαινε ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα στὴν Ἱεριχὼ καὶ στὸν δρόμο ἔπεσε σὲ χέρια ληστῶν. Αὔτοί,

¹ Νομικοὶ λέγονταν ἔκεινοι ποὺ ἔξηγοῦσαν στὸν λαὸ τὸν Νόμο τοῦ Μωυσῆ. Οἱ Νομικοὶ ἔθεωροῦντο ἀπὸ τοὺς Ἐβραίους οἱ πιὸ γραμματισμένοι καὶ σοφοὶ τῆς ἐποχῆς ἔκεινης.

Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη.

ἀφοῦ τοῦ ἔβγαλαν τὰ ροῦχα του καὶ τὸν πλήγωσαν, τὸν ἄφησαν μισοπεθαμένο κι ἐψυγαν. "Υστερα ἀπὸ λίγο περνοῦσε τυχαῖα ἀπὸ ἐκεῖ ἔνας Ἱερέας, ὁ ὅποιος, ἃν καὶ εἶδε τὸν πληγωμένο, συνέχισε τὸν δρόμο του. Κατόπιν πέρασε κι ἔνας Λευιτης, (βοηθὸς δηλαδὴ τοῦ Ἱερέα), ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔκαμε τὸ ᾒδιο μὲ τὸν Ἱερέα.

Ἄργοτερα πέρασε κι ἔνας Σαμαρείτης (δηλ. ἔχθρος τῶν Ιουδαίων). Ἐκεῖνος πῆγε ἀμέσως κοντά του. Κατέβηκε ἀπὸ τὸ ζῶο του, τοῦ ἔπλυνε τὶς πληγές μὲ κρασί, τὶς ἀλειψε μὲ λάδι καὶ τὶς ἔδεσε μὲ προσοχή, σχίζοντας ἔνα κομμάτι ἀπὸ τὰ ἐνδύματά του. Κατόπιν τὸν ἀνέβασε στὸ ζῶο του καὶ τὸν πῆγε σ' ἔνα πανδοχεῖο (ύπαιθριο ξενοδοχεῖο), ὅπου τὸν περιποιήθηκε.

Τὴν ἄλλη μέρα, προτοῦ νὰ φύγῃ, κάλεσε τὸν πανδοχέα (ξενοδόχο) καὶ τοῦ ἔδωσε χρήματα νὰ τὸν περιποιηθῇ, ὡσότου γίνη καλὰ, καὶ, ἃν ξοδέψῃ περισσότερα, τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ τοῦ τὰ δώσῃ, ὅταν ἐπιστρέψῃ».

“Οταν τελείωσε τὴν παραβολὴν ὁ Χριστός, ρώτησε τὸν νομικό: «Ποιός λοιπὸν ἀπ’ αὐτοὺς τοὺς τρεῖς σοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι **πλησίον** γιὰ ἐκεῖνον τὸν δυστυχῆ, ποὺ ἔπεισε στὰ χέρια τῶν ληστῶν;». «Ἄυτὸς ποὺ τὸν λυπήθηκε καὶ τὸν περιποιήθηκε, ὁ Σαμαρείτης», ἀπάντησε ὁ νομικός. «Πήγαινε λοιπόν», τοῦ εἶπε ὁ Χριστός, «καὶ κάνε καὶ σὺ τὸ ἴδιο».

Ἐρωτήσεις.

- 1) Ποιός εἶναι ὁ πλησίον μας; 2) Καὶ σύ μπορεῖ νὰ γίνης ἕνας καλὸς Σαμαρείτης καὶ πῶς;
«Μακάριοι οἱ ἑλεήμονες, ὅτι (= διότι) αὐτοὶ ἐλεηθήσονται (θὰ ἐλεηθοῦν)» (Ματθ. 5, 7).

¶. Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν τοῦ ἀμπελιοῦ.

Οἱ ἄρχοντες τῶν Ἐβραίων, δηλ. οἱ Ἀρχιερεῖς, οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἥταν πάντοτε κακοί· εἶχαν κακοποιήσει τοὺς προφῆτες ποὺ κατὰ καιροὺς ἔστελνε ὁ Θεός καὶ τώρα πάλι ἥθελαν νὰ φονεύσουν καὶ τὸν ἴδιο τὸν Υἱόν Του.

Ο Χριστός, γιὰ νὰ φανερώσῃ τὴν κακία τους καὶ τὴν τιμωρία ποὺ τοὺς περιμένει, εἶπε τὴν ἔξης παραβολὴν:

«Κάποτε ἔνας οἰκοδεσπότης φύτεψε ἔνα μεγάλο ἀμπέλι. Τὸ ἔφραξε ὁλόγυρα μὲ φράχτη, ἔφτιαξε ληνὸ¹ κι ἔχτισε πύργο

1 Ο Ληνός, δηλαδὴ πατητήρι γιὰ τὰ σταφύλια καὶ τὸ κρασί.

μέσα σ' αύτό. Κατόπιν τὸ νοίκιασε σὲ γεωργούς κι ἔφυγε σὲ ἄλλο μέρος.

“Οταν ἦρθε ὁ καιρὸς τοῦ τρύγου, ἔστειλε τοὺς δούλους του στοὺς γεωργούς, γιὰ νὰ πάρουν ὅτι τοῦ ἀνῆκε ἀπὸ τὸ εἰσόδημα. Ἀλλ’ οἱ κακοὶ ἐκεῖνοι γεωργοὶ ἔπιασαν τοὺς δούλους καὶ ἄλλον ἀπ’ αὐτοὺς τὸν ἔδειραν, ἄλλον τὸν σκότωσαν καὶ ἄλλον τὸν λιθοβόλησαν. Οἱ οἰκοδεσπότης ὅμως ἔστειλε πάλι ἄλλους δούλους περισσότερους, ἄλλὰ καὶ σ’ αὐτοὺς οἱ γεωργοὶ ἔκαμαν τὰ ἴδια.

Τότε ὁ οἰκοδεσπότης ἔστειλε σ’ αὐτοὺς τὸν γιό του μὲ τὴ σκέψη ὅτι θὰ τὸν ντραποῦν. Οἱ γεωργοὶ ὅμως, ὅταν εἶδαν τὸν γιὸ τοῦ οἰκοδεσπότη, εἶπαν μεταξύ τους: “Αὔτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος, ἔλατε νὰ τὸν σκοτώσωμε, γιὰ νὰ κληρονομήσωμε ἐμεῖς τὸ ἀμπέλι,,,”. Καὶ πραγματικὰ τὸν ἔπιασαν καί, ἀφοῦ τὸν ἔβγαλαν ἔξω ἀπὸ τὸ ἀμπέλι, τὸν σκότωσαν».

Μόλις τελείωσε τὴν παραβολὴν ὁ Χριστός, εἶπε στὸν κόσμο: «“Οταν ἔρθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελιοῦ, τί θὰ κάμη στοὺς γεωργούς ἐκεῖνους;». Κι ἐκεῖνοι ἀποκρίθηκαν. «Θὰ τοὺς τιμωρήσῃ αὐστηρότατα καὶ τὸ ἀμπέλι θὰ τὸ νοικιάσῃ σὲ ἄλλους γεωργούς, οἱ ὅποιοι θὰ τοῦ δίνουν τοὺς καρποὺς ποὺ τοῦ ἀνήκουν».

Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἐπειδὴ κατάλαβαν ὅτι ὁ Χριστὸς μὲ τὴν παραπάνω παραβολὴν ἐννοοῦσε αὐτούς, σκέφτηκαν νὰ Τὸν πιάσουν. Δὲν τὸ ἔκαμαν ὅμως, γιατὶ φοβήθηκαν τὸν λαό, ὁ ὅποιος σεβόταν κι ἐκτιμοῦσε Αὔτὸν ὡς προφήτη.

Περιληπτικὴ ἐζήγησι τῆς παραβολῆς.

Οἰκοδεσπότης = ὁ Θεός, **Ἀμπέλι** = τὸ Ἰουδαϊκὸ ἔθνος, ὡς ἐκλεκτὸς λαὸς τοῦ Θεοῦ. **Δοῦλοι** = οἱ διάφοροι προφῆτες ποὺ στάλθηκαν κατὰ καιροὺς στοὺς Ἐβραίους. **Γιὸς** = ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, τὸν ὅποιον οἱ Ἰουδαῖοι φόνευσαν ἔξω ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἐρωτήσεις.

1) Τί σᾶς ἔκαμε ἐντύπωσι στὴν παραπάνω παραβολή; 2) Νὰ συγκρίνετε τὸν οἰκοδεσπότη καὶ τοὺς γεωργούς. 3) Εἶναι δίκαιη ἡ τιμωρία ποὺ θὰ ἐπιβάλῃ στοὺς κακοὺς γεωργούς;

8 Η παραβολὴ τοῦ Πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου.

‘Ο Χριστός, γιὰ νὰ δείξῃ τί περιμένει τοὺς πλουσίους ἐκεῖ, στὴν ἄλλη ζωή, ὅταν χρησιμοποιοῦν τὰ πλούτη τους μόνο γιὰ νὰ ζοῦν αὐτοὶ καλά, χωρὶς νὰ συμπονοῦν καὶ νὰ βοηθοῦν τοὺς φτωχούς καὶ δυστυχισμένους, εἴπε τὴν παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ φτωχοῦ Λαζάρου:

«Ζοῦσε κάποτε ἔνας πολὺ πλούσιος ἀνθρωπὸς ὁ ὄποιος φοροῦσε πάντοτε πολυτελῆ φορέματα καὶ διασκέδαζε κάθε μέρα λαμπρότατα. Τότε ζοῦσε καὶ κάποιος φτωχός, που τὸν ἔλεγαν Λάζαρο. Καί, ἐπειδὴ δὲν εἶχε ποῦ νὰ μείνῃ, ἔμενε ξαπλωμένος νύχτα καὶ μέρα στὴν ἀλόπορτα τοῦ πλουσίου. Τὸ σῶμα του ἦταν γεμάτο πληγὲς καὶ ἀδυνατισμένο ἀπὸ τὴν ἔλλειψι τροφῆς. ‘Ο δυστυχὴς πεινοῦσε καὶ λαχταροῦσε νὰ χορτάσῃ μὲ τὰ ψίχουλα, ποὺ ἔπεφταν κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ πλουσίου. Κανεὶς δὲν τὸν συμπονοῦσε. Μόνο οἱ σκύλοι ποὺ τριγύριζαν ἐκεῖ ἔγλειφαν τὶς πληγὲς τοῦ γυμνοῦ σχεδὸν σώματός του κι ἔτσι τοῦ μεγάλωναν τὸ μαρτύριό του.

‘Ηρθε κάποτε ἡ ὥρα ποὺ πέθαναν καὶ οἱ δύο. Τὴν ψυχὴ τοῦ Λαζάρου τὴν πῆραν οἱ ἄγγελοι καὶ τὴν ἔφεραν στὸν παράδεισο, στοὺς κόλπους (ἀγκαλιά) τοῦ Ἀβραάμ, ἐνῶ ἡ ψυχὴ τοῦ πλουσίου πῆγε στὴν κόλασι.

‘Απὸ τὴν κόλασι, ποὺ βασανιζόταν ὁ πλούσιος, εἶδε ἀπὸ μακριὰ στὸν παράδεισο τὸν Πατριάρχη Ἀβραάμ καὶ στὴν ἀγκαλιά του χαρούμενο κι εὔτυχισμένο τὸν φτωχὸ Λάζαρο καὶ φώναξε: “Πάτερ Ἀβραάμ, λυπήσου με καὶ στείλε τὸν Λάζαρο νὰ βρέξῃ τὴν ἄκρη ἀπὸ τὸ δαχτυλό του στὸ νερό, γιὰ νὰ μοῦ δροσίσῃ τὴ γλῶσσα, γιατὶ ὑποφέρω τρομερὰ μέσα σ’ αὐτὴ ἐδῶ τὴ φλόγα,,.

Καὶ ὁ Ἀβραάμ τοῦ εἶπε: “Παιδί μου, θυμήσου ὅτι σὺ εἶχες ὅλα τὰ καλά, ὅταν ζοῦσες στὴ γῆ, ἐνῶ ὁ Λάζαρος ὑπέφερε καὶ βασανιζόταν. Τώρα ὅμως ἐδῶ αὐτὸς εἶναι εὔτυχισμένος καὶ σὺ βασανίζεσαι. ”Αλλωστε μεταξύ μας ὑπάρχει ἔνα τόσο μεγάλο χάσμα (ἄνοιγμα), τὸ ὄποιο κανείς μας, οὔτε ἀπὸ μᾶς οὔτε ἀπὸ σᾶς, δὲν μπορεῖ νὰ τὸ περάσῃ,,.

Τότε ὁ πλούσιος τοῦ εἶπε: "Πάτερ, σὲ παρακαλῶ νὰ τὸν στείλης τουλάχιστο στὸ πατρικό μου σπίτι, ὅπου ἔχω πέντε ἀδερφούς. Νὰ τοὺς πληροφορήσῃ γι' αὐτὰ ποὺ ὑποφέρω ἐγὼ τώρα ἐδῶ κάτω, γιὰ νὰ μὴν ἔρθουν κι ἐκεῖνοι σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν τόπο, ποὺ βασανίζομαι ἐγὼ τώρα,,. Καὶ ὁ Ἀβραὰμ τοῦ ἀπάντησε καὶ τοῦ εἶπε: ""Ἐχουν τὰ Ἱερὰ βιβλία τοῦ Μωϋσῆ καὶ τῶν ἄλλων προφητῶν καὶ ἂς κάνουν ὅ,τι λένε αὐτοί,,. ""Οχι, πάτερ Ἀβραὰμ,, , εἶπε πάλι ὁ πλούσιος, "Δὲν εἶναι τὸ ἴδιο. Ἀλλὰ ἐὰν κάποιος ἀπὸ τοὺς νεκροὺς πάρε καὶ τοὺς τὰ εἰπῆ, θὰ μετανοήσουν,,.

'Αλλὰ καὶ ὁ Ἀβραὰμ τοῦ εἶπε γιὰ τελευταία φορά: ""Ο-ταν δὲν ἀκοῦν τὸν Μωϋσῆ καὶ τοὺς ἄλλους προφῆτες, οὔτε, καὶ ἂν ἀναστηθῇ κάποιος ἀπὸ τοὺς πεθαμένους, θὰ πι-στέψουν,,».

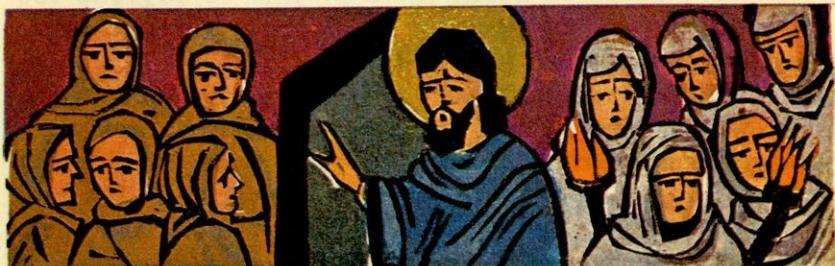
Ἐρωτήσεις.

- 1) Πῶς ζοῦσε στὴ ζωὴ ὁ πλούσιος; πῶς ὁ Λάζαρος;
- 2) Ποῦ βρίσκονται μετὰ τὸν θάνατό τους;
- 3) Είναι δίκαιη ἡ ἀμοιβὴ τους;
- 4) Γιατί ὁ Ἀβραὰμ δὲν μπορεῖ νὰ ίκανοποιήσῃ καμμιὰ ἀπὸ τὶς παρα-κλήσεις τοῦ Πλουσίου;
- 5) Στὸν "Ἄδη" ύπάρχει μετάνοια;

· Ή παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων.

'Ο Κύριος, γιὰ νὰ διδάξῃ ὅτι πρέπει νὰ εἴμαστε πάντοτε ἔτοιμοι (μὲ καλὰ ἔργα), γιατὶ δὲν γνωρίζομε τὴν ἡμέρα καὶ

τὴν στιγμὴν ποὺ θὰ παρουσιαστοῦμε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, γιὰ
νὰ μᾶς κρίνῃ, εἴπε αὐτὴ τὴν παραβολή:

«Ἐνα βράδυ γινόταν ἔνας γάμος¹. "Οταν νύχτωσε
καλά, δέκα παρθένες, φίλες τῆς νύφης, ἀναψαν τὶς λαμπάδες
τους² καὶ βγῆκαν νὰ προϋπαντήσουν τὸν νυμφίο (γαμ-
πρό), ποὺ θὰ ἔρχοταν νὰ παραλάβῃ τὴν νύφη.

Οἱ πέντε ἀπ' αὐτὲς ἦταν μωρές (ἀνόητες), γιατὶ ἔφυγαν
μόνο μὲ τὶς λαμπάδες ἀναμμένες. Δὲν πῆραν μαζί τους καὶ
λίγο λάδι σὲ ξεχωριστὸ δοχεῖο, γιὰ νὰ ρίξουν στὶς λαμπά-
δες νὰ μὴ σβήσουν, σὲ περίπτωσι ποὺ θ' ἀργοῦσε ὁ νυμφίος.
Οἱ ἄλλες πέντε ἦταν φρόνιμες (μυαλωμένες), γιατὶ ἐκτὸς
ἀπὸ τὶς ἀναμμένες λαμπάδες πῆραν μαζί τους καὶ λίγο λάδι
σὲ ξεχωριστὸ δοχεῖο.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ γαμπρὸς ἀργοῦσε, νύσταξαν καὶ κοιμή-
θηκαν. Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἀκούστηκε μιὰ δυνατὴ φωνή:
“Ιδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται, βγῆτε νὰ τὸν ὑποδεχτῆτε,,.

Οἱ δέκα παρθένες ξύπνησαν ἀμέσως καὶ ἀρχισαν νὰ ἑτοι-
μάζωνται. Ἀλλὰ οἱ λαμπάδες τρεμόσβηναν, γιατὶ εἶχε σωθῆ-
τὸ λάδι ποὺ εἶχαν. Οἱ φρόνιμες παρθένες τότε χρησιμοποιή-
σαν τὸ λάδι ποὺ εἶχαν μαζί τους κι ἔτρεξαν. Οἱ μωρές ὅμως
δὲν εἶχαν ἄλλο λάδι καὶ ζήτησαν ἀπὸ τὶς φρόνιμες. Ἀλλὰ
δὲν τοὺς ἔδωσαν. “Φοβούμαστε,, τοὺς εἶπαν, “μήπως αὐτὸ-
ποὺ ἔχομε δὲν φτάσῃ οὕτε γιὰ μᾶς οὕτε γιὰ σᾶς. Πηγαίνε-
τε καλύτερα στοὺς ἐμπόρους ν' ἀγοράσετε,,.

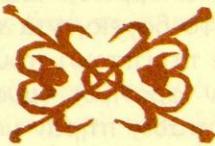
Ἐνῶ οἱ μωρές παρθένες ἔτρεξαν ν' ἀγοράσουν λάδι, ἥρ-
θε στὸ μεταξὺ ὁ νυμφίος καὶ οἱ παρθένες ποὺ ἦταν ἑτοιμες
τὸν ὑποδέχτηκαν καὶ ἥρθαν μαζί του στὸ σπίτι τοῦ γάμου
καὶ κλείστηκε ἀμέσως ἡ πόρτα.

“Υστερα ἀπὸ λίγο ἔφτασαν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι: καὶ οἱ
μωρές κι ἔλεγαν στὸν νυμφίο: “Κύριε, Κύριε, ἀνοιξε μας,,.
Ἐκεῖνος ὅμως ἀποκρίθηκε: “Αληθινὰ σᾶς λέω ὅτι δὲν σᾶς
γνωρίζω ποιές είστε,,. Ἔτσι οἱ μωρές παρθένες ἔμειναν ἔξω
ἀπὸ τὸν γάμο,,.

¹ Σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα τῶν Ἑβραίων οἱ γάμοι γίνονταν νύχτα.

² Τὰ λυχνάρια ποὺ ἔκαιγαν μὲ λάδι.

Μόλις δὲ Χριστὸς τελείωσε τὴν παραβολή, εἶπε πάλι στοὺς ἀκροατάς Του: «Νὰ εἰστε πάντοτε ἔτοιμοι, ὅπως οἱ φρόνιμες παρθένες, γιατὶ δὲν γνωρίζετε τὴν ἡμέρα οὕτε τὴν ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἔρθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου (τοῦ Θεοῦ), ὁ νυμφίος τῆς ἐκκλησίας, νὰ σᾶς κρίνῃ.

¶. Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου.

Ἐπειδὴ οἱ Ἐβραῖοι δὲν φάνηκαν ἄξια τέκνα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, δὲ Χριστὸς εἶπε τὴν παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου:

«Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μ' ἓνα βασιλιά, ὃ διποῖος ἔκαμε μεγαλόπρεπα τὸν γάμο τοῦ γιοῦ του. Ὅταν λοιπὸν ἔτοιμάστηκαν ὅλα, ἔστειλε τοὺς δούλους του νὰ εἰδοποιήσουν τοὺς καλεσμένους νὰ ἔρθουν στὸν γάμο. Ἔκεῖνοι ὅμως δὲν ἦρθαν. Γι' αὐτὸν ἔστειλε ἄλλους δούλους νὰ τοὺς εἰποῦν ὅτι εἶναι ὅλα ἔτοιμα καὶ τοὺς περιμένουν στὴ χαρὰ τοῦ γάμου. Ἀλλὰ καὶ πάλι ἔκεινοι ἀδιαφόρησαν καὶ πῆγαν ἄλλος στὸν ἄγρό του καὶ ἄλλος στὸ ἐμπόριό του. Οἱ δὲ ὑπόλοιποι, ἀφοῦ ἔπιασαν τοὺς δούλους, τοὺς ἔβρισαν καὶ τοὺς σκότωσαν.

Τότε δὲ βασιλιάς στενοχωρήθηκε πολὺ καὶ διέταξε τοὺς δούλους νὰ βγοῦν στοὺς δρόμους τῆς πόλεως καὶ νὰ καλέσουν διποιούς βροῦν. Οἱ δοῦλοι ἔκαμαν ὅπως τοὺς εἶπε ὁ Κύριός τους, καὶ σὲ λίγο οἱ αἴθουσες τῶν βασιλικῶν ὀνακτόρων γέμισαν ἀπὸ καλοὺς καὶ κακοὺς καλεσμένους, οἱ διποῖοι κάθησαν στὸ τραπέζι τοῦ γάμου.

"Οταν ὅμως μπῆκε στὴν αἴθουσα τοῦ γάμου ὁ βασιλιάς, γιὰ νὰ ἴδῃ τοὺς καθισμένους στὸ τραπέζι, εἶδε κι ἔναν ἀπὸ τοὺς καλεσμένους, ποὺ δὲν φοροῦσε ἔνδυμα κατάλληλο γιὰ γάμο.

Τὸν πλησίασε λοιπὸν καὶ τοῦ εἶπε: "Φίλε, πῶς μπῆκες ἐσὺ ἔδω, χωρὶς νὰ ἔχης τὸ κατάλληλο ἔνδυμα γάμου;... Κι ἐπειδὴ ἐκεῖνος δὲν ἤξερε τί νὰ εἰπῇ, διέταξε τοὺς ὑπηρέτες, νὰ τοῦ δέσουν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια καὶ ἀμέσως νὰ τὸν ρίξουν ἔξω στὸ βαθὺ σκοτάδι τῆς ἑρήμουσα".

Καὶ ὁ Χριστὸς τελείωσε τὴν παραβολή Του μὲ τὸ συμπέρασμα: «Πολλοὶ εἰσὶ (= εἶναι) οἱ κλητοὶ (οἱ καλεσμένοι στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν), ἀλλὰ ὀλίγοι οἱ ἐκλεκτοὶ (= οἱ ἄξιοι).».

Ἐρμηνεία τῆς παραβολῆς.

Βασιλιάς εἶναι ὁ Θεός. **Γάμος** = ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἡ ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ. **Δοῦλοι** = οἱ διάφοροι ἀπεσταλμένοι (προφῆτες καὶ κήρυκες τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ). **Καλεσμένοι** = οἱ Ἰουδαῖοι ὀρχικῶς, οἱ ἔθνικοι κατόπιν. **Ἐνδύμα γάμου** = ἡ πίστι καὶ οἱ καλές πράξεις που χρειάζονται γιὰ τὴν Βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Τί σᾶς ἔκαμε ἐντύπωσι ἀπὸ τὴν παραπάνω παραβολὴ;
- 2) Πῶς χαρακτηρίζετε τὴ συμπεριφορὰ τῶν διαφόρων καλεσμένων; Τί διδασκόμαστε ἀπὸ τὴν τιμωρία ἐκείνου ποὺ πῆγε στὸ γάμο χωρὶς κατάλληλο ἔνδυμα;

II. Ἡ κλῆσι τοῦ Ζακχαίου

Ο Χριστὸς μὲ τοὺς μαθητάς Του καὶ πολὺν κόσμο περνοῦσε κάποτε ἀπὸ τὴν Ἱεριχώ γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. Τοῦτο διαδόθηκε ἀμέσως σ' ὅλη τὴν πόλι καὶ πολλοὶ ἔτρεξαν νὰ Τὸν ὑποδεχτοῦν. Ἔνῶ πολλοὶ ἄλλοι πάλι στέκονταν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ δρόμου, ἀπ' ὅπου περνοῦσε, γιὰ νὰ Τὸν ἴδουν καὶ νὰ Τὸν θαυμάσουν. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ἦταν κι ἔνας πολὺ πλούσιος ἀρχιτελώνης, ποὺ τὸν ἔλεγαν Ζακχαῖο.

Αύτὸς ὅμως ἦταν πολὺ κοντὸς στὸ ἀνάστημα καὶ δὲν μποροῦσε ἀπὸ τὸν πολὺν κόσμο νὰ ἴδῃ τὸν Κύριο, ποὺ στὸ μεταξὺ πλησίαζε. Γι' αὐτὸ προχώρησε μὲ δυσκολία κι ἀνέβηκε σὲ μιὰ συκομορέα (μουριὰ) ποὺ ἦταν ἐπάνω στὸν δρόμο. "Οταν ὁ Χριστὸς ἔφτασε στὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ εἶδε τὸν Ζακχαῖο πάνω στὸ δένδρο, στάθηκε, σήκωσε τὰ μάτια Του ψηλά καὶ εἶπε: «Ζακχαῖε, κατέβα γρήγορα, γιατὶ σήμερα πρέπει νὰ μείνω στὸ σπίτι σου».

Γεμάτος χαρὰ ὁ Ζακχαῖος πήδησε ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ δέντρο καὶ προσκύνησε τὸν Χριστό. Ἀμέσως κατόπιν ἔτρεξε στὸ σπίτι του, γιὰ νὰ ὑποδεχτῇ καὶ νὰ φιλοξενήσῃ τὸν Κύριο. "Ολοι ὅμως ποὺ ἤξεραν τὸν Ζακχαῖο, ὅταν εἶδαν τὸν Χριστὸν νὰ πηγαίνη στὸ σπίτι του, ἀγανάχτησαν κι ἔλεγαν: «Γιὰ ἵδες, πάκει νὰ μείνη στὸ σπίτι ἐνὸς ἀδίκου καὶ ἀμαρτωλοῦ». Ὁ Χριστὸς ὅμως ἀδιαφόρησε γιὰ ὅσα ἔλεγαν καὶ συνέχισε τὸν δρόμο Του γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Ζακχαίου.

Ο Ζακχαῖος περίμενε στὸ σπίτι του τὸν Κύριο, συγκινημένος γιὰ τὴ μεγάλη τιμὴ ποὺ τοῦ ἔκανε. Καί, ὅταν πλησίασε, ἔτρεξε μπρός Του καὶ μετανοιωμένος τοῦ εἶπε: «Κύριε, τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά μου τὰ δίνω στοὺς φτωχούς. Καί, ἀν ζημιώσα κανέναν (σὰν τελώνης ποὺ εἰμαὶ), τοῦ τὰ δίνω πίσω τετραπλάσια».

Ο Χριστός, εὐχαριστημένος γιὰ τὴν εἰλικρινῆ μετάνοια τοῦ Ζακχαίου, εἶπε: «Σήμερα ἥρθε ἡ σωτηρία σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, γιατὶ καὶ αὐτὸς εἶναι παιδὶ (=ἀπόγονος) τοῦ Ἀβραάμ· καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἥρθε, γιὰ νὰ βρῇ καὶ νὰ σώσῃ τοὺς ἀμαρτωλούς».

Ἐρωτήσεις.

- 1) Τί φανερώνει ἡ πρᾶξι τοῦ Ζακχαίου; 2) Γιατὶ ὁ Χριστὸς ἀδιαφόρησε γιὰ τὶς κατηγορίες τῶν Ἰουδαίων καὶ δέχτηκε νὰ πάν στὸ σπίτι τοῦ Ζακχαίου; 3) Πῶς κρίνετε τὰ λόγια τοῦ Ζακχαίου πρὸ τὸν Κύριο;

12. Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδιά.

Μιὰ μέρα, ποὺ ὁ Χριστὸς δίδασκε σὲ μιὰ πόλι τῆς Ἰουδαίας πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη ποταμό, οἱ μητέρες τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τῶν γειτονικῶν χωριῶν ἔφεραν τὰ παιδιά τους νὰ τὰ εὐλογήσῃ. Οἱ μαθηταί Του ὅμως νόμισαν ὅτι αὐτὸ θὰ ἥταν κουραστικὸ κι ἐνοχλητικὸ γιὰ τὸν Κύριο. Γι' αὐτὸ ἐμπόδιζαν τὶς μητέρες νὰ πλησιάσουν τὸν Χριστό.

Ἄλλὰ ὁ Κύριος μάλωσε τοὺς μαθητάς Του καὶ τοὺς εἶπε: «Ἄφηστε τὰ παιδιά νὰ ἔρθουν κοντά μου καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε, γιατὶ στὰ ἀθώα καὶ ἀπονήρευτα αὐτὰ παιδιὰ ἀνήκει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Καὶ σᾶς βεβαιώνω ὅτι ὅποιος δὲν δεχτῇ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τὴν ἀπλότητα ἐνὸς παιδιοῦ δὲν θὰ εἰσέλθῃ σ' αὐτή». Οἱ μαθηταὶ τότε ἄφησαν τὰ παιδάκια καὶ τὶς μητέρες μὲ τὰ μωρὰ νὰ πλησιάσουν τὸν Χριστό· καὶ ὁ Κύριος, ἀφοῦ τ' ἀγκάλιασε στοργικά, ἀπλωσε τὰ χέρια Του, χάιδεψε τὰ κεφαλάκια τους καὶ τὰ εὐλόγησε πολλὲς φορές. Τὰ εὐλογημένα παιδάκια ἔφυγαν ἀπὸ τὸν Χριστὸ χαρούμενα. Ἀσφαλῶς θὰ ἔμεινε σ' ὅλη τους τὴ ζωὴ μέσα στὴν ψυχὴ τους δόλιζώντανη καὶ ἀξέχαστη ἐκείνη ἡ στιγμή, ποὺ δέχτηκαν τὴν εὐλογία καὶ τὸ χαδι τοῦ Χριστοῦ.

Ἐρωτήσεις.

1) Ἀσφαλῶς καὶ σεῖς θὰ ζηλεύετε τὰ παιδάκια ἐκεῖνα. 2) Πῶς μπορείτε καὶ σεῖς σήμερα νὰ είστε κοντὰ στὸν Χριστὸ καὶ νὰ ἔχετε τὴν εὐλογία Του; Σκεφτήτε.

13. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρείτιδα.

Μεταξὺ τῆς Ἰουδαίας καὶ τῆς Γαλιλαίας ἥταν ἡ Σαμάρεια. Τοὺς Σαμαρεῖτες οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἄλλοι Ἐβραῖοι τοὺς θεωροῦσσαν ἀμαρτωλούς. Τοὺς περιφρονοῦσσαν, δὲν εἶχαν καμιὰ σχέσι μαζί τους καὶ οὕτε περνοῦσσαν ποτὲ ἀπὸ τὴ χώρα

‘Ο Ιησούς καὶ ἡ Σαμαρείτιδα.

τους, ὅταν ταξίδευαν ἀπὸ τὴν Ἰουδαία στὴ Γαλιλαία ἢ τὸ ἀντίθετο, ἀλλὰ πήγαιναν διὰ μέσου τῆς Περαίας.

‘Ο Χριστὸς ὅμως, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ’ ὅψιν του τὸ τί ἔκαναν οἱ ἄλλοι ‘Ἐβραῖοι, πέρασε ἀπὸ τὴν Σαμάρεια, ὅταν κάποτε ἀποφάσισε νὰ πάγι ἀπὸ τὴν Ἰουδαία στὴν Γαλιλαία, καὶ κατὰ τὸ μεσημέρι ἔφτασε μὲ τοὺς μαθητάς Του ἔξω ὀπὸ τὴν πόλι Συχάρ. ’Εκανε πολλὴ ζέστη καὶ ἦταν ὑπερβολικὰ κουρασμένος. Γι’ αὐτό, ἐνῶ οἱ μαθηταὶ πῆγαν στὴν πόλι ν’ ἀγοράσουν τρόφιμα, αὐτὸς κάθησε νὰ ξεκουραστῇ κοντὰ σ’ ἓνα πηγάδι, τὸ ὁποῖο λεγόταν «φρέαρ τοῦ Ἰακώβ». Σὲ λίγο ἦρθε ἀπὸ τὴν Συχάρ μιὰ Σαμαρείτιδα μὲ τὴ στάμνα της νὰ πάρη νερό. ‘Ο Χριστὸς τότε τῆς ζήτησε νὰ Τοῦ δώσῃ νὰ πιῇ λίγο νερό. ‘Η Σαμαρείτιδα ὅμως, ἡ ὁποία Τὸν γνώρισε ἀπὸ τὰ ροῦχα Του καὶ τὴν ὁμιλία Του ὅτι ἦταν Ἰουδαῖος, Τοῦ εἶπε: «Πῶς Σύ, ἔνας Ἰουδαῖος, ζήτεις νερὸ ἀπὸ μιὰ Σαμαρείτιδα; Δὲν ξέρεις ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἔχουν καμμιὰ σχέσι μὲ τοὺς Σαμαρείτες; ». ‘Ο Κύριος τότε τῆς εἶπε: «Ἀν ἥξερες τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ καὶ ποιὸς εἴμαι ἔγώ, θὰ μοῦ ζητοῦσες ἐσύ νὰ σοῦ δώσω ἀπὸ τὸ δικό μου νερὸ ποὺ δίνει ζωήν». ’Εκείνη δὲν κατάλαβε τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ. Νόμισε ὅτι πρόκειται γιὰ πραγματικὸ νερὸ καὶ Τοῦ εἶπε: «Οὔτε κουβὰ ἔχεις καὶ τὸ πηγάδι εἶναι βαθύ. Ποῦ λοιπὸν θὰ βρῆς αὐτὸ τὸ νερό; Δὲν φαντάζομαι νὰ εἰσαι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν πρόγονό μας τὸν Ἰακώβ, ποὺ ἀνοιξε αὐτὸ τὸ πηγάδι κι ἔχομε ὅλοι ἀπ’ αὐτὸ νερὸ μέχρι σήμερα».

«Ναί, ἀλλὰ ὅποιος πιῇ ἀπὸ τὸ νερὸ τοῦ πηγαδιοῦ αὐτοῦ θὰ διψάσῃ πάλι, ὅποιος ὅμως πιῇ ἀπὸ τὸ δικό μου νερό, αὐτὸς δὲν θὰ διψάσῃ ποτὲ πιά», ἀποκρίθηκε ὁ Κύριος.

‘Αλλὰ καὶ πάλι ἡ Σαμαρείτιδα δὲν κατάλαβε ὅτι ὁ Χριστὸς μιλοῦσε γιὰ τὴ διδασκαλία Του καὶ Τὸν παρακάλεσε νὰ τῆς δώσῃ ἀπὸ τὸ δικό Του νερό, γιὰ νὰ μὴν ἔρχεται στὸ πηγάδι καὶ κουράζεται. ‘Ο Κύριος βρῆκε κατάλληλη τὴ στιγμὴ καὶ ἀρχισε νὰ τῆς φανερώνη ὡρισμένα γεγονότα ἀπὸ τὴ ζωή της.

Τότε ἡ Σαμαρείτιδα Τοῦ εἶπε: «Κύριε, ἀπ’ ὅσα μοῦ φανέρωσες, καταλαβαίνω ὅτι εἰσαι προφήτης καὶ Σὲ παρακαλῶ

νὰ μοῦ εἰπῆς ποῦ πρέπει νὰ λατρεύωμε τὸν Θεό; Στὸ ὅρος Γαριζίν, ποὺ τὸν λατρεύομε ἐμεῖς οἱ Σαμαρεῖτες ἢ στὸν Ναὸ τοῦ Σολομῶντος στὰ Ἱεροσόλυμα, ποὺ Τὸν λατρεύετε σεῖς οἱ Ἰουδαῖοι;».

Καὶ ὁ Χριστὸς τῆς ἀπάντησε: «Πίστεψέ με, γυναίκα, ὅτι πολὺ σύντομα ὁ Θεὸς δὲν θὰ λατρεύεται οὕτε στὸ ὅρος τοῦτο οὕτε στὰ Ἱεροσόλυμα. Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα καὶ βρίσκεται παντοῦ, εἶναι “πανταχοῦ παρών,,.” Ἔτσι οἵ ἄνθρωποι μποροῦν νὰ Τὸν λατρεύουν ὅπου καὶ ἀν βρίσκωνται. Ἀρκεῖ μόνο νὰ Τὸν λατρεύουν ἀληθινὰ καὶ μὲ ὅλη τὴν ψυχή τους».

‘Η Σαμαρείτιδα, ποὺ πρώτη φορὰ ἀκουγε τέτοια λόγια, κοίταξε τὸν Κύριο μὲ θαυμασμὸ καὶ Τοῦ εἶπε: «Ἐέρω ὅτι θὰ ἔρθῃ ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας), ὅταν θὰ ἔρθῃ ἐκεῖνος, θὰ μᾶς διδάξῃ τὴν ἀλήθεια».

«Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστὸς ποὺ αὔτὴ τὴν στιγμὴ σοῦ μιλῶ», εἶπε ὁ Κύριος. Καὶ αὔτὴ ἀκριβῶς τὴν ὥρα γύρισαν οἱ μαθηταί Του ἀπὸ τὴν Συχάρ. Τότε ἡ Σαμαρείτιδα ἀφησε τὴν στάμνα της κι ἔτρεξε στὴν πόλι καὶ διηγήθηκε στοὺς κατοίκους ὅσα τῆς συνέβησαν στὸ πηγάδι. Πολλοὶ πίστεψαν καὶ κίνησαν νὰ ἔρθουν στὸν Χριστό.

Στὸ μεταξὺ οἱ μαθηταὶ παρακαλοῦσαν τὸν Κύριο νὰ φάη. Μὰ ἐκεῖνος εὐχαριστημένος, ποὺ φανέρωσε τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ στὴν Σαμαρείτιδα, τοὺς εἶπε: «Δικό μου φαγητὸ εἶναι νὰ κάνω τὸ θέλημα ἐκείνου ποὺ μ’ ἔστειλε καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργο ποὺ μοῦ ἀνέθεσε». Καὶ, ἐνῶ ἔλεγε αὔτά, ἔφτασαν πολλοὶ Σαμαρεῖτες καὶ Τὸν παρακαλοῦσαν νὰ μείνη μαζί τους, γιὰ νὰ Τὸν φιλοξενήσουν καὶ νὰ τοὺς διδάξῃ. ‘Ο Κύριος δέχτηκε κι ἐμεινε ἐκεῖ δύο μέρες καὶ κατόπιν ἔφυγε γιὰ τὴ Γαλιλαία.

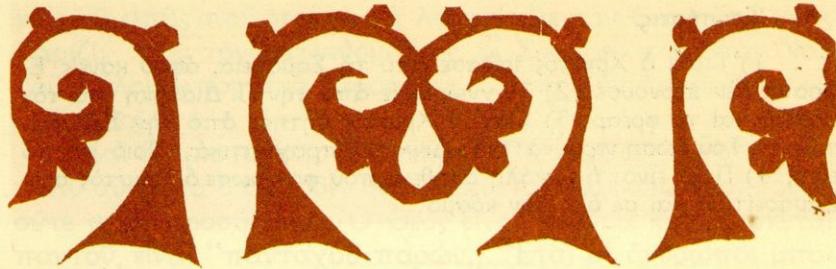
‘Απὸ τὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ στὴ Συχάρ πίστεψαν πολλοὶ Σαμαρεῖτες, οἱ ὅποιοι ὡμολογοῦσαν ὅτι Αὔτὸς εἶναι ὁ Σωτήρας τοῦ Κόσμου.

‘Η Σαμαρείτιδα, ἡ ὅποια συνωμίλησε μὲ τὸν Χριστό, εἶναι ἡ ἀγία Φωτεινή. Ἡ μνήμη της γιορτάζεται στὶς 26 Φεβρουαρίου καὶ τὴν Κυριακὴ τῆς Σαμαρείτιδας (πέμπτη Κυριακὴ μετὰ τὸ Πάσχα).

Ἐρωτήσεις.

1) Γιατί ὁ Χριστὸς πέρασε ἀπὸ τὴν Σαμάρεια, ἀφοῦ κανεὶς Ἐβραῖος δὲν περνοῦσε; 2) Τί γνωρίζετε ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκη γιὰ τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸ φρέαρ; 3) Γιατί ὁ Χριστὸς ζήτησε ἀπὸ τὴν Σαμαρείτιδα νὰ Τοῦ δώσῃ νερό νὰ πιῇ; Διψοῦσε πραγματικά; Ποιό σκοπὸ εἶχε; 4) Ποιά εἶναι ἡ μεγάλη ἀλήθεια ποὺ φανέρωσε ὁ Χριστὸς στὴ Σαμαρείτιδα καὶ σὲ ὅλο τὸν κόσμο;

ΣΤ. ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΖΩΗΣ, ΤΑ ΠΑΘΗ
ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

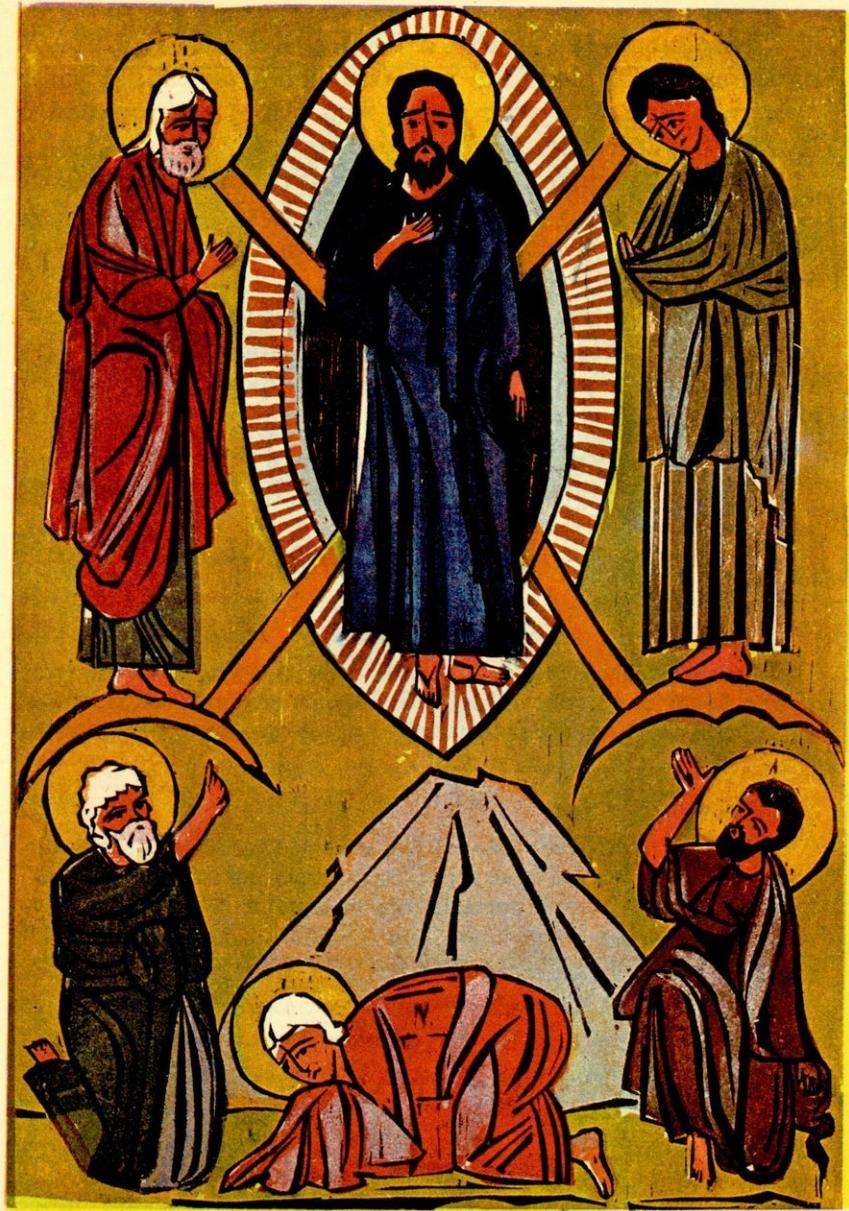
Χ 'Η Μεταμόρφωσι τοῦ Κυρίου.

Κάποτε ὁ Κύριος μὲ τοὺς μαθητάς Του βρέθηκε κοντά στὸ ὄρος Θαβώρ, λίγο ἔξω ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ. "Αφησε τοὺς ἄλλους μαθητὰς κάτω στοὺς πρόποδες τοῦ βουνοῦ, γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν, κι ἐκεῖνος, ἀφοῦ πῆρε μαζί Του τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη, ἀνέβηκε στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, γιὰ νὰ προσευχῇ.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Χριστὸς προσευχόταν, μεταμορφώθηκε, ἄλλαξε τελείως δηλαδὴ κατὰ τὸ σῶμα. Τὸ πρόσωπό Του ἔλαψε ὅπως ὁ ἥλιος καὶ τὰ φορέματά Του ἔγιναν κάτασπρα σὰν τὸ χιόνι. Τὴν ἴδια στιγμὴ παρουσιάστηκαν δίπλα Του οἱ δύο μεγάλοι Προφῆτες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἡλίας, καὶ ὅρχισαν νὰ μιλοῦν μαζί Του.

Τότε ὁ Πέτρος εἶπε στὸν Χριστό: «Κύριε, καλὰ εἶναι νὰ μείνωμε ἐδῶ.» Αν θέλησ, ἀς κάμωμε τρεῖς σκηνές, μιὰ γιὰ Σένα, μιὰ γιὰ τὸν Μωυσῆ καὶ μιὰ γιὰ τὸν Ἡλία». Τὰ εἶπε αὐτὰ ὁ Πέτρος, γιατὶ θυμήθηκε τὰ λόγια ποὺ τοὺς εἶχε εἰπεῖ λίγες ἡμέρες πρὶν¹ καὶ ἥθελε νὰ Τὸν προφυλάξῃ ἀπὸ τοὺς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους.

¹ "Οτι δηλαδή, ὅταν θ' ἀνέβαιναν στὰ 'Ιεροσόλυμα γιὰ τὸ Πάσχα, θὰ Τὸν ἔπιαναν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς, θὰ Τὸν ἔβριζαν, θὰ Τὸν ταπείνωναν καὶ τέλος θὰ Τὸν σταύρωναν.

‘Η μεταμόρφωσι τοῦ Κυρίου.

Ἐνῶ ἀκόμη ἔλεγε αὐτὰ ὁ Πέτρος, ἵνα διλόφωτο σύννε-
φο σκέπασε τὸν Χριστὸν καὶ τοὺς δύο Προφῆτες καὶ μιὰ φωνὴ
ἀκούστηκε μέσα ἀπὸ τὸ σύννεφο ποὺ ἔλεγε: «Αὗτὸς εἶναι ὁ
Γίος μου ὁ ἀγαπητός. Αὕτὸν ν' ἀκοῦτε».

Οταν οἱ μαθηταὶ ἀκουσαν αὐτὴν τὴν φωνήν, φοβήθηκαν
κι ἐπεσαν κάτω μὲ τὸ πρόσωπο στὴ γῆ. Τότε ὁ Χριστὸς πῆγε
κοντά τους, τοὺς ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τοὺς εἶπε: «Σηκω-
θῆτε καὶ μὴ φοβᾶστε».

Ἐκεῖνοι ἀνοιξαν τὰ μάτια τους, χωρὶς νὰ τοὺς θαμπώνη
πιὰ τὸ φῶς, καὶ δὲν εἶδαν κανέναν ἄλλο παρὰ μόνο τὸν Χρι-
στό. Ἡταν πάλι μόνοι τους μὲ τὸν Διδάσκαλό τους· καὶ σὲ
λίγο ἀρχισαν νὰ κατεβαίνουν μαζί Του ἀπὸ τὸ βουνό, εὐχα-
ριστημένοι γιὰ ὅσα εἶδαν καὶ ἀκουσαν. Στὸν δρόμο ὁ Χρι-
στὸς τοὺς εἶπε νὰ μὴν εἰποῦν σὲ κανένα τίποτε, πρὶν ἀναστη-
θῇ ἀπὸ τοὺς νεκρούς.

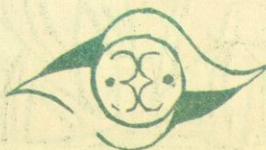
Ἡ Μεταμόρφωσι τοῦ Σωτῆρος γιορτάζεται στὶς 6 Αὐ-
γούστου.

*Ἀπολυτίκιο.

Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὅρει, Χριστὲ ὁ Θεός, δείξας τοῖς Μαθηταῖς
Σου τὴν δόξαν Σου, καθὼς ἡδύναντο. Λάμψον καὶ ἡμῖν τοῖς ἀμαρτω-
λοῖς τὸ φῶς Σου τὸ ἀῖδιον, πρεσβείας τῆς Θεοτόκου, Φωτοδότα,
δόξα Σοι».

*Ἐρωτήσεις.

- 1) Γιατί ὁ Χριστὸς πῆρε πάνω στὸ ὄρος μόνο τοὺς τρεῖς μα-
θητάς Του; 2) Τί ἥθελε ὁ Χριστὸς νὰ δείξῃ στοὺς μαθητάς μὲ τὴ Μετα-
μόρφωσί Του; 3) Ποιά ἡ σημασία τῆς παρουσίας τῶν δύο μεγάλων
Προφητῶν κατὰ τὴ Μεταμόρφωσι τοῦ Χριστοῦ; 4) Τί ἥταν ἔκεινο
ποὺ φόβησε καὶ θάμπωσε τοὺς τρεῖς μαθητάς κατὰ τὴ Μεταμόρφωσι;

Α Ἡ θριαμβευτικὴ εἰσοδος τοῦ Ἰησοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα.

“Εξι μέρες πρὶν ἀπὸ τὸ Πάσχα τῶν Ἐβραίων ὁ Χριστὸς ἦρθε στὴ Βηθανία. Ἐκεῖ φιλοξενήθηκε στὸ φιλικό Του σπίτι τοῦ Λαζάρου. Κατὰ τὸ δεῖπνο ἡ ἀδερφὴ τοῦ Λαζάρου, ἡ Μαρία, ἀλειψε τὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ μὲ πολύτιμο μύρο καὶ κατόπιν τὰ σκούπισε μὲ τὰ μαλλιά της, γιὰ νὰ δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνη της στὸν Χριστό, ποὺ ἀνάστησε τὸν ἀδερφό της.

Τὴν ἄλλη μέρα ξεκίνησε ὁ Ἰησοῦς μαζὶ μὲ τοὺς μαθητάς Του γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. Τοὺς ἀκολουθοῦσε καὶ πολὺς κόσμος.

“Οταν ἔφτασαν στὴ Βηθφαγή, ἔνα χωριουδάκι ἔξω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὁ Χριστὸς εἶπε σὲ δύο μαθητάς Του: «Πηγαίνετε στὸ χωριὸ ποὺ εἴναι ἀπέναντι σας. Ἐκεῖ, καθὼς θὰ μπαίνετε στὸ χωριό, θὰ βρῆτε δεμένο ἔναν πῶλον ὅνου (γαϊδουράκι), ποὺ στὴν πλάτη του ἄνθρωπος δὲν κάθησε ἀκόμη. Νὰ τὸν λύσετε καὶ νὰ τὸν φέρετε ἐδῶ. “Ἄν σᾶς ρωτήσῃ κανεὶς γιατί τὸν παίρνετε, νὰ εἰπῆτε ὅτι τὸν θέλει ὁ Κύριος».

Αὐτὸ κι ἔγινε. Σὲ λίγο γύρισαν οἱ μαθηταὶ μὲ τὸν πῶλον. “Εστρωσαν κατόπιν στὴν πλάτη του μερικὰ ροῦχα, κάθησε πάνω ὁ Χριστὸς καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα¹.

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ ἄλλοι ξένοι, ποὺ εἶχαν μαζευτῆ ἐκεῖ γιὰ τὴ γιορτὴ τοῦ Πάσχα, μόλις ἄκουσαν ὅτι ἔρχεται ὁ Χριστός, βγῆκαν νὰ Τὸν προϋπαντήσουν.

“Ἀλλοι ἀπ’ αὐτοὺς κρατοῦσαν στὰ χέρια τους βάια (κλαδιά) φοινίκων. Πολλοὶ ἀπὸ τὴ χαρά τους ἔστρωναν τὰ ροῦχα τους στὸν δρόμο, γιὰ νὰ περάσῃ πάνω ἀπ’ αὐτά· καὶ ἄλλοι ἔκοβαν κλαδιά ἀπὸ τὰ δέντρα καὶ τὰ ἔστρωναν στὸν δρόμο, ὅπως συνήθιζαν νὰ κάνουν στοὺς νικητάς.

Αὐτοὶ ὄλοι ἐνώθηκαν τώρα μ’ ἐκείνους ποὺ ἀκολουθοῦσαν τὸν Χριστὸ καὶ ὄλοι μαζὶ ἔψαλλαν ἐνθουσιασμένοι:

¹ Ἔτοι ἀλήθευε ἡ Προφητεία τοῦ Προφήτου Ζαχαρίᾳ: «Μή φοβᾶσαι Ἱερουσαλήμ· ἴδού ὁ βασιλιάς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πώλου ὅνου».

«'Ωσαννά τῷ νίῷ Δαυΐδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὄνόματι Κυρίου· ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις», τοῦτο σημαίνει «Σῶσε τὸν ἀπόγονο τοῦ Δαυΐδ· ἦς εἰναι εὐλογημένος ἐκεῖνος ποὺ ἔρχεται στ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ὁ Χριστός· σῶσε Τον, Θεέ, Σὺ ποὺ βρίσκεσαι στὸν οὐρανό¹».

Ο Κύριος προχωροῦσε ἀργὰ πάνω στὸ ταπεινὸ γαιδουράκι, χωρὶς νὰ δίνη σημασία σ' ὅλες ἐκεῖνες τὶς ἐκδηλώσεις. "Οταν ὅμως μερικοὶ Φαρισαῖοι Τοῦ εἶπαν νὰ συστήσῃ στοὺς ὀπαδούς Του νὰ πάψουν νὰ φωνάζουν, τοὺς εἶπε μὲ ἀγανάχτησι: «Κι' αὐτοὶ ἂν πάψουν, θὰ φωνάξουν οἱ πέτρες».

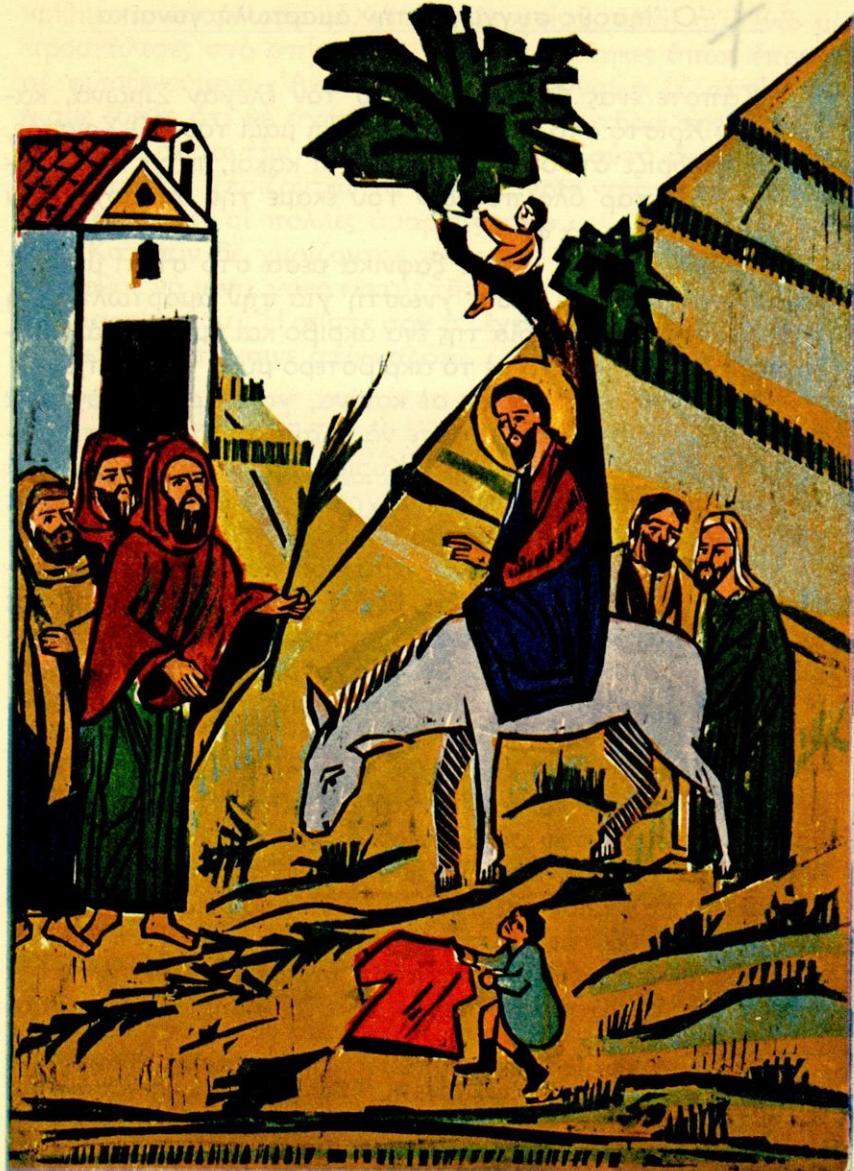
"Ἐτσι, ἀκολουθούμενος ὁ Κύριος ἀπ' ὅλο ἐκεῖνο τὸ ἐνθουσιασμένο πλῆθος, διέσχισε θριαμβευτικὰ τὴν Ἱερουσαλήμ, ὡσπου ἔφτασε στὸν Ναό. Ἐκεῖ μ' ἔνα φραγγέλιο (βούρδουλα) ἔδιωξε πρῶτα ὅλους τοὺς ἐμπόρους, ποὺ εἶχαν μεταβάλει τὸν Ἱερὸ χῶρο τοῦ Ναοῦ σ' ἐμπορικὸ κέντρο «οἴκον ἐμπορίου». Κατόπιν θεράπευσε ὅλους τοὺς ἀσθενεῖς ποὺ βρέθηκαν ἐκεῖ καὶ ἄρχισε νὰ διδάσκῃ.

"Ἐπειτα ἀπὸ τῇ θριαμβευτικῇ αὐτῇ ὑποδοχὴ τοῦ Χριστοῦ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δὲν μπόρεσαν νὰ συγκρατήσουν πιὰ τὴ μανία τους καὶ ἀποφάσισαν νὰ πιάσουν τὸν Χριστὸ τὸ ἴδιο ἐκεῖνο βράδυ. Δὲν τὸ ἀποτόλμησαν ὅμως, γιατὶ φοβήθηκαν τὸ ἐνθουσιασμένο πλῆθος, τὸ ὅποιο ἀκολουθοῦσε τὸν Χριστό. Τῇ θριαμβευτικῇ εἰσόδῳ τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα τὴν γιορτάζουμε τὴν Κυριακὴ πρὸ τοῦ Πάσχα καὶ ὀνομάζεται τῶν Βαΐων. Τὴν Κυριακὴ αὐτὴ μοιράζονται στοὺς Χριστιανοὺς καὶ βαΐα.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Γιατί ὁ Χριστὸς ἀνεβαίνει στὰ Ἱεροσόλυμα καθισμένος στὸν πῶλο τῆς ὄνου; 2) Ποιό εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς ὑποδοχῆς ποὺ κάνουν οἱ Ἰουδαῖοι στὸν Χριστό; 3) Ποὺ ὀφείλεται ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν Ἰουδαίων; 4) Πῶς οἱ Φαρισαῖοι εἶδαν τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Χριστοῦ; Ποιά εἶναι τὰ σχέδιά τους; Τὰ πραγματοποίησαν τότε; Γιατί;

¹ Γιατί πίστευαν μετὰ τὴν ἀνάστασι τοῦ Λαζάρου ὅτι ὁ Χριστὸς ἀνεβαίνει στὰ Ἱεροσόλυμα ὡς βασιλιάς, γιὰ νὰ πάρῃ ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους τὸν θρόνο τοῦ Δαυΐδ καὶ νὰ κάμη πάλι ἐλεύθερο καὶ δυνατὸ τὸ βασίλειο τοῦ Ἰσραήλ.

‘Η θριαμβευτική εἰσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

~~Χ~~ Ο Ἰησοῦς συγχωρεῖ τὴν ἄμαρτωλὴ γυναικα.

Κάποτε ἔνας Φαρισαῖος, ποὺ τὸν ἔλεγαν Σίμωνα, κάλεσε τὸν Χριστὸν στὸ σπίτι του νὰ φάῃ μαζί του. Ὁ Χριστός, ἀν καὶ γνώριζε ὅτι οἱ Φαρισαῖοι εἶναι κακοί, πῆγε στὸ σπίτι του· καί, παρ' ὅλο ποὺ δὲν Τοῦ ἔκαμε τὴν ὑποδοχὴ ποὺ ἔπρεπε¹, κάθησε νὰ φάῃ.

Ἐνῶ ἔτρωγαν, μπῆκε ξαφνικὰ μέσα στὸ σπίτι μιὰ γυναικα, ποὺ ἦταν σὲ ὅλους γνωστὴ γιὰ τὴν ἄμαρτωλὴ ζωὴ της. Κρατοῦσε στὰ χέρια της ἔνα ἀκριβὸ καὶ ὅμορφο (ἀλαβάστρινο) δοχεῖο γεμάτο μὲ τὸ ἀκριβότερο μύρο πού ὑπῆρχε.

Χωρὶς νὰ εἰπῇ τίποτε σὲ κανένα, γονάτισε μπρὸς στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ σιγανά. Μὲ τὰ δάκρυά της ἔβρεχε τὰ πόδια τοῦ Κυρίου καὶ τὰ σκούπιζε μὲ τὰ ξέπλεκα μακρύ μαλλιά της. Συγχρόνως τὰ φιλοῦσε συνεχῶς καὶ τ' ἄλειφε μὲ τὸ πανάκριβο μύρο.

‘Ο Κύριος, συγκινημένος ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴ δυστυχία τῆς ἄμαρτωλῆς γυναικας, δεχόταν τὶς περιποιήσεις της μὲ συμπάθεια, ἐνῶ ὁ Φαρισαῖος παρακολουθοῦσε μὲ ἀδιαφορία τὴν ἄμαρτωλὴ καὶ ἄρχισε ν' ἀγανακτῇ μέσα του, γιατὶ ὁ Χριστὸς δεχόταν τὶς περιποιήσεις μιᾶς τόσο ἄμαρτωλῆς γυναικας.

‘Ο Χριστός, ποὺ κατάλαβε τὴν στενοχώρια τοῦ Φαρισαίου, τὸν κάλεσε κοντά Του καὶ τοῦ εἶπε: «Σίμων, δύο ἀνθρωποι χρωστοῦσαν σὲ κάποιον ὁ ἔνας πολλὰ καὶ ὁ ἄλλος λίγα χρήματα· καί, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν νὰ τὰ ἐπιστρέψουν, ὁ δανειστὴς τὰ χάρισε καὶ στοὺς δύο. Πές μου ποιός ἀπὸ τοὺς δύο ὀδειλέτες θὰ τὸν ἀγαπήσῃ περισσότερο;».

«Νομίζω ὅτι θὰ τὸν ἀγαπήσῃ περισσότερο ἐκεῖνος στὸν δποῖον χάρισε τὰ περισσότερα», εἶπε ὁ Σίμων. «Σωστὰ ἀπο-

¹ Σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμά τους οἱ Ἐβραῖοι ὅσους καλοῦσαν στὸ σπίτι τους τοὺς τιμοῦσαν ἴδιαίτερα. Τοὺς φιλοῦσαν, ὅταν ἔμπαιναν στὸ σπίτι, τοὺς ἔπλεναν τὰ πόδια τους, ἔδιναν λάδι καὶ ἄλειφαν τὰ μαλλιά τους καὶ στὸ τραπέζι τοὺς ἔβαζαν νὰ καθήσουν στὴν καλύτερη θέσι.

κρίθηκες», ἐπανέλαβε δὲ Χριστός, ἔτσι εἶναι. «Καὶ σύ, ἐνῶ μὲν προσκάλεσες στὸ σπίτι σου, δὲν μοῦ φέρθηκες ὅπως ἐπρεπε σὲ φιλοξενούμενο. Ἀντίθετα αὐτὴ ἡ γυναῖκα μ' αὐτὸν ποὺ ἔκαμε ἔδειξε ὅτι μὲν ἀγάπησε πολὺ ως Σωτῆρα της καὶ πόθησε βαθύτατα τὴν συγχώρησί της. Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς σου λέω ὅτι τῆς χαρίζονται τὰ πολλὰ χρέη της, εἶναι δηλαδὴ συγχωρημένες οἱ πολλὲς ἀμαρτίες της».

Κατόπιν δὲ γυρίζοντας πρὸς τὴν γυναῖκα, ποὺ ἔξακολουθοῦσε νὰ μένῃ γονατιστή, τῆς εἶπε: «Εἶναι συγχωρημένες οἱ ἀμαρτίες σου. Ἡ πίστι σου σ' ἔχει σώσει. Μὲν ἥσυχη τὴν καρδιά σου πήγαινε στὸ καλό».

Ἐρωτήσεις.

- 1) Γιατί ὁ Χριστὸς πῆγε στὸ σπίτι ἐνὸς Φαρισαίου; 2) Γιατί ἡ ἀμαρτωλὴ κάνει τέτοιες περιποιήσεις στὸν Κύριο; 3) Γιατί ὁ Κύριος δέχεται τὶς περιποιήσεις μιᾶς τόσο ἀμαρτωλῆς; 4) Τί δείχνει τὴν εἰλικρινῆ μετάνοιά της;

X. Ο Ἰησοῦς ἐλέγχει τοὺς Φαρισαίους.

Ο Χριστὸς βρισκόταν καὶ πάλι στὸν Ναό. Εἶχε ἐπιστρέψει ἀπὸ τὴν Βηθανία, ὅπου εἶχε πάει μετὰ τὴν θριαμβευτικὴν εἰσοδο στὰ Ιεροσόλυμα. Ήταν περικυκλωμένος ἀπὸ πλῆθος κόσμου καὶ δίδασκε.

Ἐκεῖ ἦρθαν καὶ οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ μὲν διάφορες κουτοπόνηρες ἐρωτήσεις προσπαθοῦσαν νὰ Τὸν παρασύρουν σὲ συζήτησι. Ἡθελαν νὰ βροῦν τὴν κατηγορία ποὺ τοὺς χρειαζόταν, γιὰ νὰ Τὸν πιάσουν καὶ νὰ Τὸν θανατώσουν. Ο Χριστὸς ὅμως μὲν τὶς ἀπαντήσεις Του τοὺς ἀποστόλωσε καὶ τοὺς ἀνάγκασε νὰ σωπάσουν καταντροπιασμένοι· καὶ ἀγαναχτισμένοι γιὰ τὴν ὑποκρισία καὶ τὴν πονηρία τους στράφηκε πρὸς τὸ πλῆθος καὶ ἀρχισε νὰ μιλῇ κατὰ τῶν Φαρισαίων. Συμβούλεψε στὴν ἀρχὴ τὸν κόσμο νὰ προσέχῃ τοὺς Φαρισαίους, γιατὶ ἡ ζωὴ τους δὲν εἶναι σύμφωνη μὲ τὴ διδασκαλία τους. "Ἄλλα διδάσκουν καὶ ἄλλα κάνουν· εἶναι

ύποκριταί. "Αν κάποτε κάμουν κάτι καλό, τὸ κάνουν, γιὰ νὰ τοὺς ἴδῃ ὁ κόσμος καὶ νὰ τοὺς δοξάσῃ.

Κατόπιν, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς ἵδιους τοὺς Φαρισαῖους, τοὺς εἶπε σὲ τόνο αὐστηρό: «Οὐαὶ ὑμῖν, (ἀλλοίμονό σας δηλαδὴ) Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ύποκριταί, γιατὶ κάνετε μεγάλες προσευχές καὶ παρουσιάζεστε ὅτι προστατεύετε τὶς χῆρες καὶ τὰ ὄρφανά. "Ομως κατακλέβετε τὶς περιουσίες τους καὶ μὲ κάθε τρόπο τὶς ἀδικεῖτε.

'Ἀλλοίμονό σας, γιατὶ προσέχετε τὰ μικρὰ καὶ ἀσήμαντα πράγματα καὶ ἀδιαφορεῖτε γιὰ τὰ μεγάλα. Εἶστε ύποκριταί, γιατὶ παρουσιάζεστε τῷς τηρεῖτε τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ σεῖς πρῶτοι τὶς παραβαίνετε. 'Ἀλλοίμονό σας Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, γιατὶ μοιάζετε μὲ τάφους, οἱ δποῖοι εἰναι ἔξωτερικὰ ἀσβεστωμένοι, γιὰ νὰ φαίνωνται ὡραῖοι, ἀλλὰ μέσα εἶναι γεμάτοι ἀπὸ κόκκαλα πεθαμένων καὶ ἀκαθαρσίες κάθε εἴδους. "Ετσι κι ἐσεῖς ἀπέξω φαίνεστε στοὺς ἀνθρώπους δίκαιοι, ἀπὸ μέσα ὅμως εἶστε γεμάτοι ἀπὸ ύποκρισία καὶ ἀδικία. Εἶστε φίδια, ὁχιές, γεμάτα δηλητήριο.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ θὰ τιμωρηθῆτε πολὺ αὐστηρὰ ἀπὸ τὸν Θεό. "Ετσι θὰ πληρώσετε ὅχι μόνο τὶς δικές σας ἀμαρτίες, ἀλλὰ καὶ τὶς ἀμαρτίες τῶν προγόνων σας, οἱ δποῖοι στὴν ἐποχή τους σκότωσαν τόσους προφῆτες καὶ δικαίους».

'Αφοῦ εἶπε αὐτὰ ὁ Κύριος, βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὸν Ναὸ καὶ ἀνέβηκε μὲ τοὺς μαθητάς Του στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. 'Εκεὶ ἔμεινε τὴν ύπόλοιπη μέρα καί, ὅταν βράδυασε, κατέβηκε στὴ Βηθανία.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Ποιό ἦταν τὸ μεγαλύτερο ἐλάττωμα τῶν Φαρισαίων; 2) Πῶς παρουσιάζονται στὸν κόσμο; 3) Θυμηθῆτε τὸν Φαρισαῖο τῆς παραβολῆς. 4) Ἡταν δίκαιη ἡ ἀγανάκτησι τοῦ Χριστοῦ ἐναντίον τους;

5 Τὸ Ἀνώτατο Συμβούλιο καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα.

Στὴ Βηθανίᾳ δὲ Χριστὸς ἔμεινε ὅλη τὴν ἑπόμενη ἡμέρα (Μ. Τετάρτη), προετοιμάζοντας τοὺς μαθητάς Του γιὰ ὅσα ἐπρόκειτο νὰ πάθῃ. Ἐνῶ ὅμως δὲ Χριστὸς περνοῦσε ἥσυχα στὴ Βηθανίᾳ, στὴν Ἱερουσαλήμ οἱ ἔχθροι Του κάνουν τὸ κάθε τί, γιὰ νὰ βροῦν τρόπο νὰ Τὸν συλλάβουν καὶ νὰ Τὸν θανατώσουν.

Καί, γιὰ νὰ πάρουν ὀριστικὴ ἀπόφασι, κάλεσαν τὸ Μεγάλο Συνέδριο, τὸ ὅποιο ἦταν τὸ ἀνώτατο θρησκευτικὸ δικαστήριο τῶν Ἐβραίων. Ἀπετελεῖτο ἀπὸ 71 δικαστάς, ἀπὸ Ἀρχιερεῖς, Πρεσβυτέρους καὶ Γραμματεῖς, μὲ πρόεδρο τὸν Ἀρχιερέα τοῦ χρόνου ἐκείνου. Μαζεύτηκαν λοιπὸν στὸ σπίτι τοῦ Ἀρχιερέα Καϊάφα ὄλοι, ὅσοι ἀποτελοῦσαν τὸ Μεγάλο Συνέδριο. Ἐκεῖ ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς συζητήσεις ἀποφάσισαν ὅμοφωνα νὰ πιάσουν τὸν Χριστὸ καὶ νὰ Τὸν θανατώσουν. Μερικοὶ πρότειναν ν' ἀφήσουν νὰ περάσῃ τὸ Πάσχα, γιὰ νὰ μὴν ἔξεγερθῇ δὲ λαός, ποὺ ἦταν συγκεντρωμένος στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἦταν μὲ τὸ μέρος τοῦ Χριστοῦ.

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ὅμως, ἐνῶ ἀκόμη δὲν εἶχαν ἀποφασίσει ὀριστικὰ τὸ πότε νὰ Τὸν πιάσουν, παρουσιάστηκε δὲ Ἰούδας δὲ Ἰσκαριώτης καὶ τοὺς εἶπε: «Τί θέλετε νὰ μοῦ δώσετε, γιὰ νὰ σᾶς Τὸν παραδώσω ἐγώ!». Ἐκεῖνοι δέχτηκαν μὲ χαρὰ τὴν πρότασι τοῦ Ἰούδα, γιατὶ ἔτσι ἡ σύλληψι τοῦ Χριστοῦ θὰ γινόταν μὲ μεγάλη εύκολία καὶ τοῦ ὑποσχέθηκαν νὰ τοῦ δώσουν «τριάκοντα» ἀργύρια.

‘Ο Προδότης μαθητῆς δέχτηκε καὶ ἀνέλαβε νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ κρυφὰ τὴ νύχτα στὸ μέρος ποὺ θὰ βρισκόταν δὲ Χριστός, ὡστε νὰ Τὸν πιάσουν, χωρὶς νὰ πάρῃ εἰδησι δὲ λαός. Κατόπιν πῆρε τὰ «τριάκοντα» ἀργύρια τῆς προδοσίας κι’ ἔφυγε. Ἀπὸ τότε ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ φιβερό του ἔργο.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Ποιά ἐλατήρια ώδήγησαν τὸν Ἰούδα στὴ φοβερή πρᾶξι του;
- 2) Ὁ Χριστὸς ὡς καρδιογνώστης ἀσφαλῶς ἤξερε τὸν χαρακτῆρα καὶ τὶς διαθέσεις τοῦ Ἰούδα: γιατί τὸν διατηροῦσε ὡς μαθητὴ Του; 3) Βλέπετε ποῦ μπορεῖ νὰ φτάσῃ ἐνας φιλάργυρος;

~~X~~ **Ο Μυστικὸς Δεῖπνος καὶ ἡ παράδοσι τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας.**

“Οταν ξημέρωσε ἡ πέμπτη μέρα τῆς Ἐβδομάδας, (Μ. Πέμπτη), ἡ ὁποία ἦταν ἡ πρώτη μέρα τοῦ Πάσχα τῶν Ἐβραίων, οἱ μαθηταὶ ρώτησαν τὸν Χριστὸ ποῦ θέλει νὰ Τοῦ ἔτοιμάσουν νὰ φάη τὸ Πάσχα.

Ἐκεῖνος τότε εἶπε στὸν Πέτρο καὶ στὸν Ἰωάννη: «Πηγαίνετε στὰ Ἱεροσόλυμα. «Οταν θὰ μπαίνετε στὴν πόλι, θὰ συναντήσετε ἐναν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος θὰ κρατῇ στὸ χέρι του μιὰ στάμνα μὲ νερό. Νὰ τὸν ἀκολουθῆστε καὶ στὸ σπίτι ποὺ θὰ μπῇ νὰ εἰπῆτε στὸν οἰκοδεσπότη: “‘Ο Διδάσκαλος θέλει νὰ φάη τὸ Πάσχα μὲ τοὺς μαθητάς Του στὸ σπίτι σου,,. Ἐκεῖνος θὰ σᾶς δείξῃ τὸ ἐπάνω πάτωμα (τὸ ἀνώγιο) τοῦ σπιτιοῦ του, ποὺ είναι στρωμένο, ἔτοιμο. Ἐκεῖ νὰ ἔτοιμάσετε τὸ δεῖπνο γιὰ τὸ Πάσχα¹».

Οἱ μαθηταὶ ἔκαμαν, ὅπως τοὺς εἶπε ὁ Κύριος, καὶ ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἔτοιμασαν ὅ,τι χρειαζόταν. Τὸ φαγητὸ κατὰ τὴ συνήθεια τῶν Ἐβραίων θ’ ἀρχίζε μετὰ τὴ δύσι τοῦ ἡλίου.

“Οταν βράδυασε, ἥρθε καὶ ὁ Χριστὸς μὲ τοὺς ὑπόλοιπους μαθητάς, καὶ, ἀφοῦ κάθησαν ὅλοι στὸ τραπέζι, ὁ Χριστὸς εἶπε: «Εἶχα μεγάλη ἐπιθυμία νὰ φάγω αὐτὸ τὸ Πάσχα μαζί σας, πρὶν πεθάνω».

Προτοῦ ἀρχίσῃ ὅμως τὸ φαγητό, ὁ Χριστὸς σηκώθηκε,

¹ Ἡ Κυρίως γιορτὴ τοῦ Πάσχα ἐκείνη τὴ χρονιὰ ἔπεφτε Σάββατο. Ἐπομένως τὸ ἀρνὶ ἔπερπε νὰ φαγωθῇ τὴν Παρασκευὴ τὸ βράδυ. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Κύριος τὴν Παρασκευὴ θὰ ἦταν σταυρωμένος, θέλησε νὰ φᾶνε τὸ Πασχαλινὸ δεῖπνο τὴν Πέμπτη τὸ βράδυ.

ζώστηκε μιὰ πετσέτα, πῆρε στὰ χέρια Του μιὰ λεκάνη κι ἔνα κανάτι μὲ νερὸ καί, γιὰ νὰ τοὺς δείξῃ ὅτι πρέπει νὰ εἰναι ταπεινοί, ἀρχισε μὲ τὴ σειρὰ νὰ τοὺς πλένη τὰ πόδια καὶ νὰ τὰ σκουπίζῃ μὲ τὴν πετσέτα ποὺ ἥταν ζωσμένος. "Οταν ἔφτασε στὸν Πέτρο, ἐκεῖνος ἀρνήθηκε νὰ δεχτῇ νὰ τοῦ πλύνη ὁ Κύριος τὰ πόδια του.

"Οταν ὅμως ὁ Κύριος τοῦ εἶπε ὅτι, ἀν δὲν δεχτῇ νὰ τοῦ πλύνη τὰ πόδια, παύει νὰ εἰναι μαθητής Του, δέχτηκε καὶ τοῦ εἶπε μὲ λαχτάρα: «Πλύνε μου, Κύριε, ὅχι μόνο τὰ πόδια ἀλλὰ καὶ τὰ χέρια καὶ τὸ κεφάλι». «Δὲν χρειάζεται ἄλλος καθαρισμὸς», τοῦ εἶπε ὁ Κύριος, «είστε καθαροὶ ἀλλ' ὅχι ὅλοι!».

'Αφοῦ ἔπλυνε τὰ πόδια ὅλων, κάθησε πάλι στὸ τραπέζι καὶ μὲ κάποια ψυχικὴ ταραχὴ τοὺς εἶπε: «Ἄληθεια σᾶς λέγω ὅτι ἔνας ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ προδώσῃ». Οἱ μαθηταὶ ἀναστατώθηκαν ἀπὸ τ' ἀπίστευτα αὐτὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀρχισαν νὰ τὸν ρωτοῦν ὁ καθένας χωριστά: «Κύριε, μήπως εἴμαι ἐγώ;». Ἐπειδὴ ὁ Κύριος δὲν ἀπαντοῦσε, ὁ Ἰωάννης, ὁ πιὸ ἀγαπημένος μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ἔσκυψε στὸ αὐτὶ τοῦ Κυρίου καὶ Τὸν ρώτησε κρυφά: «Κύριε, ποιός εἰναι;».

'Ο Χριστὸς τοῦ εἶπε: «εἰναι ἐκεῖνος στὸν ὄποιον θὰ δώσω ἔνα κομμάτι ψωμιοῦ βουτηγμένο στὸν ζωμό». Καὶ πραγματικά, ἀφοῦ βούτηξε στὸ πιάτο μὲ τὸν ζωμὸ ἔνα κομμάτι ψωμί, τὸ ἔδωσε στὸν Ἰούδα καὶ τοῦ εἶπε: «ὅ, τι ἔχεις νὰ κάμης κάμε το τὸ γρηγορώτερο». 'Ο Ἰούδας τότε σηκώθηκε ἀμέσως κι ἔφυγε. Πῆγε κατ' εὐθεῖαν στοὺς Ἀρχιερεῖς γιὰ τὴν προδοσία τοῦ Χριστοῦ.

Κατόπιν ὁ Χριστός πῆρε κι εὐλόγησε τὸ ψωμί ποὺ ἥταν ἐπάνω στὸ τραπέζι καί, ἀφοῦ τὸ ἔκοψε σὲ κομμάτια, τὸ μοίρασε στοὺς μαθητὰς λέγοντας: «Λάβετε, φάγετε· τοῦτο ἔστι (=εἰναι) τὸ σῶμα μου· τοῦτο νὰ κάνετε καὶ σεῖς, γιὰ νὰ μὲ θυμᾶστε». Ἐπειτα πῆρε τὸ ποτήρι μὲ τὸ κρασὶ καί, ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸν Θεό, τὸ πρόσφερε στοὺς μαθητὰς Του λέγοντας: «Πίετε ἀπ' αὐτὸ ὅλοι· τοῦτο εἰναι τὸ αἷμα μου τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, ποὺ χύνεται γιὰ σᾶς καὶ γιὰ ὅλους».

"Ἐτσι ὁ Χριστὸς παρέδωσε τὸ μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας, τὸ ὄποιο ἡ Ἔκκλησία μας ἔξακολουθεῖ νὰ ἐπαναλαμ-

βάνη μέχρι σήμερα γιὰ τὴν ἀνάμνησι τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴ σωτηρία τῶν ψυχῶν μας.

Ἐρωτήσεις.

1) Τί δίδαξε ὁ Χριστὸς μὲ τὸ πλύσιμο τῶν ποδιῶν τῶν μαθητῶν Του; 2) Ἀσφαλῶς ἐπλυνε καὶ τὰ πόδια τοῦ Ἰούδα. Πῶς σᾶς φαίνεται τοῦτο; Πῶς χαρακτηρίζετε τὸν Ἰούδα; 3) Τί συμβολίζει ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος ποὺ χρησιμοποιοῦμε κατὰ τὴ θεία Εὐχαριστία; 4) Γιατὶ ἐπαναλαμβάνομε σὲ κάθε λειτουργία τὸ μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας;

X Ἡ ἀγωνία τοῦ Κυρίου στὴ Γεθσημανῆ
καὶ ἡ σύλληψί Του.

Μετὰ τὸ φαγητὸ ὁ Χριστὸς ἔδωσε στοὺς μαθητάς Του τὶς τελευταῖς Του συμβουλές καὶ τοὺς εἶπε. «Ολίγον καιρὸ ἀκόμη θὰ εἴμαι μαζί σας. Σὲ λίγο σᾶς ἀποχωρίζομαι. Σᾶς ἀφήνω ὅμιως μιὰ καινούργια ἐντολή, ν' ἀγαπᾶτε ὁ ἔνας τὸν ἄλλο, ὃπως σᾶς ἀγάπησα ἐγώ. Μόνο μὲ τὴν ἀγάπη θὰ ξεχωρίζετε ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ὅτι εἰστε μαθηταί μου».

Τότε ὁ Πέτρος τὸν διέκοψε καὶ τοῦ εἶπε: «Κύριε, ὃπου καὶ ἀν πᾶς, θὰ ἔρθω μαζί Σου καὶ θὰ θυσιάσω γιὰ Σένα ἀκόμη καὶ τὴ ζωὴ μου». Καὶ ὁ Χριστὸς τοῦ ἀπάντησε: «Πέτρε, Πέτρε, ἀλήθεια σοῦ λέγω ὅτι ἀπόψε, πρὶν λαλήσῃ ὁ πετεινός, θὰ μὲ ἀρνηθῆς τρεῖς φορές».

Ἐπειδὴ καὶ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ φάνηκαν στενοχωρημένοι, τοὺς εἶπε νὰ μὴ λυποῦνται, ποὺ θὰ μείνουν μόνοι, γιατὶ θὰ εῖναι πάντοτε κοντά τους καὶ θὰ τοὺς προστατεύῃ καὶ θὰ τοὺς στείλῃ τὸ «Ἄγιον Πνεῦμα, γιὰ νὰ τοὺς φωτίζῃ καὶ νὰ τοὺς δίνῃ δύναμι. Τέλος προσευχήθηκε στὸν Θεὸν γιὰ τοὺς μαθητάς Του καὶ Τὸν παρακάλεσε νὰ τοὺς φυλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀμαρτία καὶ νὰ τοὺς ἔχῃ ἐνωμένους.

Μετὰ τὴν προσευχὴν πῆρε τοὺς ἔνδεκα μαθητὰς καὶ πῆγε στὸν κῆπο Γεθσημανῆ, ποὺ ἦταν στοὺς πρόποδες τοῦ ὄρους

Τὸ φίλημα τοῦ Ἰούδα.

τῶν Ἐλαιῶν. Ἀφῆσε τοὺς ἄλλους μαθητὰς στὴν εἰσόδῳ τοῦ κήπου καὶ, ἀφοῦ πῆρε μαζί Του τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη, προχώρησε λυπημένος μέσα στὸν κήπο, γιὰ νὰ προσευχηθῇ.

Ἐκεῖ τοὺς εἶπε: «Ἡ ψυχὴ μου εἶναι περίλυπη μέχρι θανάτου. Μείνετε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνῆστε μαζί μου». Καὶ, ἀφοῦ προχώρησε μόνος Του ἀκόμη λίγο, ἔπεισε μὲ τὸ πρόσωπο στὴ γῆ καὶ μὲ πόνο καὶ ἀγωνία ἅρχισε νὰ προσεύχεται καὶ νὰ λένε: «Πάτερ μου, ἂν εἶναι δυνατό, ἃς μὴ πιῶ αὐτὸ τὸ πο-

τήρι τοῦ θανάτου. 'Αλλ' ὅμως ἀς μὴ γίνη, ὅπως ἔγώ θέλω,
ἀλλὰ ὅπως θέλεις 'Εσύ».

"Υστερα γύρισε στοὺς τρεῖς μαθητὰς καὶ τοὺς βρῆκε νὰ
κοιμοῦνται. Τοὺς ξύπνησε καὶ εἶπε στὸν Πέτρο: «Δὲν μπορέ-
σατε οὔτε μιὰ ὥρα ν' ἀγρυπνήσετε μαζί μου. Ξαγρυπνᾶτε
καὶ προσεύχεστε, γιὰ νὰ μὴν πέσετε σὲ πειρασμό. Τὸ μὲν
πνεῦμα εἶναι πρόθυμο, ἀλλὰ τὸ σῶμα εἶναι ἀσθενές». Καὶ
κατόπιν πῆγε πάλι νὰ προσευχῇ.

Μὰ ὅταν ξαναγύρισε, τοὺς βρῆκε πάλι νὰ κοιμοῦνται
βαριά. Τοὺς ἄφησε καὶ πῆγε γιὰ τρίτη φορὰ νὰ προσευχῇ. Ζητοῦ-
στηκαν φωνὲς καὶ φάνηκαν ἀπὸ μακριὰ φῶτα νὰ ἔρχωνται
πρὸς τὸν κῆπο. 'Ἐπέστρεψε ἀμέσως στοὺς μαθητὰς Του. Τοὺς
βρῆκε καὶ πάλι νὰ κοιμοῦνται καὶ τοὺς εἶπε: «Κοιμᾶστε λοι-
πὸν καὶ ἀναπαύεστε' νὰ ἔφτασε ἡ ὥρα, ποὺ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ
θὰ παραδοθῇ στὰ χέρια τῶν ἀμαρτωλῶν. Σηκωθῆτε νὰ πη-
γαίνωμε' νά, ἔρχεται ἐκεῖνος ποὺ θὰ μὲ ταραδώσῃ».

Τρομαγμένοι ἐκεῖνοι τινάχτηκαν ἐπάνω καὶ ἀκολού-
θησαν τὸν Κύριο, ποὺ βάδιζε ἀποφασιστικὰ πρὸς τὴν εἰσοδο
τοῦ κήπου, ὅπου ἦταν καὶ οἱ ἄλλοι μαθηταί.

Στὸ μεταξὺ ἔφτασε ὁ Ἰούδας μὲ πολλοὺς ὑπηρέτες καὶ
στρατιῶτες, τοὺς ὅποίους τοῦ εἶχαν δώσει οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ Γραμματεῖς. "Ολοι κρατοῦσαν στὰ χέρια τους φανάρια,
λαμπάδες καὶ διάφορα ὅπλα.

'Ο Χριστὸς προχώρησε μπρὸς ἀπὸ τοὺς φοβισμένους
μαθητὰς καὶ τοὺς ρώτησε: «Ποιὸν ζητεῖτε;». «Τὸν Ἰησοῦ τὸν
Ναζωραῖο», ἀποκρίθηκαν ἐκεῖνοι. «Ἐγὼ εἴμαι», εἶπε μὲ θάρ-
ρος ὁ Ἰησοῦς.

Τὴν ἴδια ἀκριβῶς στιγμὴ πλησίασε καὶ ὁ Ἰούδας, ὁ ὀ-
ποῖος Τοῦ εἶπε: «Χαῖρε, Ραββί (=Διδάσκαλε)», καὶ Τὸν φίλη-
σε. 'Ο Κύριος πρόλαβε καὶ τοῦ εἶπε: «Ἰούδα, μὲ φίλημα παρα-
δίδεις τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ;». Καὶ ἀμέσως οἱ στρατιῶτες περι-
κύκλωσαν τὸν Κύριο καὶ Τὸν ἔπιασαν.

Οἱ μαθηταί, μόλις εἶδαν νὰ πιάνουν τὸν διδάσκαλό τους,
ἀγανάχτησαν καὶ θέλησαν νὰ τοὺς χτυπήσουν. 'Ο Πέτρος
μάλιστα, γιὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν Κύριο, ἔβγαλε τὸ μαχαίρι

του κι ἔκοψε τὸ δεξιὸν αὐτὶ ἐνὸς ὑπηρέτη τοῦ Ἀρχιερέα, ποὺ τὸν ἔλεγαν Μάλχο. Ὁ Κύριος μάλωσε τὸν Πέτρο γιὰ τὴν πρᾶξι του αὐτῆς καὶ ἀμέσως ἔπιασε τὸ αὐτὸν δούλου καὶ τὸν θεράπευσε.

Κατόπιν εἶπε στὸ ἔξαγριωμένο πλῆθος: «Σὰ νὰ ἥμουν ληστὴς βγήκατε μὲ μαχαίρια καὶ ρόπαλα νὰ μὲ πιάσετε. Δὲν μὲ πιάνατε φανερά, ὅταν κάθε μέρα ἥμουν μαζί σας καὶ διδασκα στὸν Ναό».

Ἡταν πιὰ περασμένα μεσάνυχτα· οἱ στρατιῶτες, ἀφοῦ ἔδεσαν τὸν Χριστό, Τὸν ὡδήγησαν στὸν Ἀρχιερέα, ποὺ περίμενε νὰ Τὸν δικάσῃ.

Οἱ μαθηταί Του φοβήθηκαν καὶ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη διασκορπίστηκαν. Μόνο ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἀκολούθησαν μέσα στὸ πλῆθος, γιὰ νὰ ίδουν τὸ τέλος.

Ἐρωτήσεις.

1) Τί μᾶς διδάσκει ἡ προσευχὴ τοῦ Κυρίου; «Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἔστι, παρελθέτω ἀπ’ ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἔγω θέλω, ἀλλ’ ὡς σύ». (Ματ. 26, 42). Δηλ. «Πατέρα μου, ἂν είναι δυνατό, ἃς περάσῃ ἀπὸ ἐμένα (ἢς μὴ πιῶ) τὸ ποτήρι τοῦτο (τοῦ θανάτου)· ἀλλ’ ὅμως ἃς μὴ γίνη, ὅπως ἔγω θέλω, ἀλλ’ ὅπως θέλεις Σύ».

Χ. Ἡ δίκη τοῦ Κυρίου.

Ἀπὸ τὴ Γεθσημανῆ οἱ στρατιῶτες ἔφεραν τὸν Χριστὸ δεμένο πρῶτα στὸ σπίτι τοῦ "Αννα. Ὁ "Αννας ἦταν Ἀρχιερέας τὰ προηγούμενα χρόνια. Ἐξακολουθοῦσε ὅμως νὰ ἔχῃ μεγάλη δύναμι στὸν λαό, γιατὶ ἦταν πολὺ πλούσιος καὶ πεθερὸς τοῦ Καϊάφα. Ὁ Καϊάφας ἦταν Ἀρχιερέας ἐκεῖνο τὸν Χρόνο. Ὁ "Αννας ἀμέσως ἀρχισε νὰ ρωτᾶ τὸν Χριστὸ γιὰ τοὺς μαθητάς Του καὶ τὴ διδασκαλία Του. Ὁ Κύριος ὅμως τοῦ ἀπάντησε ὅτι, ὅλα ὅσα δίδαξε, τὰ εἶπε φανερὰ στὸν λαό καὶ μπορεῖ νὰ ρωτήσῃ ἐκείνους ποὺ τ' ἄκουσαν. Τὴν ἀπάντησι αὐτῇ τοῦ Κυρίου ἔνας ὑπηρέτης τοῦ "Αννα τὴ νόμισε ἀσεβῆ γιὰ τὸν Ἀρχιερέα καὶ ράπισε (σκαμπίλισε) τὸν Χριστό.

‘Ο Κύριος, χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν ψυχραιμία Του, τοῦ εἶπε:
«Ἐὰν εἴπα κανένα κακό, νὰ μοῦ εἰπῆς ποιὸ είναι τὸ κακὸ αὐτό.
“Αν ὅμως μίλησα σωστά, τότε γιατί μὲ δέρνεις;».

‘Ο Αννας δὲν προχώρησε νὰ ἔξετάσῃ τίποτε ἄλλο (δὲν εἶχε καὶ δικαίωμα) καὶ διέταξε νὰ ὀδηγήσουν τὸν Χριστὸ στὸν Ἀρχιερέα Καϊάφα, ὃπου θὰ γινόταν ἡ ἐπίσημη ἀνάκρισι καὶ ἡ δίκη τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸ Μεγάλο Συνέδριο¹. Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου ἦταν ὁ Ἀρχιερέας Καϊάφας καὶ τὸ εἶχε συγκαλέσει στὸ σπίτι του ἀπὸ νωρὶς καὶ περίμεναν.

Μόλις λοιπὸν ἔφεραν τὸν Χριστό, ἡ δίκη ἀρχισε ἀμέσως (ὅς ἦταν νύχτα καὶ σύμφωνα μὲ τὸν Νόμο ἀπαγορευόταν). Πάρουσιάστηκαν τότε διάφοροι ψευδομάρτυρες, οἱ ὅποιοι κατέθεσαν ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ οἱ κατηγορίες τους δὲν ἦταν σοβαρὲς καὶ τὸ δικαστήριο δὲν μποροῦσε νὰ Τὸν δικάσῃ σὲ θάνατο. Στὸ τέλος βρέθηκαν δύο ψευδομάρτυρες, οἱ ὅποιοι Τὸν κατηγοροῦσαν ὅτι μιὰ μέρα Τὸν ἀκουσαν νὰ λέη ὅτι μπορεῖ νὰ γκρεμίσῃ τὸν Ναὸ καὶ σὲ τρεῖς ἡμέρες νὰ τὸν ξαναφτειάσῃ.

‘Ο Χριστὸς πραγματικὰ τὸ εἶπε αὐτό, ἀλλὰ ἐννοοῦσε τὸν θάνατό Του καὶ τὴν τριήμερη Ἀνάστασί Του καὶ ὅχι τὸν Ναὸ τοῦ Σολομῶντος. Τότε ὁ Καϊάφας Τοῦ εἶπε: «Ἀκοῦς τί σὲ κατηγοροῦν; Τί ἔχεις ν' ἀπαντήσῃς?». ‘Ο Κύριος ὅμως δὲν ἔδωσε καμμιὰ ἀπάντησι. Καὶ ὁ Καϊάφας, ἐπειδὴ ἥθελε ὀπωσδήποτε νὰ καταδικάσῃ τὸν Χριστὸ σὲ θάνατο, σηκώθηκε ὅρθιος καὶ μπρὸς σὲ ὅλους Τοῦ εἶπε θυμωμένος: «Σ' ἔξορκίζω στ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, νὰ μᾶς εἰπῆς ἂν Σὺ είσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ». Καὶ ὁ Κύριος τοῦ ἀπάντησε: «Ναί, ἔγὼ είμαι».

‘Ο Καϊάφας, ὅταν ἀκουσε τὴν ἀπάντησι τοῦ Χριστοῦ, ἔκαμε πῶς ἀγανάχτησε, ἔσχισε ὑποκριτικὰ τὰ ροῦχα του καὶ εἶπε δυνατά: «Αὐτὸς βλαστήμησε, ἀφοῦ ὡνόμασε τὸν ἔαυτόν του Υἱὸν τοῦ Θεοῦ· δὲν μᾶς χρειάζονται μάρτυρες. “Ολοι σεῖς”, εἶπε στὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου, «ἀκούσατε τὴν βλασφημία αὐτή, ποιά είναι τὸ γνώμη σας?». Καὶ ὅλοι, ποὺ

¹ Ἱδὲ σελίδα 95.

ῆταν ἀπὸ πρὸν συνεννοημένοι, τοῦ ἀπάντησαν ὅτι εἶναι ἔνοχος θανάτου.

Μετὰ τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασι τοῦ Συνεδρίου οἱ στρατιῶτες ἔφεραν τὸν Χριστὸν στὴν αὐλή. Ἐκεῖ ἄλλοι ἀπὸ τὸν ὄχλον ἔφτυναν στὸ πρόσωπο καὶ ἄλλοι τοῦ σκέπαζαν τὰ μάτια καὶ τὸν χτυποῦσαν καὶ τοῦ ἔλεγαν: «Προφήτεψε, Χριστέ, ποιός σὲ χτύπησε;». «Ολοὶ δὲ μαζὶ τὸν ἔβριζαν, τὸν βλαστημοῦσαν καὶ τὸν περιέπαιζαν. Οὐκέτι δέ τις ἤταν τὸν ὄφελον τοῦ ζωῆς, οὐδὲ τὸν τέλος τοῦ ζωῆς.

Τέλος τὸν πῆγαν στὴ φυλακή, ὡσότου νὰ ξημερώσῃ.

Χ Ἡ ἄρνησι τοῦ Πέτρου, ἡ μετάνοιά του
καὶ τὸ τέλος τοῦ Ιούδα.

Εἶδαμε ὅτι ὁ Πέτρος μὲ τὸν Ἰωάννη ἀκολούθησαν τὸν Χριστό. «Οταν ἔφτασαν στὸ σπίτι τοῦ Ἀρχιερέα Ἀννα, τὸν Ἰωάννη, ἐπειδὴ ἦταν γνωστός, τὸν ἄφησαν νὰ μπῆ στὴν αὐλή· ἐνῶ τὸν Πέτρο δὲν τὸν ἄφησαν κι ἔμεινε ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλόπορτα τοῦ σπιτιοῦ· ὁ Ἰωάννης τότε παρακάλεσε τὴν θυρωρὸ κι ἐκείνη τὸν ἄφησε νὰ μπῆ.

Καθὼς ὅμως τὸν εἶδε φοβισμένο, τὸν ρώτησε: «Μήπως καὶ σὺ εἶσαι κανένας ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ;». «”Οχι”, εἶπε ὁ Πέτρος, «δὲν εἰμαι» καὶ προχώρησε πρὸς τὴν αὐλή. Ἐκεῖ οἱ στρατιῶτες καὶ οἱ ὑπηρέτες τοῦ Ἀρχιερέα εἶχαν ἀνάψει φωτιὰ καὶ ζεσταίνονταν. Κοντά τους κάθησε καὶ ὁ Πέτρος, γιὰ νὰ ζεσταθῇ. Ἐκεῖ μιὰ ὑπηρέτρια τοῦ Ἀρχιερέα, ἀφοῦ τὸν κοίταξε καλά, τοῦ εἶπε: «Καὶ σὺ ἡσουν μᾶζι μὲ τὸν Ναζωραῖο;». Ὁ Πέτρος καὶ πάλι ἀρνήθηκε καὶ εἶπε ταραγμένος: «Δὲν Τὸν γνωρίζω, οὔτε καταλαβαίνω τί μοῦ λέσ».

Τότε τὸν πλησίασε ἔνας ὑπηρέτης τοῦ Ἀρχιερέα, συγγενὴς τοῦ Μάλχου, καὶ μπρὸς σὲ ὅλους τοὺς ἄλλους τοῦ εἶπε: «Τί μᾶς λέσ, ἐγώ σὲ εἶδα στὸν κῆπο μᾶζι Του».

‘Ο Πέτρος τότε ταράχτηκε περισσότερο καὶ ἄρχισε νὰ καταριέται καὶ νὰ ὀρκίζεται ὅτι δὲν ξέρει τὸν ἀνθρώπο αὐτόν.

Δὲν πρόλαβε ὅμως νὰ τελειώσῃ τὶς κατάρες καὶ τοὺς ὄρκους του καὶ λάλησε ὁ πετεινός. Τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ἐκείνη εἶχε τελειώσει ἡ ἀνάκρισι καὶ οἱ στρατιῶτες ἔφεραν τὸν Χριστὸ ἔξω. Περνώντας ὁ Χριστὸς ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν Πέτρο, τὸν κοίταξε μὲ παράπονο. Ἀμέσως τότε ὁ Πέτρος θυμήθηκε τὰ λόγια τοῦ διδασκάλου του, ὅτι «πρὶν λαλήσῃ ὁ πετεινός, θὰ μὲ ἀρνηθῆς τρεῖς φορές». Βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλόπορτα κι ἔκλαψε πικρὰ μετανοιωμένος γιὰ τὸ ἀμάρτημά του.

‘Ο ἄλλος μαθητὴς τοῦ Κυρίου, ὁ προδότης Ἰούδας, ὅταν ἔμαθε ὅτι ὁ Χριστὸς καταδικάστηκε σὲ θάνατο, μετανοιωμένος γιὰ τὴν προδοσία, ἐπέστρεψε τὰ «τριάκοντα» ἀργύρια στοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ πρεσβυτέρους καὶ τοὺς εἶπε: «Αμάρτησα, γιατὶ σᾶς παρέδωσα ἔναν ἀθῶο», κι ἐκεῖνοι ἀποκρίθηκαν ψυχρά καὶ ἀδιάφορα: «Τί μᾶς μέλει ἐμᾶς. Σύ θὰ δώσης λόγο (θὰ τιμωρηθῆς) γι’ αὐτό».

Ο Ιούδας ἐπιστρέφει τὰ τριάκοντα ἀργύρια.

‘Ο ‘Ιούδας τότε ἀπελπισμένος πῆγε στὸν Ναό, πέταξε τ’ ἀργύρια κι ἔφυγε τρέχοντας. Δὲν πῆγε νὰ κλάψῃ καὶ νὰ ζητήσῃ συγχώρησι ἀπὸ τὸν ἀνεξίκακο Κύριο, ἀλλὰ βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι καὶ κρεμάστηκε ἀπὸ ἕνα δέντρο μ’ ἕνα σχοινί.

Οἱ Ἀρχιερεῖς τὰ χρήματα ποὺ ἐπέστρεψε ὁ ‘Ιούδας δὲν τὰ ἔβαλαν στὸ ταμεῖο τοῦ Ναοῦ, γιατὶ ἀποτελοῦσαν τὴν τιμὴ τοῦ ἀθώου αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Μὲ αὐτὰ ἀγόρασαν τὸ χωράφι ἐνὸς κεραμοποιοῦ, γιὰ νὰ θάβουν τοὺς ξένους. Τὸ χωράφι αὐτὸ ἀπὸ τότε ὠνομάστηκε «ἀγρὸς αἵματος».

Ἐρωτήσεις.

Νὰ Συγκρίνετε τὴ στάσι καὶ τὴ συμπεριφορὰ τῶν δύο μαθητῶν.
α) Τί σᾶς κάνει ἐντύπωσι; β) Τί δὲν θυμήθηκε ὁ ‘Ιούδας;

~~10~~ ‘Ο Κύριος πρὸ τοῦ Πιλάτου.

Πρωὶ - πρωὶ τὴν Παρασκευὴ (Μ. Παρασκευὴ) τὰ μέλη τοῦ Μεγάλου Συνεδρίου μὲ τοὺς ἕδιους ψευδομάρτυρες ἔκαμαν τυπικὰ τὴ δίκη καὶ καταδίκασαν τὸν Χριστὸ σὲ θάνατο¹.

Ἀμέσως κατόπιν Τὸν ὡδῆγησαν στὸ Πραιτώριο, δηλ. στὸ Διοικητήριο, ὅπου ἔμενε ὁ Ρωμαῖος διοικητὴς Πόντιος Πιλᾶτος. Χωρὶς τὴν ἔγκρισι αὐτοῦ δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ ἐκτελεστῇ ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασι τοῦ Συνεδρίου.

Ἐκεī κατηγόρησαν τὸν Χριστὸ ὅτι ὠνόμαζε τὸν ἑαυτόν Του Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ βασιλιὰ τῶν Ἰουδαίων.

Τότε ὁ Πιλᾶτος ρώτησε τὸν Χριστό: «Ἄληθεια, σύ εἶσαι ὁ βασιλιὰς τῶν Ἰουδαίων;».

Καὶ ὁ Χριστὸς τοῦ ἀπάντησε: «Ἡ δική μου βασιλεία δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸν κόσμο αὐτόν. “Ἄν ηταν ἀπὸ τὸν κόσμο τοῦτον ἡ βασιλεία μου, οἱ ἄνθρωποί μου θ’ ἀγωνίζονταν νὰ μὴν παραδοθῶ στοὺς Ἰουδαίους. Ἐγὼ ἦρθα νὰ

¹ Ἡ ἀνάκρισι τοῦ Χριστοῦ ἔγινε τὴν νύχτα τῆς Μ. Πέμπτης. Σύμφωνα μὲ τὸν Νόμο τῶν Ἐβραίων ἡ δίκη δὲν ἐπιτρεπόταν νὰ γίνη τὴν νύχτα.

διδάξω μόνο τὴν ἀλήθεια. Γι' αὐτὸν ἡ βασιλεία ἡ δική μου δὲν είναι ἐδῶ στὴ γῆ».

‘Ο Πιλᾶτος τότε κατάλαβε ὅτι ἔχει μπρός του ἕναν ἀθῶο, γι' αὐτὸν εἶπε στὸ ἀνυπόμονο πλῆθος τῶν Ἐβραίων ὅτι δὲν βρίσκει καμμιὰ ἐνοχὴ σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο.

Αὐτὸν ἀναστάτωσε τοὺς Ἰουδαίους καὶ μὲ περισσότερο πεῖσμα Τὸν κατηγοροῦσαν ὅτι μὲ τὴ διδασκαλία Του ἔχει ξεσηκώσει σ' ἐπανάστασι ὅλο τὸ ἔθνος κι ἐμποδίζει τὸν κόσμο νὰ πληρώνῃ τοὺς φόρους στὸν Καίσαρα.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ὁ Πιλᾶτος ἦταν βέβαιος ὅτι ὁ Χριστὸς ἦταν ἀθῶος καὶ ὅτι ἀπὸ κακία Τὸν καταδίκασαν οἱ Ἀρχιερεῖς. Ἀκόμη καὶ ἡ γυναίκα του τὸν εἶχε βεβαιώσει σ' αὐτό, ἡ ὄποια εἶχε ἴδει στὸ ὄνειρό της ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι δίκαιος καὶ ἀθῶος. Γι' αὐτὸν πρότεινε στοὺς Ἰουδαίους νὰ Τὸν μαστιγώσῃ^{τη} καὶ νὰ Τὸν ἀπολύσῃ. Ἐκεῖνοι ὅμως φώναζαν: «Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν».

‘Ο Πιλᾶτος τότε θυμήθηκε ὅτι τὸ Πάσχα ὑπάρχει συνήθεια ὁ Ρωμαϊος Διοικητὴς ν' ἀφήνῃ ἐλεύθερο ἕναν Ἐβραῖο καταδικασμένο σὲ θάνατο, ποὺ θὰ τοῦ ζητοῦσε ὁ λαός. Τὴν ἐποχὴν ἦταν καταδικασμένος σὲ θάνατο ἕνας ἐπικίνδυνος κακοῦργος, ὁ Βαραββᾶς. Σκέφτηκε μεταξύ τῶν δύο καταδίκων νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν Χριστό.

Τοὺς παρουσίασε λοιπὸν στοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς ρώτησε ποιόν ἀπὸ τοὺς δύο ν' ἀπολύσῃ. Τὸν Βαραββᾶν ἦ τὸν Χριστό; «Ολος ὁ ὄχλος, παρακινούμενος ἀπὸ τοὺς Ἀρχιερεῖς, φώναζε νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν Βαραββᾶν καὶ νὰ σταυρώσῃ τὸν Χριστό.

Τότε ὁ Πιλᾶτος ἔδωσε διαταγὴν νὰ μαστιγώσουν τὸν Χριστό. Καί, ἀφοῦ Τὸν ἔγδυσαν καὶ Τὸν μαστίγωσαν καὶ Τοῦ αἰμάτωσαν ὅλο Του τὸ σῶμα, Τὸν παρουσίασε στοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς εἶπε: «Νὰ ὁ ἄνθρωπος», δηλαδὴ «Νὰ ὁ ἄνθρωπος ποὺ θέλετε νὰ σταυρώσω». Νόμιζε ὅτι θὰ Τὸν λυπόνταν καὶ θὰ Τὸν γλύτωνε ἀπὸ τὸν θάνατο.

Αὐτοὶ ὅμως μὲ μεγαλύτερη μανία φώναζαν: «Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν». Ἀλλὰ καὶ πάλι ὁ Πιλᾶτος δίσταζε, γιατὶ πίστευε ὅτι ἦταν ἀθῶος καὶ τοὺς εἶπε: «Πάρτε Τον σεῖς

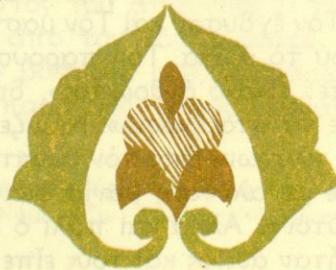
καὶ σταυρῶστε Τον, ἐγὼ δὲν βρίσκω καμμιὰ ἐνοχὴ σ' Αὔτόν». «Ἐξαλλοὶ ἀπὸ κακία αὐτοὶ τότε ἄρχισαν νὰ φωνάζουν καὶ ν' ἀπειλοῦν τὸν Πιλᾶτο, ὅτι, ἂν δὲν θανατώσῃ τὸν Χριστό, θὰ τὸν καταγγείλουν στὸν αὐτοκράτορα τὸν Καίσαρα ὅτι δὲν εἶναι φίλος του.

‘Ο Πιλᾶτος, ὅταν ἀκουσε τὴν ἀπειλή, φοβήθηκε μήπως τὸν κατηγορήσουν στὸν αὐτοκράτορα. Παρ’ ὅλα αὐτὰ ὅμως ἔκαμε μιὰ ἀκόμη προσπάθεια. Παρουσίασε καὶ πάλι τὸν Χριστὸ στοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς εἶπε: «Νά ὁ βασιλιάς σας». Ἐκεῖνοι ἐξαγριώμενοι φώναζαν ἀκόμη δυνατώτερα: «Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν». «Μὰ τὸν βασιλιά σας νὰ σταυρώσω;», τοὺς εἶπε ὁ Πιλᾶτος, κι ἐκεῖνοι ἀποκρίθηκαν: «Δὲν ἔχομε ἄλλον βασιλιὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Καίσαρα».

‘Ο Πιλᾶτος πείστηκε πιὰ ὅτι δὲν πετυχαίνει τίποτε, παρὰ μόνο θόρυβος γίνεται καὶ ὑποχώρησε: ἔνιψε τὰ χέρια του μὲν νερὸ καὶ εἶπε: «Ἐγὼ εἰμαι ἀθῶος ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ δικαίου αὐτοῦ· σεῖς εἴστε ὑπεύθυνοι». Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἐξαλλοὶ φώναζαν: «Τὸ αἷμα του ἡς πέση πάνω σ' ἐμᾶς καὶ πάνω στὰ παιδιά μας». Ἔτσι ὁ Πιλᾶτος ἀπέλυσε τὸν Βαραβᾶ· καὶ τὸν Χριστὸ Τὸν παρέδωσε στοὺς Ἰουδαίους νὰ Τὸν σταυρώσουν. Ἡ ὥρα ἦταν 9 τὸ πρωΐ τῆς Μ. Παρασκευῆς.

Παρατηρήσεις.

1) Νὰ παραβάλετε τὴν εἴσοδο τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα μὲ τὸν Χριστὸ πρὸ τοῦ Πιλάτου. 2) Νὰ συγκρίνετε τὰ «Ωσαννά» μὲ τὰ «ἄρον ἄρον». 3) Ο ἕδιος λαὸς ἐκεῖ, ὁ ἕδιος κι ἐδῶ. Χαρακτηρίστε τον.

Χ. Η Σταύρωσι τοῦ Κυρίου.

Μετὰ τὴν ἀπόφασι τοῦ Πιλάτου οἱ στρατιῶτες πῆραν τὸν Χριστὸ καὶ Τὸν ἔφεραν στὴν ἐσωτερικὴ αὐλὴ τοῦ Πραιτωρίου, γιὰ νὰ Τὸν ἔξευτελίσουν καὶ νὰ διασκεδάσουν μαζὶ Του.

Ἐκεῖ Τοῦ ἔβγαλαν τὰ ροῦχα Του καὶ Τοῦ φόρεσαν μιὰ κόκκινη χλαμύδα· Τοῦ ἔβαλαν στὸ κεφάλι ἵνα στεφάνι ἀπὸ ἀγκάθια ποὺ ἔπλεξαν μόνοι τους. Τοῦ ἔδωσαν καὶ στὸ δεξὶ Του χέρι ἵνα καλάμι. Κατόπιν ἄρχισαν νὰ Τὸν προσκυνοῦν καὶ νὰ Τὸν χαιρετοῦν περιπατικά, λέγοντας «χαῖρε ὁ βασιλιάς τῶν Ἰουδαίων», νὰ Τὸν χτυποῦν στὸ κεφάλι μὲ τὸ καλάμι, ποὺ τοῦ ἔδωσαν νὰ κρατῇ, νὰ Τὸν φτύνουν καὶ γενικὰ νὰ Τὸν περιπαίζουν καὶ νὰ Τὸν βασανίζουν.

“Οταν τελείωσαν τὸ βάρβαρο παιχνίδι τους, Τοῦ ἔβγαλαν τὴ χλαμύδα, Τοῦ φόρεσαν πάλι τὰ ροῦχα Του καὶ Τοῦ ἔβαλαν στὸν ὅμο τὸν σταυρό, πού θὰ Τὸν σταύρωναν. Κατόπιν Τὸν ἔβαλαν ἀνάμεσα σὲ δύο ἄλλους ληστὰς (κακούργους) καὶ ξεκίνησαν μαζὶ μὲ πολὺν κόσμο γιὰ τὸν τόπο τῆς σταυρώσεως.

‘Ο τόπος αὐτὸς ἦταν ἓνας λόφος ἔξω ἀπὸ τὴν ‘Ιερουσαλὴμ καὶ λεγόταν ἑβραϊκὰ «Γολογιθᾶς», ποὺ σημαίνει Κρανίου τόπος¹. Ἐκεῖ οἱ ἑβραῖοι σταύρωναν τοὺς καταδικασμένους σὲ θάνατο. Στὸν δρόμο ὅμως ὁ Κύριος, ἔξαντλημένος ἀπὸ τὶς κακουχίες καὶ τὸ βάρος τοῦ σταυροῦ, ἔπεσε κάτω, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ βαδίσῃ πιὰ φορτωμένος τὸν σταυρό.

Ἐκεῖ συνάντησαν ἕναν χωρικό, ποὺ τὸν ἔλεγαν **Σίμωνα Κυρηναῖο**. Οἱ στρατιῶτες τὸν ἀγγάρεψαν νὰ σηκώσῃ αὐτὸς τὸν Σταυρὸ τοῦ Κυρίου.

“Οταν ἔφτασαν στὸν Γολογιθᾶ, ἦταν μεσημέρι (12 ἡ ὥρα). Οἱ στρατιῶτες ἔδωσαν στὸν Χριστὸ νὰ πιῇ ναρκωτικὸ ἀπὸ ξύδι καὶ χολή, ὅπως ἔδιναν σὲ ὄλους τοὺς μελλοθάνατους. ‘Ο Χριστὸς ὅμως δὲν τὸ ἤπιε.

¹ Τὸν ἔλεγαν ἔτσι, γιατὶ ἐκεῖ ἔλεγαν ὅτι βρῆκαν τὸ κρανίο τοῦ Ἀδάμ.

‘Η Σταύρωσι.

’Αμέσως κατόπιν Τὸν ἔγδυσαν καὶ κάρφωσαν μὲ καρφιὰ τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια Του κι ἔστησαν τὸν Σταυρὸν ὅρθιο. Μαζί Του σταύρωσαν καὶ τοὺς δύο ληστάς, τὸν ἐνα δεξιά Του καὶ τὸν ἄλλο ἀριστερά Του. ’Ενω τὸν σταύρωναν, ὁ Κύριος χωρὶς καμιὰ κακία τοὺς συγχωροῦσε κι ἔλεγε: «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γάρ οἴδασι τί ποιοῦσι». Τοῦτο σημαίνει: «Πατέρα μου, συγχώρεσέ τους, γιατὶ δὲν ξέρουν τί κάνουν».

Στὸ πάνω μέρος τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ ἔβαλαν κατὰ διαταγὴν τοῦ Πιλάτου μιὰ ἐπιγραφὴ (γραμμένη Ἑλληνικά, ἑβραϊκά καὶ ρωμαϊκά), ἡ ὅποια ἔλεγε: «’Ιησοῦς - Ναζωραῖος - Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων¹». Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ δὲν ἄρεσε στοὺς Ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων καὶ ζήτησαν ἀπὸ τὸν Πιλᾶτο νὰ τὴν ἀλλάξῃ. Ἐκεῖνος δὲν δέχτηκε καὶ εἶπε: «ὅ γέγραφα, γέγραφα», «ὅ, τι ἔγραψα, ἔγραψα».

Μετὰ τὴν σταύρωσι οἱ στρατιῶτες σύμφωνα μὲ τὶς τότε συνήθειες πῆραν τὰ ἴματα (τὰ ροῦχα) τοῦ Χριστοῦ, τὰ χώρισαν σὲ τέσσαρα μέρη καὶ τὰ μοιράστηκαν μεταξύ τους. Τὸν χιτῶνα Του ὅμως, ὁ ὅποιος ἦταν μονοκόμματος καὶ ὑφαντός, γιὰ νὰ μὴ τὸν σχίσουν, ἔβαλαν κλῆρο, γιὰ νὰ τὸν πάρη ἐκεῖνος στὸν ὅποιον θὰ ἔπεφτε.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Ποιά ἐντύπωσι σᾶς κάνει ἡ συμπεριφορὰ τῶν στρατιωτῶν στὸν Χριστό; 2) Πῶς δέχεται ὁ Κύριος ὅλα, ὅσα τοῦ κάνουν οἱ στρατιῶτες καὶ οἱ κακοὶ ὑπηρέτες τῶν Ἰουδαίων; 3) Μὲ ποιά λόγια ὁ Χριστὸς παρακαλεῖ τὸν Πατέρα Του γιὰ τοὺς σταυρωτάς Του; 4) Γιατὶ δὲν ἄρεσε στοὺς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ Πιλάτου;

¹ Υπῆρχε συνήθεια νὰ γράφεται στὸ πάνω μέρος τοῦ Σταυροῦ ἐπιγραφὴ, γιὰ νὰ φανερώνεται τ' ὄνομα τοῦ σταυρωμένου καὶ ὁ λόγος γιὰ τὸν ὅποιο τὸν σταύρωσαν.

~~Θάνατος τοῦ Κυρίου.~~

‘Ο Χριστὸς ἦταν πιὰ πάνω στὸν Σταυρό. Πολλοὶ ἀπὸ ἑκείνους ποὺ παραβρέθηκαν στὴ σταύρωσι μαζὶ μὲ τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς, καθὼς κι ἑκεῖνοι ποὺ περνοῦσαν τυχαῖα ἀπὸ ἐκεῖ, Τὸν βλασφημοῦσαν, Τὸν ἔβριζαν καὶ Τὸν περιέπαιζαν λέγοντες μὲ κακία: «Σύ, ποὺ μπορεῖς νὰ γκρεμίσῃς τὸν Ναὸ καὶ νὰ τὸν ξαναφτειάσῃς σὲ τρεῖς ἡμέρες, σῶσε τὸν ἑαυτόν σου καὶ κατέβα ἀπὸ τὸν σταυρό».

“Ἄλλοι πάλι ἔλεγαν: «’Αλλοίμονο! ἄλλους ἔσωσε, τὸν ἑαυτόν του δὲν μπορεῖ νὰ σώσῃ». «”Αν εἴσαι βασιλιὰς τῶν Ἰουδαίων, κατέβα ἀπὸ τὸν σταυρό σου τώρα, γιὰ νὰ σὲ πιστέψωμε καί, ἀν εἴσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἀς σὲ σώσῃ ὁ Θεός».

‘Ακόμη καὶ ὁ ἔνας ἀπὸ τοὺς σταυρωμένους ληστὰς βλαστημοῦσε τὸν Κύριο κι ἔλεγε εἰρωνικά: «”Αν εἴσαι σύ ὁ Χριστός, σῶσε τὸν ἑαυτόν σου κι ἐμᾶς». Ὁ ἄλλος ὅμως ληστής, φωτισμένος ἀπὸ τὸν Θεὸν, τὸν μάλωσε καὶ τοῦ εἶπε: «Δὲν φοβᾶσαι τὸν Θεό; Ἐμεῖς δίκαια τιμωρούμαστε γιὰ ὅσα κάμαμε. Αὐτὸς ὅμως δὲν ἔκαμε κανένα κακό». Καί, ἀφοῦ γύρισε τὸ κεφάλι του πρὸς τὸν Χριστό, τοῦ εἶπε: «Μνήσθητί μου, (θυμήσου με), Κύριε, ὅταν ἔλθης στὴ βασιλεία Σου». Τότε ὁ Χριστὸς τοῦ εἶπε: «Σὲ βεβαιώνω ὅτι σήμερα θὰ είσαι μαζί μου στὸν παράδεισο».

Κοντὰ στὸν μαρτυρικὸ Σταυρὸ τοῦ Κυρίου στεκόταν καταπικραμένη ἡ Παναγία μητέρα Του μὲ μερικὲς ἄλλες γυναῖκες¹ καὶ μὲ τὸν ἀγαπημένο μαθητή Του Ἰωάννη. Ὁ Κύριος, ὅταν εἶδε τὴν πονεμένη μητέρα Του καὶ δίπλα της τὸν Ἰωάννη, τῆς εἶπε τρυφερά: «Νά τὸ παιδί σου»· καὶ γυρίζοντας τὸ κεφάλι Του τῆς ἔδειξε τὸν Ἰωάννη. Καὶ στὸν Ἰωάννη εἶπε: «Νὰ ἡ μητέρα σου». Ἀπὸ τότε ὁ Ἰωάννης πῆρε μαζί του τὴ Θεοτόκο καὶ τὴν περιποιόταν σὰν μητέρα του μέχρι τοῦ θανάτου της.

¹ Τῇ Μαρίᾳ τῇ Μαγδαλινή, τῇ Μαρίᾳ τοῦ Κλωπᾶ καὶ τῇ Μαρίᾳ τοῦ Ἰωσῆ.

Ἐνῶ ἦταν μεσημέρι Παρασκευῆς, (Μεγ. Παρασκευῆς), ξαφνικὰ δὲ ὀλόλαμπρος ἥλιος χάθηκε καὶ ἀπλώθηκε σ' ὅλη τὴ γῆ βαθὺ σκοτάδι, ποὺ κράτησε τρεῖς ὥρες (ἀπὸ τις 12 ὡς τις 3 τὸ ἀπόγευμα). Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ Χριστὸς φώναξε: «'Ηλί, 'Ηλί, λιμᾶ σαβαχθανί» (δηλαδή, Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί μ' ἔγκαττέλειψες;).

Οταν πλησίαζαν οἱ τελευταῖες στιγμὲς τοῦ Κυρίου, Αὔτὸς εἶπε: «Διψῶ, λίγο νερό». Δυστυχῶς οὕτε λίγο νερὸ δὲν βρέθηκε ἐκείνη τὴ στιγμή. Τότε ἔνας στρατιώτης ἔδεσε σ' ἔνα καλάμι ἔνα σφουγγάρι, τὸ βιούτηξε μέσα σ' ἔνα δοχεῖο γεμάτο ξύδι καὶ τὸ ἔφερε στὰ χεῖλη τοῦ Χριστοῦ. 'Ο Κύριος δοκίμασε, χωρὶς νὰ πιῇ. Ἀμέσως κατόπιν μὲ φωνὴ δυνατὴ εἶπε: «Τετέλεσται», τελείωσε δηλαδὴ τὸ ἔργο τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου καὶ, ἀφοῦ ἔκλινε (ἔγειρε) τὸ κεφάλι, παρέδωσε τὸ πνεῦμα στὸν Θεό καὶ πέθανε.

Τὴ φοβερὴ ἐκείνη στιγμὴ σχίστηκε στὴ μέση ἀπὸ πάνω ὡς κάτω τὸ καταπέτασμα (τὸ χρυσοῦφαντο παραπέτασμα) τοῦ Ναοῦ καὶ τρομερὸς σεισμὸς τάραξε ὀλόκληρη τὴ γῆ. Οἱ βράχοι ξεσχίστηκαν. Τὰ μνημεῖα τῶν νεκρῶν ἀνοιξαν καὶ πολλοὶ πεθαμένοι ἀναστήθηκαν καὶ πῆγαν μέσα στὴν πόλι τῶν Ἱεροσολύμων.

Απὸ τὴν τρομερὴ ἐκείνη κοσμοχαλασιὰ φοβήθηκαν πάρα πολὺ δὲ Ρωμαῖος λοχαγὸς καὶ οἱ στρατιῶτες, οἱ ὅποιοι φρουροῦσαν τὸν Κύριο κι ἔλεγαν: «'Αλήθεια, Υἱὸς Θεοῦ ἦταν αὐτός». Ἐπίστης φοβήθηκαν καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ ὅποιοι βρέθηκαν τὴν ὥρα ἐκείνη στὸν Γολγοθᾶ. Αὔτοὶ γύριζαν τώρα στὴν Ἱερουσαλήμ μετανοιωμένοι φριχτὰ καὶ χτυποῦσαν τὸ στῆθος τους γιὰ τὸ μεγάλο κακὸ ποὺ ἔκαμαν.

Τὴν ἄλλη μέρα ἦταν Σάββατο καὶ Πάσχα μαζί. Ἡταν ἀσέβεια τὴν ἡμέρα αὔτῃ τὰ σώματα τῶν σταυρωμένων νὰ μείνουν ἐπάνω στὸν σταυρό. Γι' αὔτὸ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς παρακάλεσαν τὸν Πιλᾶτο νὰ διατάξῃ νὰ συντρίψουν τὰ σκέλη τους, γιὰ νὰ πεθάνουν γρήγορα καὶ νὰ τοὺς θάψουν πρὶν νυχτώσῃ. Ο Πιλᾶτος δέχτηκε. Ἔστειλε στρατιῶτες καὶ συντόμεψαν τὸν θάνατο τῶν δύο ληστῶν, ἀφοῦ τοὺς σύντριψαν τὰ σκέλη. Τὸν Χριστὸ ὅμως δὲν τὸν πεί-

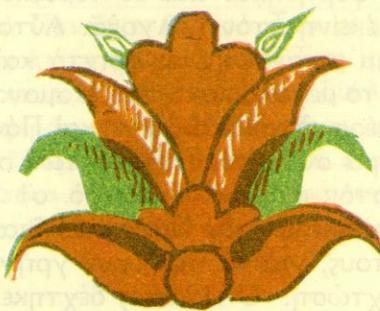
ραξαν, γιατί εἶχε κιόλας πεθάνει. Μόνο ἔνας στρατιώτης, γιὰ νὰ βεβαιωθῇ γιὰ τὸν θάνατό Του, κέντησε μὲ τὴν λόγχη τὴν πλευρά Του καὶ ἀμέσως ἔτρεξε αἷμα καὶ νερό.

Τὰ πάθη καὶ ἡ Σταύρωσι τοῦ Χριστοῦ γιορτάζονται στὴν ὁλονυχτία τῆς Μ. Πέμπτης. Καὶ μετὰ τὸ πέμπτο Εὐαγγέλιο, ὅταν περιφέρεται ὁ Ἐσταυρωμένος μέσα στὸν ναό, ψάλλεται κατανυκτικῶτα καὶ τὸ ἔξῆς τροπάριο:

«Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου ὁ ἐν ὄδασι τὴν γῆν κρεμάσας. Στέφανον ἔξ ὀκανθῶν περιτίθεται ὁ τῶν Ἀγγέλων Βασιλεύς. Ψευδῆ πορφύραν περιβάλλεται ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαισι. Ράπισμα κατεδέξατο ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδάμ. "Ηλοις προσηλώθη ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας. Λόγχῃ ἐκεντήθη ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου. Προσκυνοῦμέν Σου τὰ πάθη Χριστέ. Δεῖξον ἡμῖν καὶ τὴν ἔνδοξόν Σου Ἀνάστασιν.

Ἐρωτήσεις.

- 1) Πῶς ἀμείβουν οἱ Ἐβραῖοι τὸν Χριστὸ γιὰ τὶς τόσες εὐεργεσίες ποὺ τοὺς πρόσφερε; Πῶς τοὺς χαρακτηρίζετε; θυμηθῆτε τοὺς δύο ληστάς. Νὰ συγκρίνετε τὴ συμπεριφορά τους. Πῶς ἀμείβεται ὁ δεύτερος ληστής; 3) Ὁ Κύριος καὶ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ δὲν λησμονεῖ τὴ Μητέρα Του. Τί ἐντύπωσι σᾶς κάνει; 4) Ὅλα, ὅσα ἔγιναν μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Κυρίου, τί φανερώνουν;

· Η Ἀποκαθήλωσι.

13. Η ταφὴ τοῦ Κυρίου.

Πλησίαζε τὸ βράδυ τῆς Παρασκευῆς (Μ. Παρασκευῆς). Ὁ ἥλιος δὲν εἶχε ἀκόμη βασιλέψει, γιὰ ν' ἀρχίσῃ ἡ ἀργία τοῦ Σαββάτου. Ὁ πλούσιος καὶ κρυφὸς μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ Ἰωσὴφ ἀπὸ τὴν πόλι τοῦ Αριμαθαία, δ ὁποῖος ἦταν βουλευτὴς τῶν Ἐβραίων καὶ μέλος τοῦ Ανωτάτου Συνεδρίου, τόλμησε καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸν Πιλᾶτο τὴν ἄδεια νὰ κατεβάσῃ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸν Σταυρὸ καὶ νὰ τὸ θάψῃ.

Τὰ σώματα τῶν σταυρωμένων συνήθως τ' ἄφηναν νὰ τὰ τρῶνε τὰ ὅρνια ἢ τὰ ἔριχναν στὴν χαράδρα τοῦ Ἔννωμ

(δυτικά ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα). "Ομως ὁ Πιλᾶτος, ὅταν ἔμαθε ὅτι ὁ Χριστὸς πρέθανε, ἔδωσε τὴν ἄδεια νὰ Τὸν θάψουν.

'Αμέσως τότε ὁ Ἰωσήφ, ἀφοῦ ἀγόρασε ἔνα σεντόνι, εἰδοποίησε κι ἐναν ἄλλον κρυφὸ μαθητὴ τοῦ Χριστοῦ, τὸν Νικόδημο, ποὺ ἦταν καὶ αὐτὸς πλούσιος κι ἐπίσημος Ἰουδαῖος. 'Ο Νικόδημος πῆρε μαζί του ἔνα πολύτιμο ἄρωμα¹ ἀπὸ σμύρνα καὶ ἀλόη καὶ ἀκολούθησε τὸν Ἰωσήφ.

"Οταν ἔφτασαν στὸν Γολγοθᾶ, ἀποκαθήλωσαν ἀπὸ τὸν Σταυρὸ (ξεκάρφωσαν) τὸ αἵματωμένο σῶμα τοῦ Χριστοῦ μ' εὐλάβεια καὶ προσοχή. Τὸ ἀλειψαν μὲ τ' ἀρώματα καὶ τὸ τύλιξαν μὲ τ' ὀλόλευκο καὶ ὀλοκάθαρο σεντόνι σύμφωνα μὲ τὶς συνήθειες τῶν Ἐβραίων.

Κατόπιν τὸ ἔφεραν στὸν κῆπο τοῦ Ἰωσήφ, ποὺ ἦταν ἑκεῖ κοντά, καὶ τὸ ἔθαψαν σ' ἐναν καινούργιο τάφο. Τὸν τάφο αὐτὸν εἶχε λαξεύσει (σκαλίσει) σ' ἔνα βράχο στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ κήπου ὁ Ἰωσήφ γιὰ τὸν ἑαυτόν του καὶ δὲν εἶχε ταφῆ σ' αὐτὸν ὡς τότε κανεὶς ἄλλος. "Επειτα κύλησαν μιὰ μεγάλη πέτρα κι ἔκλεισαν τὴν εἴσοδο τοῦ τάφου κι ἔφυγαν.

Τὴν ταφὴ τοῦ Κυρίου παρακολουθοῦσαν ἀπὸ μικρὴ ἀπόστασι λυπημένες ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ², ἡ Μαρία τοῦ Ἰωσῆ καὶ μερικὲς ἄλλες ἀπὸ τὶς πιστὲς μαθήτριες τοῦ Κυρίου. 'Αμέσως μετὰ τὴν ταφὴ ἔτρεξαν γρήγορα, πρὶν κλείσουν τὰ μυροπωλεῖα, καὶ ἀγόρασαν ἀρώματα, γιατὶ εἶχαν σκοπὸ μετὰ τὸ Πάσχα νὰ πᾶνε καὶ αὐτὲς ν' ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ νὰ κλάψουν τὸν ἀγαπημένο τους Διδάσκαλο.

Τὴν ἄλλη μέρα πρωὶ - πρωὶ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς πῆγαν στὸν Πιλᾶτο καὶ τοῦ εἶπαν: «Ἐκεῖνος ὁ πλάνος (ἔτσι εἶπαν τὸν Χριστό), ὅταν ζοῦσε, εἶχε εἰπεῖ ὅτι σὲ τρεῖς ἥμέρες θ' ἀναστηθῇ. 'Υπάρχει λοιπὸν φόβος νὰ ἔρθουν νῦχτα οἱ μαθηταὶ Του, νὰ κλέψουν τὸ σῶμα Του καὶ νὰ εἰποῦν

¹ "Ολο τὸ ἄρωμα ποὺ εἶχε μαζί του ὁ Νικόδημος ἦταν 100 λίτρα περίπου· δηλαδὴ περισσότερο ἀπὸ 30 κιλά.

² Λέγεται Μαγδαληνή, γιατὶ ἦταν ἀπὸ τὰ Μάγδαλα τῆς Γαλιλαίας.

ἔπειτα στὸν λαὸν ὅτι ἀναστήθηκε. Γι' αὐτὸ δῶσε διαταγὴ νὰ ἀσφαλιστῇ καλὰ ὁ τάφος καὶ νὰ τὸν φρουροῦν στρατιῶτες μέχρι τὴν τρίτη ἡμέρα». 'Ο Πιλᾶτος, ἀηδιασμένος ἀπὸ τὴν κακία τους, τοὺς εἶπε νὰ πάρουν μερικούς στρατιῶτες καὶ ν' ἀσφαλίσουν τὸν τάφο μόνοι τους, ὅπως νομίζουν καλύτερα. Ἐκεῖνοι τότε πῆγαν στὸν τάφο, σφράγισαν τὴν πέτρα ποὺ τὸν ἔκλεινε κι ἔβαλαν στρατιῶτες νὰ τὸν φρουροῦν. "Ἐπειτα ἔφυγαν εὐχαριστημένοι καὶ ἥσυχοι.

Τὴν Ἀποκαθήλωσι καὶ τὴν Ταφὴ τοῦ Κυρίου τὴ γιορτάζομε τὴν Μ. Παρασκευή. Τότε ψάλλονται καὶ τὰ ἑξῆς τροπάρια:

«Ο εὔσχήμων Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελών τὸ ἄχραντόν Σου σῶμα, σινδόνι καθαρῷ εἰλήσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν μνήματι καινῶ κηδεύσας ἀπέθετο».

«Οτε ἐκ τοῦ ξύλου Σὲ νεκρὸν ὁ Ἀριμαθαίας καθεῖλε, τὴν τῶν ἀπάντων ζωὴν, σμύρνη καὶ σινδόνι Σε, Χριστέ, ἐκήδευσε· καὶ τῷ πόθῳ ἥπειγετο, καρδίᾳ καὶ χείλει, σῶμα τὸ ἀκήρατον, Σοῦ περιπτύξασθαι· ὅμως συστελλόμενος φόβῳ, χαίρων ἀνεβόα Σοι· Δόξα τῇ συγκαταβάσει Σου Φιλάνθρωπε.

Ρητό.

«Ο Χριστὸς ἀπέθανε ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς Γραφάς». (Α' Κορινθ. 15, 3).

14. Ἡ Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου.

Τὸ Σάββατο ὅλοι οἱ Ἐβραῖοι ἔμειναν στὰ σπίτια τους καὶ γιόρτασαν τὸ Πάσχα τους. Τὴν ἄλλη μέρα, δηλ. τὴν Κυριακή, πολὺ πρωΐ, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη (ἡ μητέρα τῶν παιδιῶν τοῦ Ζεβεδαίου) πῆραν τ' ἀρώματα, ποὺ εἶχαν ἀγοράσει ἀπὸ τὴν Παρασκευὴν καὶ ξεκίνησαν νὰ πᾶνε στὸν τάφο τοῦ Χριστοῦ. "Ηθελαν ν' ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου μὲ τὰ μύρα καὶ νὰ τὸν μοιρολογήσουν σύμφωνα μὲ τὴ συνήθεια τῶν Ἰουδαίων¹.

Στὸ μεταξύ ὅμως τὸ μέγα θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως εἶχε γίνει. Τὰ μεσάνυχτα, ξημερώματα τῆς Κυριακῆς, ἔγινε ἔνας δυνατὸς σεισμὸς κι ἔνας ἄγγελος Κυρίου κατέβηκε πάνω στὸν τάφο καὶ κύλησε τὸν λίθο (πέτρα) ποὺ τὸν ἔκλεινε. Ὁ Κύριος ζωντανὸς καὶ ὀλόσωμος βγῆκε ἀπὸ τὸν τάφο. Οἱ στρατιῶτες ποὺ τὸν φρουροῦσαν τρόμαξαν τόσο πολύ, ὥστε ἔπεσαν κάτω σὰν πεθαμένοι.

Οἱ τρεῖς γυναίκες προχωροῦσαν λυπημένες καὶ συζητοῦσαν μεταξύ τους ποιὸς θάτους κυλήση τῇ βαρειὰ πέτρα τοῦ τάφου.

"Οταν ἔφτασαν στὸ μνῆμα, κατάπληκτες καὶ τρομαγμένες εἶδαν ὅτι ἡ πέτρα τοῦ τάφου εἶχε κυλιστῆ καὶ πάνω καθόταν ἔνας ἄγγελος, ποὺ τὸ πρόσωπό του ἔλαμπε σὰν ἀστραπὴ καὶ τὰ ροῦχα του ἦταν λευκὰ σὰν χιόνι. Δειλά, δειλά, προχώρησαν πρὸς τὸν ἀνοικτὸ τάφο, γιὰ νὰ ἴδουν τί συμβαίνει. Τότε ὁ λευκοφορεμένος ἄγγελος τοὺς εἶπε: «Μὴ φοβᾶστε· ξέρω ὅτι ζητεῖτε τὸν ἐσταυρωμένο Ἰησοῦ. Μάθετε λοιπὸν ὅτι δὲν εἴναι ἐδῶ, γιατί, ὅπως εἶχε εἰπεῖ, ἀναστήθηκε. Γιὰ νὰ βεβαιωθῆτε, ἐλάτε νὰ ἴδητε τὸν τόπο ποὺ τὸν εἶχαν θάψει. Τρέξτε μόνο γρήγορα νὰ τὸ ἀναγγείλετε στοὺς μαθητάς Του, ποὺ τοὺς περιμένει στὴ Γαλιλαία». Μὲ χαρὰ με-

¹ Ἐτσι συνήθιζαν νὰ κάνουν οἱ Ἰουδαῖοι στοὺς νεκρούς τους.

‘Η Ἀνάστασι.

γάλη, ἀλλὰ καὶ μὲ τρόμο γιὰ τὸν φόβο τῶν Ἰουδαίων οἱ Μυροφόρες ἔτρεξαν ν' ἀναγγείλουν στοὺς μαθητὰς τὴν χαρ- μόσυνη εἰδῆσι. Στὸν δρόμο ὅμως, καθὼς κατέβαιναν, συνάν- τησαν τὸν Κύριο, ὁ δόποιος τοὺς εἶπε: «Χαίρετε». Ἐκεῖνες φο- βισμένες Τὸν πλησίασαν, γονάτισαν καὶ Τὸν προσκύνησαν, χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ μιλήσουν ἀπὸ τὴ συγκίνησί τους. «Μή φοβᾶστε», συνέχισε ὁ Κύριος, «πηγαίνετε ν' ἀναγγείλετε στοὺς μαθητὰς μου ὅτι ἀναστήθηκα καὶ νὰ πᾶνε στὴ Γα- λιλαία· ἐκεῖ θὰ μὲ ἴδοῦν (θὰ συναντηθοῦμε).

Χαρούμενες τώρα πιὰ καὶ ἄφοβες οἱ Μυροφόρες ἔτρεξαν καὶ εἶπαν στοὺς μαθητὰς ὃ, τι εἶδαν καὶ ὅσα ἀκουσαν. Αὔτοὶ ὅμως δὲν πίστεψαν. Μάλιστα ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἔτρε- ξαν πρὸς τὸν τάφο, γιὰ νὰ βεβαιωθοῦν μὲ τὰ μάτια τους. “Οταν ἔφτασαν στὸν ἀνοικτὸ τάφο καὶ μπῆκαν μέσα, βρῆ- καν μόνο τὰ νεκρικὰ ρούχα χωρὶς τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Τότε πιὰ πίστεψαν ὅτι πραγματικὰ ἀναστήθηκε ὁ Κύριος, καθὼς εἶχε προείπει, κι ἔφυγαν χαρούμενοι.

’Αλλὰ καὶ οἱ στρατιῶτες ποὺ φρουροῦσαν τὸν τάφο, ὅταν συνῆλθαν ὑστερα ἀπὸ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου, ἥρθαν στὴν πόλι καὶ διηγήθηκαν στοὺς Ἀρχιερεῖς ὅσα εἶχαν γίνει. Ἐκεῖνοι, ἀντὶ νὰ πιστέψουν, ἔδωσαν πολλὰ χρήματα στοὺς στρατιῶτες καὶ τοὺς ἔπεισαν νὰ μὴ φανερώσουν τὸ θαῦμα καὶ νὰ διαδώσουν στὸν λαὸ δὲ τὴν νύχτα, ποὺ κοιμήθηκαν, ἥρθαν οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ κι ἔκλεψαν τὸ σῶμα Του. Γιὰ νὰ μὴν τιμωρηθοῦν ἀπὸ τὸν Πιλᾶτο, τοὺς ὑποσχέθηκαν ὅτι θὰ μεσολαβήσουν αὐτοί. Οἱ στρατιῶτες πῆραν τὰ χρήματα κι ἔκαμαν, ὅπως τοὺς εἴπαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Ἀρχοντες τῶν Ἰουδαίων.

Στὸ μεταξὺ ὅμως ὁ ἀναστὰς Κύριος παρουσιάστηκε καὶ στὴ Μαρία τὴν Μαγδαληνὴ καὶ στὸν Πέτρο. Καὶ τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας παρουσιάστηκε σὲ ὅλους μαζὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Θωμᾶ στὸ σπίτι ποὺ ἦταν κρυμμένοι γιὰ τὸν φόβο τῶν Ἰουδαίων. Παρουσιάστηκε ἀκόμη στὴ Γαλιλαία καὶ ἀλλοῦ· ἔτσι τὸ θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως διαδόθηκε παντοῦ. Ἡ Ἱερουσαλὴμ ἀναστατώθηκε ἀπὸ τὴν εἰδῆσι καὶ ὅλοι μιλοῦσαν γιὰ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Ναζωραίου Ἰησοῦ.

’Απὸ τότε μέχρι σήμερα ἐκατομμύρια Χριστιανῶν μὲν ἀναμμένες λαμπάδες, ποὺ συμβολίζουν τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, γιορτάζουν καὶ θὰ γιορτάζουν κάθε χρόνο τὸ Πάσχα, τὴν μεγαλύτερη γιορτὴ τῆς Χριστιανοσύνης καὶ ψάλλουν καὶ θὰ ψάλλουν χαρούμενα:

«Χριστὸς Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος».

’Ακόμη τὸ Πάσχα ψάλλονται καὶ τὰ ἔξῆς τροπάρια:

«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως κήρυγμα, ἐκ τοῦ Ἀγγέλου μαθοῦσαι αἱ τοῦ Κυρίου Μαθήτριαι, καὶ τὴν προγονικὴν ἀπόφασιν ἀπορίψασαι, τοῖς Ἀποστόλοις καυχῶμεναι ἔλεγον· Ἐσκύλευται ὁ θάνατος, ἡγέρθη Χριστὸς ὁ Θεός, δωρούμενος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος».

«Πάσχα ιερὸν ἡμῖν σήμερον ἀναδέεικται· Πάσχα καινόν, ἄγιον, Πάσχα μυστικόν· Πάσχα πανσεβάσμιον· Πάσχα Χριστὸς ὁ Λυτρωτής· Πάσχα ἄμωμον· Πάσχα μέγα· Πάσχα τῶν πιστῶν· Πάσχα τὸ Πύλας ἡμῖν τοῦ Παραδείσου ἀνοίξαν· Πάσχα πάντας ἀγιάζον πιστούς».

Ἐρωτήσεις.

- 1) Ό Κύριος εἶχε εἰπεῖ στὴν Μάρθα, πρὶν ἀναστῆσῃ τὸν Λάζαρο, «Ἐγώ εἰμαι ἡ ζωὴ καὶ ἡ Ἀνάστασι». Μποροῦσαν ποτὲ ὁ τάφος καὶ τὰ σφραγίσματά του νὰ κρατήσουν τὸν Ἀρχηγὸ τῆς ζωῆς;
- 2) Ποιὰ εἶναι ἡ μεγάλη Θεῖκὴ χάρι ποὺ δόθηκε στὶς Μυροφόρες;
- 3) Γιατί οἱ Ἀρχοντες τῶν Ἰουδαίων παρὰ τὴν προσπάθειά τους δὲν πέτυχαν ν' ἀποκρύψουν τὸ θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως;

15. Ὁ ἄπιστος Θωμᾶς.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Ἀναστάσεως ποὺ ὁ Χριστὸς παρουσιάστηκε στοὺς μαθητάς, ὅπως εἴπαμε, ὁ Θωμᾶς ἔλειπε. "Οταν ἦρθε, χαρούμενοι οἱ ἄλλοι μαθηταί τοῦ εἴπαν: «Εἴδαμε τὸν Κύριο! εἴδαμε τὸν Κύριο!». Ἐκεῖνος ὅμως δὲν πίστεψε. "Ηθελε νὰ τὸν ἰδῇ ὁ Ἰδιος μὲ τὰ μάτια του. Νὰ Τὸν ψηλαφήσῃ, μόνος του καί, ἀφοῦ βάλῃ τὸ δάκτυλό του στὰ σημάδια ποὺ ἄφησαν τὰ καρφιὰ στὰ χέρια Του, νὰ πιστέψῃ.

Μετὰ δύχτῳ μέρες, ἐνῶ οἱ μαθηταὶ μαζὶ μὲ τὸν Θωμᾶ τώρα ἡταν συγκεντρωμένοι στὸ ἴδιο σπίτι καὶ ἐνῶ οἱ πόρτες ἡταν κλειστές, παρουσιάστηκε ξαφνικὰ καὶ πάλι στὴ μέση ὁ Χριστὸς καὶ τοὺς εἶπε: «Εἰρήνη ὑμῖν (=σὲ σᾶς)». Κατόπιν εἶπε στὸν Θωμᾶ: «Ἐλα Θωμᾶ, θέσε τὸ δάκτυλό σου στὰ σημάδια τῶν καρφιῶν μου. Βάλε καὶ τὸ χέρι σου στὴν πλευρά μου. Καὶ μὴ γίνεσαι ἀπίστος!». Ὁ Θωμᾶς τότε γεμάτος χαρὰ καὶ συγκίνησι φώναξε: «Ο Κύριος μου καὶ ὁ Θεός μου». Καὶ ὁ Κύριος τοῦ εἶπε πάλι: «Ἐπειδὴ μὲ εἶδες, πίστεψε. Εύτυχισμένοι θὰ είναι ὅσοι πιστέψουν δίχως νὰ μὲ ἰδοῦν».

Ἡ ἐμφάνισι τοῦ Κυρίου στὸν Θωμᾶ γιορτάζεται τὴν πρώτη Κυριακὴ μετὰ τὸ Πάσχα καὶ λέγεται Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ.

16. Ἡ Ἀνάληψι τοῦ Κυρίου.

Μετὰ τὴν Ἀνάστασί Του ὁ Κύριος ἐπὶ σαράντα μέρες παρουσιάζόταν στοὺς μαθητάς Του καὶ τοὺς ἔδινε θάρρος, διάφορες συμβουλὲς καὶ δόηγίες γιὰ τὸ ἔργο τους. Μιὰ μέρα τοὺς συγκέντρωσε σ' ἓνα βουνὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ τοὺς εἶπε: «Νὰ πᾶτε νὰ κηρύξετε τὸ Εὐαγγέλιο σ' ὅλον τὸν κόσμο. Νὰ διδάξετε τὶς ἐντολές μου σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὅποιους καὶ νὰ βαφτίζετε στ' ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἅγιου Πνεύματος¹».

¹ Ἐπειδὴ ὁ Κύριος ἀπέστειλε τοὺς μαθητάς Του νὰ κηρύξουν τὸ Εὐαγγέλιον Του σ' ὅλο τὸν κόσμο, ὡνομάστηκαν Ἀπόστολοι.

Τὴν τεσσαρακοστὴν μέρα (Πέμπτη) παρουσιάστηκε πάλι στοὺς μαθητάς Του γιὰ τελευταία φορὰ καὶ τοὺς ὡδήγησε στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Ἐκεῖ τοὺς ἔδωσε τὶς τελευταῖες Του ἐντολὲς καὶ τοὺς εἶπε νὰ μὴν ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὡσότου τοὺς στείλῃ τὸ Ἀγιον Πνεῦμα, τὸ ὅποιο θὰ τοὺς φωτίσῃ καὶ θὰ τοὺς δυναμώσῃ στὸ Ἀποστολικό τους ἔργο. Κατόπιν ἀπλωσε τὰ χέρια Του καὶ τοὺς εὐλόγησε. Ἀμέσως κατόπιν σιγὰ-σιγὰ ἄρχισε νὰ σηκώνεται ἀπὸ τὸ βουνὸν καὶ νὰ ὑψώνεται πρὸς τὰ πάνω, ὡσότου ἐνα φωτεινὸ σύννεφο Τὸν παρέλαβε καὶ Τὸν ἀνέβασε στὸν οὐρανό. **Ο Χριστὸς ἀνελήφθη.**

Ἐνῶ οἱ μαθηταὶ ἔμεναν μὲ τὰ μάτια καρφωμένα πρὸς τὸν οὐρανό, παρουσιάστηκαν καὶ στάθηκαν κοντά τους δύο ἀσπροφορεμένοι ἄγγελοι, οἱ ὅποιοι τοὺς εἶπαν: «Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί στέκεστε καὶ βλέπετε στὸν οὐρανὸ σαστισμένοι; Αὔτὸς ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὅποιος ἀνελήφθη στοὺς οὐρανούς, θὰ ἔρθῃ μιὰ μέρα μὲ τὸν ἴδιο τρόπο».

Μετὰ τὴν Ἀνάληψι τοῦ Χριστοῦ οἱ Ἀπόστολοι χαρούμενοι γύρισαν στὰ Ἱεροσόλυμα κι ἔμεναν ὅλοι μαζὶ (στὸ ἴδιο σπίτι) σύμφωνα μὲ τὴν τελευταία ἐντολὴ τοῦ Κυρίου, περιμένοντας τὸ Ἀγιον Πνεῦμα.

· Ή Ἀνάληψι τοῦ Χριστοῦ γιορτάζεται σαράντα μέρες μετὰ τὸ Πάσχα καὶ πάντοτε μέρα Πέμπτη.

·Απολυτίκιο.

«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Χαροποιήσας τοὺς Μαθητὰς τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, βεβαιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας, δτι Σύ εἶ (= εἰσαι) ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου».

Ζ. ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΑΣΜΑΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

I. Ὁ Κυβερνήτης τοῦ Κόσμου.

Σύ ποὺ κόσμους κυβερνᾶς
καὶ ζωὴ παντοῦ σκορπᾶς,
ἄκου τούτη τῇ στιγμῇ
τῶν παιδιῶν σου τὴ φωνὴ.

Φώτιζέ μας τὴν ψυχὴν
στὸ καλὸ στὴν ἀρετὴν,
δίνε μας ἀπὸ ψηλὰ
θάρρος, δύναμι, χαρά,

γιὰ νὰ ζοῦμε ἐδῶ στὴ γῆ
μὲ γαλήνη μὲ τιμὴν
καὶ νὰ ὑμνοῦμ' αἰώνια Σέ,
Πάνσοφε δημιουργέ.

BITTER (Μετ. Α. Ἀργυροπούλου)

2. Τὸ παράδειγμα τοῦ Σωτῆρος μας.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ καὶ ἔγινες ἀνθρωπος, γιὰ νὰ σώσῃς τὸν κόσμο. Γνωρίζουμε ὅτι ἔζησες καὶ Σὺ σὰν παιδί κι ἔδειξες τελεία ὑπακοή καὶ ἀγάπη στὴν Παναγία μητέρα Σου καὶ τὸν ἄγιο Ἰωάννη, τὸν προστάτη Σου. Σὲ παρακαλοῦμε λοιπὸν νὰ βοηθήσῃς κι' ἐμᾶς, γιὰ ν' ἀκολουθήσουμε τὸ δικό Σου παράδειγμα. Φώτιζέ μας νὰ ζήσουμε σὰν κι' Ἐσένα μέσα στὴν οἰκογένειά μας. Βοήθησέ μας νὰ δείχνουμε σεβασμὸ στοὺς μεγαλυτέρους μας καὶ ἀγάπη σὲ δλους, γιὰ νὰ ἔχουμε πάντοτε τὴν ἀγάπη Σου καὶ τὴν προστασία Σου. Ἀμήν.

Δημ. Παναγιωτόπουλος

(μηχανογραφία) ΒΙΓΟΛΟΣΙΟ ΔΗΜΗΤΡΑ ΖΩΗ

3. Στὴ Μητέρα τοῦ Θεοῦ.

Παρθένα, στήριγμα γλυκό, Μητέρα τοῦ Θεοῦ μας, ποὺ σ' ἔχομε παντοτεινὰ μὲ σεβασμὸ στὸ νοῦ μας, βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ, ποὺ σαι γιὰ μᾶς γαλήνη κι' ἀστέρι ποὺ λαμπτοκόπῃ, χωρὶς ποτὲ νὰ σθήνη, στεῖλε, Μητέρα τοῦ Θεοῦ, στὸν κόσμο τὴν εἰρήνη, κι' ὁδήγα κάθε ἀσπλαχνὸ στὴν ἐλεημοσύνη. Τέλος ἀξίωσε κι' ἐμᾶς, ποὺ τόσο σ' ἀγαποῦμε, πολίτες, τίμιοι, καλοὶ στὸν κόσμο νὰ γινοῦμε.

Δημ. Παναγιωτόπουλος

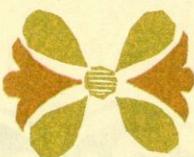
4. Προσευχή στήν Παναγία.

Γλυκό τοῦ κόσμου στήριγμα, καλή μου Παναγία, πού ἀκοῦς
τὴ δέησι τῶν παιδιῶν, ἀθάνατη Μαρία,
ἄκου καὶ μᾶς ποὺ ὑψώνουμε σὲ Σὲ τὴν προσευχή μας,
πού ἀπ' τὴν πιστὴ ψυχή μας
βγαίνει γιὰ Σὲ θερμά.

"Εχε, Κυρά, στὴ σκέπη Σου τὴν πικραμένη χήρα,
στὸν πεινασμένο ἀνοιξε Σύ σπλαχνικὰ τὴ θύρα,
δῶσε στοῦ σκλάβου, Δέσποινα, ἐλεύθερη πατρίδα,
τοῦ ναύτη τὴν ἐλπίδα,
ποὺ πλέει στὴν ξενιτειά.

Εὐλόγησε τὰ ὄνειράτα τοῦ βρέφους ποὺ κοιμᾶται,
δόδήγησε τὰ βήματα τῆς κόρης ποὺ φοβᾶται,
στείλε δροσιά κι' ἀνάπτασι στοῦ ἀρρώστου τὸ κλινάρι,
ἔχε στὴ θεία Σου χάρι
τὰ μαῦρα τὰ φτωχά.

"Av. Μαρτζώκης

5. Πρωϊνή δοξολογία (προσευχή).

'Η αὔγούλα ξεπροβάλλει
κι' ὅλα γύρω μᾶς ἔυπνοῦν
καὶ τῆς γῆς τὰ τόσα κάλλη
δὲν θ' ἀργήσουν νὰ φανοῦν.

Τὰ πουλάκια φτερουγίζουν
καὶ μὲ χάρι κελαηδοῦν,
τὴν ἡμέρα χαιρετίζουν
καὶ τὸν Πλάστη τῶν ὑμνοῦν.

Καὶ τὰ ἄνθη χύνουν γύρω
σὰν λιβάνι διαλεχτὸ
στὸν Θεό μας κάποιο μύρο
εὐώδίας θαυμαστὸ

Μᾶς καλεῖ ὅλη ἡ φύσις,
οὐρανὸς μαζὶ καὶ γῆ,
ν' ἀναπτέμψουμε δεήσεις
καὶ θυσία πρωϊνή.

Κι' ὁ Θεός μας περιμένει
ἀπὸ κάθε μιὰ ψυχὴ
χαρωπὴ ἢ λυπημένη
νὰ ἀκούσῃ προσευχή.

"Υμνους καὶ δοξολογίες
ἄς τοῦ στείλουμε, παιδιά,
καὶ πολλὲς εὐχαριστίες
μὲ χαρούμενη καρδιά.

Δημ. Παναγιωτόπουλος

6. Βραδυνή προσευχή.

1. Πρὶν πέσω νὰ πλαγιάσω,
Θεέ μου, Σὲ παρακαλῶ
νὰ δώστης νὰ περάσω
τὴν νύχτα μὲ καλό.
2. Τὸν ἄγγελό σου πάλι
στεῖλε μου ἀπὸ ψηλὰ
νὰ ῥθῇ στὸ προσκεφάλι
πιστὰ νὰ μὲ φύλα.
3. "Οταν ἐγὼ κοιμᾶμαι,
στὸ πλάϊ μου ν' ἀγρυπνᾶ
κι' ἔτσι νὰ μὴ φοβᾶμαι
τὰ σκότη τὰ πυκνά.
4. Καὶ σ' ὅλη Σου τὴν
πλάσι κι' ὅπου καλὸ
παιδὶ στεῖλε νὰ τὸ
σκεπάσῃ ἢ στοργικὴ Σου εὐχή.

M. Στασινόπουλος

7. Προσευχὴ πρὸ τοῦ φαγητοῦ.

Δέσποτα Κύριε καὶ Θεέ μας,
Σὺ ποὺ εὐλόγησες
τὰ πέντε ψωμιὰ καὶ τὰ δύο ψάρια
στὴν ἔρημο
καὶ χόρτασες μ' αὐτὰ χιλιάδες ἀνθρώπους,
Σύ, Κύριε,
ὅλα κι εὐλόγησε τὴ στιγμὴ αὐτὴ
καὶ τὸ δικό μας τὸ τραπέζι.
Δῶσε ὄρεξι καὶ χαρά
καὶ ἀξιώσε μας
νὰ μὴ λησμονοῦμε ποτὲ
πώς ὁ, τι ἔχουμε
τὸ χρωστᾶμε σ' Ἐσένα
καὶ στὴν ἀγάπη Σου.

Παπαστ. Παπαγαθαγγέλου

8. Προσευχὴ μετὰ τὸ φαγητοῦ.

Μὲ ὅλη μας τὴν καρδιὰ Σ' εὐχαριστοῦμε, Χριστὲ καὶ Θεέ μας,
διότι καὶ σήμερα μᾶς ἔχόρτασες μὲ τὰ ἐπίγεια ἀγαθά Σου.
Σὲ παρακαλοῦμε, Κύριε, νὰ εἶσαι πάντοτε μαζί μας, ὅπως
ἥσουνα μὲ τοὺς μαθητάς Σου νὰ μᾶς χαρίζης εἰρήνη καὶ
χαρὰ καὶ νὰ μᾶς ἀξιώσῃς νὰ ἀπολαύσωμε καὶ τὴν οὐράνια
βασιλεία Σου. Ἀμήν.

Παπαστ. Παπαγαθαγγέλου

9. Οι ποιμένες γονατίζουν.

1. Οι ποιμένες γονατίζουν ταπεινά καὶ προσκυνοῦν καὶ οἱ ἄγγελοι φτερουγίζουν καὶ μὲ χάρι τραγουδοῦν: 'Ωσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις τ' οὐρανοῦ καὶ γῆς ὁ Κτίστης ἔγεννήθηκε στὴ γῆ μέο' στῆς νύχτας τῇ σιγή. "Ἄσ χαρῆ κάθε πιστὸς ἔγεννήθη ὁ Χριστός.
2. Ταπεινὰ Σὲ προσκυνοῦμε, νεογέννητε Χριστέ, καὶ βαθιὰ Σ' εὔγνωμονοῦμε, ὃ πανάγαθε Θεέ. "Ἄσ γιορτάσῃ ὅλ' ἡ πλάσι καὶ ὁ ὄμνος μας ἀς φτάση ὡς ψηλὰ στοὺς οὐρανοὺς κι' ἀς χαρῆ καρδιὰ καὶ νοῦς. Σήμερα χαρὰ καὶ φῶς ἔγεννήθη ὁ Χριστός.

Δημ. Παναγιωτόπουλος

10. Ὁ Ἐπιτάφιος.

1. Νύχτα μυρωμένη
μ' Ἀπριλιοῦ δροσούλα
τὸ φτωχὸ ἐκκλησάκι
λάμπει στὴν κορφούλα.
2. Μέσα δ Ἐπιτάφιος
τοῦ Χριστοῦ καὶ πλάι
δ παπάς σκυμένος
ψαλμωδίες σκορπάει.
3. Λουλουδιῶν ὀλοῦθε
μυρωδιὰ χυμένη
κι' ἡ μικρὴ καμπάνα
θλιβερὰ σημαίνει.
4. Ἡσυχος ὁ κάμπιος
κι' ὅλη γύρω ἡ φύσι
καρτεράει τὸ ξόδι,
λέξ νὰ προσκυνήσῃ.
5. Μὰ τὸ θεῖο τὸ ξόδι
νά, προβαίνει τώρα,
ἀπ' τὰ κεράκια
λάμπει ἡ κατηφόρα
6. Καὶ γλυκὲς παιδοῦλες
ψέλνουνε τριγύρα:
«Ἐρραναν τὸν τάφο
μυροφόρες μύρα».

ΣΤΕΛ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑΣ

11. Τὸ Μεγάλο Πάσχα.

1. Χριστὸς ἀνέστη! ἀνοίγουν κι' ὑμνολογοῦν τὰ χείλη, ἔχθροὶ καὶ φίλοι σμύγουν καὶ γίνοντ' ὅλοι φίλοι. Χριστὸς στὸν θρόνο ἀνέβη κι' ἀγάπη βασιλεύει.
2. Ο θάνατος ἔχάθη, ὁ "Ἄδης ἐνικήθη, ἐσκόρπισε τὰ πάθη κι' ἐνδόξως ἀνεστήθη ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου, ὁ Πλάστης καὶ Θεός μου.
3. Ἡμέρα δοξασμένη, χαρμόσυνη μεγάλη, ἡ φύσι ἀνθισμένη «Χριστὸς ἀνέστη» ψάλλει, Κώδων χαρᾶς σημαίνει, Χαρῆτε λυτημένοι.
4. Τὸ μέγα Πάσχα σπέρνει παντοῦ χαρὲς χιλιάδες, κόκκιν' αὐγὰ μᾶς φέρνει κι' δλόχρυσες λαμπάδες καὶ πασχαλιᾶς λουλούδια καὶ ὑμνους καὶ τραγούδια.

Ιωάν. Πολέμης

12. Προσευχὴ στὸν Χριστό.

Πιστεύω, Κύριε, σὲ Σέ, στὴ θεία δύναμί Σου, πῶς ὅλα είναι δυνατὰ στὴν ἄγια θέλησί Σου Τὰ πάντα δημιούργησες, τὰ κάτω καὶ τὰ ὕψω, καὶ τὸ νερό ἔκανες κρασὶ εἰς τῆς Κανᾶς τὸν γάμο Νεκροὺς εἰς τὴν Καπερναούμ καὶ τὴ Ναΐν ἐγείρεις, τυφλοὺς καὶ παραλυτικούς, λεπτροὺς τοὺς καθαρίζεις. Μ' ἔνα Σου λόγῳ σταματᾶ ἡ ἄγια τρικυμία καὶ χιλιάδες ἔθρεψεν ἡ θεία Σου εὐλογία. Στὴ Βηθανίᾳ ἀνάστησες Λάζαρον φίλτατόν Σου, «Μετεμορφώθης ἔμπροσθεν τῶν θείων Μαθητῶν Σου». Γονατιστὸς παρακαλῶ τὸ ἄγιο ὄνομά Σου εὐλόγησε κοὶ μένανε σὰν ὅλα τὰ παιδιά Σου. Μὴ μοιάσω στοὺς ἀχάριστους λεπτρούς, μὰ χάρισέ μου τὴν πίστι τοῦ 'Ἐκατόνταρχου. Χριστέ, εἰσάκουσέ μου, κάνε ν' ἀνθίζῃ μέσα μου ἡ θεία Σου καλωσύνη καὶ νάχω πάντα στὴν καρδιὰ ἀγάπη, φῶς, εἰρήνη.

Στ. Παπαδάκης

Η. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ

Γενικά.

Ἡ Παλαιστίνη εἶναι ἡ Χαναάν, ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας τῶν Ἐβραίων, καὶ ἡ Ἀγία Γῆ ἡ οἰ "Ἀγιοι Τόποι τῶν Χριστιανῶν. Στὴ χώρα αὐτὴ συνέβησαν ὅλα τὰ γεγονότα, τὰ δόποια διδασκόμαστε στὴν Καινὴ Διαθήκη. Γιὰ νὰ τὴν γνωρίσωμε καλύτερα, θὰ ἔξετάσωμε μὲ συντομία τὴν γεωγραφία της.

Θέσι - Ὁρια.

Ἡ Παλαιστίνη εἶναι ἔνα κομμάτι τῆς Δυτικῆς Ἀσίας καὶ βρίσκεται στὴ Ν.Α. ἀκτὴ τῆς Μεσογείου Θαλάσσης. Συνορεύει πρὸς βορρᾶν μὲ τὴ Συρία, πρὸς νότον μὲ τὴν Αἴγυπτο, πρὸς ἀνατολὰς μὲ τὴν Ἀραβία καὶ πρὸς δυσμὰς βρέχεται ἀπὸ τὴν Μεσόγειο θαλασσα.

Μορφολογία τοῦ ἔδαφους.

Τὸ ἔδαφος τῆς Παλαιστίνης εἶναι περισσότερο ὄρεινό. Τὰ κυριώτερα ὄρη τῆς εἶναι: Τὸ Κάρμηλον, τὸ Θαβώρ, ὃπου μεταμορφώθηκε ὁ Κύριος, τὸ Γαριζὶν καὶ τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν (λέγεται ἔτσι ἀπὸ τὶς πολλές ἐλιές ποὺ εἶχε) κοντὰ στὰ Ἱεροσόλυμα. Σώζονται ἀκόμη ὄχτὼ ἀπὸ τὰ παλαιὰ ἐλαιοδενδρα, κάτω σ' ἔνα ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰούδας φίλησε τὸν Χριστό. Στὰ παράλια εἶναι πεδινὸ καὶ στὸ ἐσωτερικὸ σχηματίζει μιὰ μεγάλη κοιλάδα, τὴν δόποια διαρρέει ὁ Ἰορδάνης ποταμός. Νότια ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα σχηματίζεται ἡ φάραγγα Ἐννώμ, ποὺ ἔριχναν τὰ σώματα τῶν φονευομένων κακούργων.

Ποταμοὶ - Λίμνες.

Κυριώτερος ποταμὸς τῆς Παλαιστίνης εἶναι ὁ Ἰορδάνης. Πηγάζει ἀπὸ τὸν Ἀντιλίβανο τῆς Συρίας καὶ χύνεται στὴ Νεκρὰ Θάλασσα. Οἱ ἄλλοι ποταμοὶ τῆς εἶναι χείμαρροι, ἀπὸ τοὺς δόποιούς ὁ σπουδαιότερος εἶναι ὁ χείμαρρος τῶν Κέδρων. Πηγάζει ἀπὸ τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν καὶ χύνεται στὴ Νεκρὰ

θάλασσα. Οι μεγαλύτερες λίμνες της είναι: 1) **Η Νεκρὰ θάλασσα**, είναι 394 μέτρα χαμηλότερη από την έπιφάνεια της θάλασσας. Τὸ νερό της είναι ἔξι φορὲς ὀλμυρώτερο από τὸ νερὸ τῆς θάλασσας. Γι' αὐτὸ είναι καὶ πικρὸ καὶ δὲν ζῆ τίποτε σ' αὐτή. Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ λέγεται καὶ Νεκρὰ θάλασσα. Ἐκεῖ κοντὰ ἦταν ἄλλοτε τὰ Σόδομα καὶ Γόμορα.

2. **Η λίμνη τῆς Γεννησαρέτ**, ἡ ὅποια λέγεται καὶ Τιβεριάδος ἡ καὶ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας. Είναι 208 μέτρα χαμηλότερα από τὴ θάλασσα. Τὸ νερό της είναι καθαρὸ καὶ πίνεται· ἔχει ἄφθονα ψάρια. Ἐκεῖ ψάρευαν οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου.

Κλῖμα - Προϊόντα.

Τὸ κλῖμα της είναι εὔκρατο στὰ παράλια, πολὺ θερμὸ στὶς ὅχθες τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης καὶ τραχὺν στὶς ὁρεινὲς περιοχὲς τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Απὸ τὰ πανάρχαια χρόνια τὸ ἔδαφός της ἦταν εὔφορο καὶ λεγόταν ἡ χώρα ποὺ ρέει (τρέχει) μέλι καὶ γάλα. Καὶ σήμερα οἱ Ἐβραῖοι μὲ τὴν ἐργατικότητά τους καὶ τὰ σύγχρονα καλλιεργητικὰ μέσα ἔχουν μεταβάλει τὴ χώρα σὲ πλούσια γῆ καὶ τὴν ἔρημο σὲ γόνιμη πεδιάδα. Παράγονται πολλὰ δημητριακά, εύδοκιμεῖ ἡ ἐλιὰ καὶ τὸ ἀμπέλι. Καλλιεργοῦνται σὲ μεγάλες ἑκτάσεις ἑσπεριδοειδῆ, μπανανίες, φοινικόδενδρα, ἀρωματικὰ φυτὰ καὶ ἄφθονα λαχανικά. Ἐπίστης ἔχει πολὺ ἀναπτυγμένη κτηνοτροφία. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ζῶα ποὺ ζοῦν στὴν πατρίδα μας, στὴν Παλαιστίνη ζῆ καὶ ἡ καμήλα.

Κάτοικοι - ἀσχολίες αὐτῶν.

Οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Παλαιστίνης ἦταν οἱ Χαναναῖοι. Ἀργότερα κυρίευσαν τὴ χώρα οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ γενέροχου τῶν Ἐβραίων. Σήμερα κατοικοῦν τὴ χώρα δύο κυρίως λαοί. Οἱ Ἐβραῖοι, οἱ ὅποιοι ζοῦσαν διασκορπισμένοι στὰ διάφορα κράτη καὶ συγκεντρώθηκαν ἐκεῖ μετὰ τὸν δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο ὕστερα ἀπὸ 1800 περίπου χρόνια, καὶ οἱ Ἀραβεῖς. Κατοικοῦν ὅμως καὶ ἀρκετοὶ Εύρωπαῖοι Χρι-

στιανοί. Οἱ κυριώτερες θρησκεῖες εἰναι ἡ Μωαμεθανική, ἡ Ἐβραϊκὴ καὶ ἡ Χριστιανική.

Πολιτικὴ διαιρεσι.

Στὰ χρόνια τοῦ Χριστοῦ ἡ χώρα ἦταν ὑποδουλωμένη στοὺς Ρωμαίους. Ἐκεῖνοι τὴν εἶχαν διαιρέσει σὲ τέσσερες ἐπαρχίες: τὴν Γαλιλαία, τὴν Σαμάρεια, τὴν Ἰουδαία καὶ τὴν Περαία.

α) **Γαλιλαία** λεγόταν τὸ βόρειο μέρος τῆς χώρας, τὸ ὅποιο ἦταν δυτικὰ ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη. Ἐδῶ βρίσκεται ἡ λίμνη Γεννησαρέτ μὲ γύρω στὰ παράλιά της τὶς ὀνομαστὲς πόλεις: τὴν **Καπερναούμ**, πρωτεύουσα, τὴν **Γεννησαρέτ**, τὴν **Τιβεριάδα** κ.ἄ. Στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Γαλιλαίας ἦταν: ἡ **Ναζαρέτ**, ὅπου ἔγινε ὁ Εὐαγγελισμὸς καὶ ἔμεινε στὴν παιδική Του ἡλικία ὁ Χριστός. **Ἡ Κανά, ἡ Ναΐν, τὰ Μάγδαλα.**

β) **Σαμάρεια** λεγόταν τὸ μεταξὺ τῆς Γαλιλαίας καὶ τῆς Ἰουδαίας μέρος τῆς Παλαιστίνης. Ἡταν πολὺ ὅμορφη καὶ πυκνοκατοικημένη. Γνωστές μας πόλεις εἶχε τὴν **Σαμάρεια**, πρωτεύουσα, τὴν Συχέμ καὶ τὴν **Συχάρ.** Ἐδῶ Ἠταν τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ, ὅπου ὁ Χριστὸς συνωμίλησε μὲ τὴν Σαμαρείτιδα.

γ) **Ἰουδαία** λεγόταν τὸ νότιο μέρος τῆς χώρας, ποὺ εἶναι δυτικὰ ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη. Ἡταν ἡ πλουσιώτερη περιοχὴ μὲ μεγάλες καὶ σπουδαῖες πόλεις, ἀπὸ τὶς ὅποιες γνωστές μας εἶναι:

Ἡ Ἱερουσαλὴμ ἡ Ἱεροσόλυμα· ἡ ἄγια καὶ ἱστορικὴ πόλι μὲ τὰ περίφημα τείχη καὶ τὸν Ναὸ τοῦ Σολομῶντος. Γιὰ τοὺς Χριστιανούς ἡ Ἱερουσαλὴμ εἶναι τόπος προσκυνήματος, γιατὶ ἐδῶ σταυρώθηκε, ἐνταφιάστηκε καὶ ἀναστήθηκε ὁ Κύριος. Ἐξω ἀπὸ τὸ τείχος Ἠταν ὁ Γολογοθᾶς, ὅπου σταυρώθηκε ὁ Κύριος καὶ κοντὰ στὸν λόφο Ἠταν ὁ κῆπος τοῦ Ἰωσήφ, ὅπου ἐνταφιάστηκε. Στὸν ἴδιο τόπο τὸν 4ον μ.Χ. αἰῶνα ἡ Ἅγια Ἐλένη, ὅταν βρῆκε τὸν Τίμιο Σταυρό, ἔχτισε τὸν ναὸ τῆς Ἀναστάσεως, ὁ ὅποιος σώζεται μέχρι σήμερα. Χιλιάδες Χριατιανοὶ κάθε χρόνο ἔρχονται καὶ προσκυνοῦν τὸν Πανάγιο Τάφο τοῦ Σωτῆρος.

Στήν Ἱερουσαλήμ ύπάρχει ὁ κῆπος τῆς Γεθσημανῆς, ὃπου συνέλαβον τὸν Κύριον καὶ ὃπου βρίσκεται ὁ τάφος τῆς Παναγίας.

Ἡ Βηθλεέμ, ὃπου γεννήθηκε ὁ Κύριος. Τὸ ἄγιον Σπήλαιον σώζεται καὶ σήμερα. Ἡ κάθιδος σ' αὐτὸν γίνεται μὲν δύο σκάλες, οἵ διποῖες ἔχουν δεκατρία σκαλοπάτια. ባηθανία, ἡ Ιεριχώ, ἡ Ἀριμαθαία, ἡ Χεβρὼν κ.ἄ.

δ) Περαία λεγόταν τὸ μέρος τὸ πέραν ἀπὸ τὶς ἀνατολικὲς ὅχθες τοῦ Ἰορδάνη. Οἱ σπουδαιότερες πόλεις τῆς Περαίας ἦταν: ἡ Βηθσαϊδὰ στήν ἀνατολικὴ ὅχθη τῆς λίμνης Γεννησαρέτη, πατρίδα τῶν ἀδελφῶν Πέτρου καὶ Ἀνδρέα καὶ τοῦ Ναθαναήλ. ባηθαβαρὰ στήν ἀνατολικὴ ὅχθη τοῦ Ἰορδάνη, ὃπου βάφτιζε ὁ Ἰωάννης, καὶ ἡ Μαχαιρὸνς στήν ἀνατολικὴ ὅχθη τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης μὲν ὄχυρὸ φρούριο, ὃπου φυλακίστηκε καὶ ἀποκεφαλίστηκε ὁ Πρόδρομος.

Σήμερα ἡ Παλαιστίνη εἶναι χωρισμένη στὸ κράτος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ στὸ βασίλειο τῆς Ἰορδανίας.

Τὸ κράτος τοῦ Ἰσραὴλ ἰδρύθηκε τὸ 1948 μὲν ἐπέμβασι τοῦ Ο.Η.Ε. (ὅργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν), μὲ δημοκρατικὸ πολίτευμα. Πρωτεύουσα τοῦ Κράτους καὶ σήμερα εἶναι ἡ Ἱερουσαλήμ, συγχρονισμένη πόλι μὲ ὥραῖς κτήρια, νοσοκομεῖα, Πανεπιστήμιο κ.ἄ. Τὸ παλαιὸ τμῆμα τῆς πόλεως, ὃπου εἶναι ὁ Πανάγιος Τάφος, ἀνῆκε μέχρι πρὸ δὲίγου στοὺς Ἀραβεῖς. Εἶναι ἔδρα τοῦ Ὀρθοδόξου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

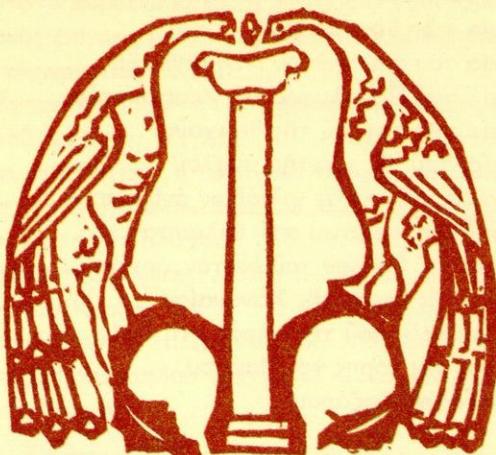
Ἄλλες πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ εἶναι: τὸ Τὲλ - Ἀβίβ πόλι ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ καὶ χρησιμεύει ὡς δεύτερη πρωτεύουσα τοῦ Κράτους. Ἀπέχει 60 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ. Εἶναι παραλιακὴ πόλι καὶ βρίσκεται ἐκεῖ ὃπου ἦταν ἄλλοτε ἡ πόλι Ἰόπη.

Χάρτης 1. 'Η Παλαιστίνη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Χριστοῦ (Πολιτικὴ διαίρεσι).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

1. Γέννησι καὶ τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου	7
2. Εύαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου	9
3. Κοίμησι τῆς Θεοτόκου	11

B. ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

1. Γέννησι τοῦ Προδρόμου	14
2. Ἡ ζωὴ καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου στὸν Ἰορδάνη	16
3. Ἡ ἀποκεφάλισι τοῦ Προδρόμου	18

Γ. ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. Ἡ Γέννησι τοῦ Κυρίου.....	21
2. Ἡ προσκύνησι τῶν Μάγων	25
3. Ὁ Ἡρώδης καὶ ἡ φυγὴ στὴν Αἴγυπτό	28
4. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκατής στὸν Ναό	30
5. Ἡ Βάπτισι τοῦ Κυρίου	33
6. Ἡ ἐκλογὴ τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου	34

Δ. ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. 'Ο γάμος στήν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας	38
2. 'Η θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν	39
3. 'Η θεραπεία τοῦ παραλύτου στὴ Βηθεσδᾶ.....	40
4. 'Η θεραπεία τοῦ Παραλύτου τῆς Καπερναούμ.....	41
5. 'Η θεραπεία τοῦ τυφλοῦ τῆς Ἱεριχοῦ	46
6. 'Η θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ	47
7. 'Ο χορτασμὸς τῶν πέντε χιλιάδων ἀνθρώπων	50
8. 'Ο Ἰησοῦς βαδίζει ἐπάνω στὴ θάλασσα	52
9. 'Η θεραπεία τοῦ δούλου τοῦ ἑκατοντάρχου	53
10. 'Η θεραπεία τῆς κόρης τῆς Χαναναίας	54
11. 'Η ἀνάστασι τοῦ γιοῦ τῆς χήρας στὴ Ναΐν	55
12. 'Η ἀνάστασι τῆς κόρης τοῦ Ἰαείρου	56
13. 'Η ἀνάστασι τοῦ Λαζάρου	57

Ε. Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. 'Η Παραβολὴ τοῦ σπορέα	58
2. 'Η Παραβολὴ τοῦ χαμένου προβάτου.....	59
3. 'Η Παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου.....	60
4. 'Η Παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου	68
5. 'Η Παραβολὴ τοῦ Τελώνη καὶ Φαρισαίου	69
6. 'Η Παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη.....	70
7. 'Η Παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν τοῦ ἀμπελιοῦ	75
8. 'Η Παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου	75
9. 'Η Παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων	76
10. 'Η Παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου.....	78
11. 'Η κλῆσι τοῦ Ζακχαίου.....	79
12. 'Ο Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδιά	81
13. 'Ο Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρείτιδα	81

ΣΤ. Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΖΩΗ, ΤΑ ΠΑΘΗ

ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. 'Η Μεταμόρφωσι τοῦ Κυρίου	82
2. 'Η θριαμβευτικὴ εἰσοδος τοῦ Ἰησοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα	89

3. 'Ο Ιησοῦς συγχωρεῖ τὴν ἀμαρτωλὴ γυναικά	92
4. 'Ο Ιησοῦς ἐλέγχει τὴν κακία τῶν Φαρισαίων	93
5. Τὸ Ανώτατο Συμβούλιο καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα	95
6. 'Ο Μυστικὸς Δεῖπνος καὶ ἡ παράδοσι τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας εὐχαριστίας	96
7. 'Η ἀγωνία τοῦ Κυρίου στὴ Γεθσημανῆ καὶ ἡ σύλληψί Του	98
8. 'Η δίκη τοῦ Κυρίου	101
9. 'Η ἄρνησι τοῦ Πέτρου, ἡ μετάνοιά του καὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰούδα	103
10. 'Ο Κύριος πρὸ τοῦ Πιλάτου.....	106
11. 'Η Σταύρωσι τοῦ Κυρίου.....	109
12. Θάνατος τοῦ Κυρίου	112
13. 'Η Ταφὴ τοῦ Κυρίου	113
14. 'Η Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου	118
15. 'Ο ἀπίστος Θωμᾶς	121
16. 'Η Ἀνάληψι τοῦ Κυρίου	122

Z. ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΣΜΑΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

1. 'Ο Κυβερνήτης τοῦ κόσμου.....	124
2. Τὸ παράδειγμα τοῦ Σωτῆρος μας	125
3. Στὴ Μητέρα τοῦ Θεοῦ	125
4. Προσευχὴ στὴν Παναγία	126
5. Πρωΐνὴ δοξολογία (Προσευχή).....	126
6. Βραδινὴ προσευχὴ.....	127
7. Προσευχὴ πρὸ τοῦ φαγητοῦ	127
8. Προσευχὴ μετὰ τὸ φαγητὸ	127
9. Οἱ ποιμένες γονατίζουν	128
10. 'Ο Ἐπιτάφιος	128
11. Τὸ μέγα Πάσχα	129
12. Προσευχὴ στὸν Χριστό	129

H. Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ

Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ	130 - 134
-----------------------------------	-----------

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

1. Παναγ. Τρεμπέλα 'Ερμηνεία τῶν τεσσάρων Εύαγγελίων
2. Παναγ. Τρεμπέλα 'Ερμηνεία Καινῆς Διαθήκης
3. Σερ. Παπακώστα Αἱ παραβολαὶ
4. Σερ. Παπακώστα Τὰ θαύματα τοῦ Κυρίου
5. Ἰωάνν. Καλιτσάρα 'Ερμηνεία Καινῆς Διαθήκης
6. Ἀδελφ. «Ζωὴ» Εύαγγελικαὶ Περικοπαὶ
7. Ἀδελφ. «Ο Σωτὴρ» Εύαγγελικαὶ Περικοπαὶ
8. Πην. Δέλτα. Ἡ Ζωὴ τοῦ Χριστοῦ
9. Ἀπόστολ. Διακονίας Ἰστορίαι ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης
10. Ο.Ε.Δ.Β. Σχολικαὶ ἐκδόσεις.
11. Σώτου Κουντουριώτου Ἱερὰ Γεωγραφία τῆς Παλαιστίνης.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΩΣ

Κούλας Λεωνίδας, Μάνος Κωνσταντίνος, Χριστιάν Ιωάννης.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Σιώτης Μάρκος, Κόλλιας Ιωάννης, Γρατσέας Γεώργιος,
Καραγιαννοπούλου Έλισάβετ, Άλεξόπουλος Βασίλειος.

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΓΛΩΣΣΙΚΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΝ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Μεϊντάνη Νικολίτσα

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ (ΖΩΓΡΑΦΩΝ) ΚΑΙ
ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΕΩΣ**

Νικολάου Νικόλαος, Μόραλης Ιωάννης, Γραμματόπουλος Κωνσταντίνος,
Βελισσαρίδης Γεώργιος, Ζέππος Εμμανουήλ.

**ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΣ (ΖΩΓΡΑΦΟΣ) ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΙΝ
ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ**

Κομιανοῦ Αρετούσα

**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ**

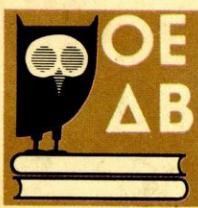
Μάνος Κωνσταντίνος

Διορθωτές τυπ. δοκιμίων: Αστ. Τσιούρβας και Νικ. Μεϊντάνη ("Εγγρ. Υπουργίου Εθνικής Παιδείας ύπ' αριθμ. 92100/19.7.72).

ΕΚΔΟΣΙΣ Α', 1972 (IX) 'Αντ. 258.000 — Σύμβασις 2280/28 - 7 - 72

*Εκτύπωσις-Βιβλιοδεσία: ΓΡΑΦΙΚΑ ΙΤΕΧΝΑΙ ΑΣΠΙΩΤΗ-ΕΛΚΑ Α.Ε.

επίκλεση